

Официален вестник

на Европейския съюз

C 62

Издание
на български език

Информация и известия

Година 56
2 март 2013 г.

Известие №	Съдържание	Страница
I	<i>Резолюции, препоръки и становища</i>	
	РЕЗОЛЮЦИИ	
	Комитет на регионите	
	99-а пленарна сесия, 31 януари и 1 февруари 2013 г.	
2013/C 62/01	Резолюция на Комитета на регионите относно „Законодателен пакет относно политиката на сближаване след 2013 г.“	1
2013/C 62/02	Резолюция на Комитета на регионите относно „Устойчиво бъдеще на Европейския икономически и паричен съюз (ИПС)“	8
2013/C 62/03	Резолюция на Комитета на регионите относно „Гаранция за младежта“	11
	СТАНОВИЩА	
	Комитет на регионите	
	99-а пленарна сесия, 31 януари и 1 февруари 2013 г.	
2013/C 62/04	Становище на Комитета на регионите относно „Европейско научноизследователско пространство“	14

BG

Цена:
4 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

<u>Известие №</u>	Съдържание (<i>продължение</i>)	Страница
2013/С 62/05	Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия на ЕС за премахване на трафика на хора за периода 2012—2016 г.“	22
2013/С 62/06	Становище на Комитета на регионите относно „Укрепване на гражданството на ЕС: насърчаване на изборните права на гражданите на ЕС“	26
2013/С 62/07	Становище на Комитета на регионите относно „Създаване на по-големи синергии между бюджета на ЕС, националните и поднационалните бюджети“	32
2013/С 62/08	Становище на Комитета на регионите относно „По-добро управление за единния пазар“	39
2013/С 62/09	Становище на Комитета на регионите относно „Познания за морската среда 2020“	44
2013/С 62/10	Становище на Комитета на регионите относно „Син растеж: Възможности за устойчив растеж в морските дейности и корабоплаването“	47
2013/С 62/11	Становище на Комитета на регионите относно „Енергията от възобновяеми източници: основен фактор на европейския енергиен пазар“	51
2013/С 62/12	Становище на Комитета на регионите относно „Насоки за регионалната държавна помощ за периода 2014—2020 г.“	57
2013/С 62/13	Становище на Комитета на регионите относно „Най-отдалечените региони на Европейския съюз в светлината на стратегията „Европа 2020“ “	64
2013/С 62/14	Становище на Комитета на регионите относно „Ролята на местните и регионалните власти за насърчаване на растежа и стимулиране на създаването на работни места“	70

III *Подготвителни актове*

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

99-а пленарна сесия, 31 януари и 1 февруари 2013 г.

2013/С 62/15	Становище на Комитета на регионите относно „Статут и финансиране на европейските политически партии и на европейските политически фондации“	77
--------------	---	----

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

99-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, 31 ЯНУАРИ И 1 ФЕВРУАРИ 2013 Г.

Резолюция на Комитета на регионите относно „Законодателен пакет относно политиката на сближаване след 2013 г.“

(2013/C 62/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- заявява категорично, във връзка с текущите преговори по многогодишната финансова рамка (МФР), че политиката на сближаване се нуждае както от ефективно разходване на средствата, така и от стабилен бюджет; поради това призовава държавите членки да преразгледат бюджетните ограничения и да запазят поне настоящото равнище на финансиране;
- подкрепя категорично преговарящия екип на Комисията по регионално развитие в рамките на тристранния процес; по-конкретно, припомня някои ключови общи позиции с ЕП, като „регионите в преход“, баланса между целите на стратегията „Европа 2020“ и целите на Договора, ефективното участие на местните и регионалните власти (МРВ), както и отхвърлянето на обвързаността с макроикономически условия и резерва за изпълнение; с оглед на това се надява те да бъдат запазени в окончателния пакет;
- застъпва се за пълното прилагане на принципа на многостепенното управление и за по-голямо участие на МРВ в изготвянето на бъдещи споразумения за партньорство и оперативни програми; подкрепя предложението на Европейската комисия за изготвяне на европейски кодекс на поведение в областта на партньорството (ЕКПП); затова изразява дълбоко съжаление от факта, че Съветът отхвърля подобен инструмент и призовава противопоставящите се държави членки да преосмислят позициите си, тъй като така изпращат негативно послание относно желанието си да си сътрудничат със законни партньори;
- подкрепя по-голямата демократична отчетност и счита, че Съветът следва да обсъди няколко финансови въпроса – като например *метода на разпределение на средства на национално и регионално равнище, тавана на средствата, предпазната мрежа и др.* – в рамките на преговорите по законодателния пакет относно политиката на сближаване, а не по МФР, за да може Европейският парламент да участва по подходящ начин в тези дискусии, а КР – да бъде консултиран;
- още веднъж изразява съжаление, че БВП и БНД (и в по-малка степен броят на безработните) са единствените критерии, използвани за определяне на равнището на разпределените средства от структурните фондове в даден регион и подчертава, че следва да се използват допълнителни показатели, за да се направи по-добра оценка на социалните и екологичните нужди и предизвикателства.

Докладчик г-н Marek WOŹNIAK (PL/ЕНП), маршал на Великополското воеводство

Резолюция на Комитета на регионите – „Законодателен пакет относно политиката на сближаване след 2013 г.“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. приема политическа резолюция относно текущите между-институционални преговори във връзка със законодателния пакет относно политиката на сближаване след 2013 г., в отговор на наскоро проведените дискусии и позициите, приети от Европейския парламент и Съвета, и като взема предвид първоначалните си позиции, приети в периода между февруари и юли 2012 г.;

2. заявява категорично, във връзка с текущите преговори по многогодишната финансова рамка (МФР), че политиката на сближаване е инвестиционна политика, която се нуждае както от ефективно разходване на средствата, така и от стабилен бюджет, който не може да бъде съкращаван, ако искаме да стимулираме растежа и заетостта, да повишим конкурентоспособността и да се борим с териториалните различия в рамките на регионите на ЕС и между тях, особено в условията на криза; поради решаващото ѝ значение за преодоляването на икономическата криза и предизвикателствата на стратегията „Европа 2020“, разходите във връзка с политиката на сближаване не следва да бъдат съкращавани с 19 милиарда евро (*в сравнение с предложението на Комисията*), докато разходите във връзка с други политики на Европейския съюз се запазват или дори повишават, както е предложено в проекта за заключения на Съвета от 22 ноември 2012 г.;

3. изразява огромното си задоволство от мандатите, приети от Комисията по регионално развитие (REGI) на Европейския парламент на 11 и 12 юли 2012 г., които до голяма степен повтарят исканията на местните и регионалните власти, както са формулирани и приети в становищата на Комитета на регионите; изразява съжаление, че въпроси от първостепенно значение, касаещи проекторегламента за ЕСФ не бяха разгледани в проектодоклада, приет от Комисията по заетост и социални въпроси (EMPL) на 5 юли 2012 г.;

4. оценява положителните стъпки в посока опростяване, предложени в проекта за законодателен пакет на ЕК, и приветства разпоредбите на приетите неотдавна финансови правила, приложими за общия бюджет на ЕС, както и за използването на фиксирани ставки, еднократните плащания и кратките срокове за плащане; настоява за още по-амбициозна програма на равнище държави членки за опростяване на достъпа до процедурите във връзка с фондовете на ЕС, на европейските и националните правила за възлагане на обществени поръчки, и на механизмите за докладване и контрол;

5. подкрепя категорично преговарящия екип на Комисията по регионално развитие в рамките на тристранния процес;

по-конкретно, припомня някои ключови общи позиции с ЕП по следните въпроси, като се надява те да бъдат запазени в окончателния пакет:

— подкрепата за политика на сближаване, която обхваща всички региони и се съсредоточава в еднаква степен и върху най-слабо развитите региони на ЕС;

— подкрепата за създаването на нова категория „региони в преход“ и за предпазната мрежа, която се равнява на две трети от размера на разпределените текущи средства за регионите, които вече не отговарят на условията за подкрепа за сближаване;

— необходимостта от балансиране на приоритетите между целите на стратегията „Европа 2020“ и целите на Договора, както и необходимостта от по-голяма гъвкавост при прилагането на тематичната концентрация;

— ефективното участие на местните и регионалните власти в изготвянето на договори за партньорство и оперативни програми, зачитащи принципа на многостепенното управление;

— силната подкрепа за включването на европейски кодекс на поведение в областта на партньорството в член 5 от Регламента за общоприложимите разпоредби;

— категоричното отхвърляне на всякаква обвързаност с макроикономически условия;

— необходимостта предварителните условия да бъдат пряко свързани с изпълнението на политиката на сближаване;

— отхвърлянето на идеята за създаване на резерв за изпълнение;

— прехвърлянето на средствата по Кохезионния фонд към новия Механизъм за свързване на Европа при стриктно прилагане на правилата на Кохезионния фонд и зачитане на националните квоти;

— подкрепата за интегрирания подход за териториално развитие, препоръчан от Европейската комисия, както и за въвеждането на нови инструменти и начини за управление, като интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) и воденото от общностите местно развитие на градоустройството;

— отхвърлянето на платформата за градско развитие, но настоява за запазване на програмата „Мрежа за градско развитие“ (URBACT).

6. подчертава необходимостта законодателният пакет да бъде приет възможно най-скоро след приемането на многогодишната финансова рамка (МФР); припомня сериозността на икономическата и социалната криза, пред която е изправен ЕС, поради което е особено наложително изпълнението на договорите за партньорство и оперативните програми да започне през 2014 г., тъй като това е единственият начин да се предоставят европейски средства, които са жизненоважни за инвестициите и структурните реформи в държавите членки, регионите и градовете;

7. припомня, че обсъждането на проекторегламента относно ЕГТС трябва да бъде разграничено от цялостния законодателен пакет относно политиката на сближаване и изтъква, че е важно този специфичен регламент, който няма особено отражение върху бюджета на Европейския съюз, да бъде приет без отлагане и без да се изчаква приемането на законодателния пакет. Това би позволило регламентът да влезе в сила възможно най-бързо и би дало нов тласък на разработването на нови проекти за ЕГТС в сигурна правна рамка;

В подкрепа на амбициозен бюджет за политиката на сближаване след 2013 г.

8. припомня, че местните и регионалните власти са напълно наясно с необходимостта от подобряване на резултатите от политиката на сближаване чрез по-добро програмиране и разходване на средствата от структурните фондове, по-конкретно в настоящия контекст на икономическа криза и финансови ограничения;

9. счита за неприемлива многогодишна финансова рамка (МФР) с бюджет по-малък от предложения от Европейската комисия, защото това би довело до отслабване на икономиката и конкурентоспособността на Европейския съюз и на единния пазар като цяло в момент когато е най-необходимо укрепването му. Следователно, както е посочено в резолюцията на Комитета на регионите относно текущите преговори по многогодишната финансова рамка⁽¹⁾, отново отправя призив за приемане на надежден многогодишен бюджет на ЕС, който да служи за инструмент за инвестиции в полза на всички държави членки и региони на ЕС, най-малко на същото равнище на бюджетни кредити за поети задължения като процент от БНД като договореното за сегашния програмен период 2007–2013 г.;

10. въпреки това намира за неприемливо предложението на кипърското председателство от 29 октомври 2012 г. за ограничаване на бюджета за политиката на сближаване след 2013 г. Поради това призовава държавите членки да преразгледат бюджетните ограничения и да запазят поне настоящото равнище на финансиране;

11. отново заявява необходимостта да се поддържа силна и амбициозна политика на сближаване на равнище ЕС, за да се зачитат целите на Договора за икономическо, социално и териториално сближаване, както и общият ангажимент за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“; намалението с над 10 милиарда евро – както предлага председателството на Съвета –

ще засили различията между по-слабо и по-силно развитите региони и територии, както и различията в доходите на гражданите;

12. настоява, че намаляването на финансирането на политиката на сближаване ще има отрицателно въздействие върху развитието на единния пазар и инвестиционните възможности на местните и регионалните власти в области от ключово значение за бъдещето на Европа, като например научноизследователската дейност, иновациите, образованието, подпомагането за МСП, зелената икономика и инфраструктурата, които са основни компоненти на създаването на работни места в бъдеще; счита, че в настоящия период на икономическа и социална криза бюджетните съкращения ще са заплаха за дългосрочните инвестиции и за бъдещия устойчив растеж и ролята на Европа в света;

По-голяма демократична отчетност: спазване на процедурата за съвместно вземане на решения

13. припомня, че за първи път всички правни текстове, които регулират политиката на сближаване, ще бъдат приети по законодателната процедура за съвместно вземане на решение, в съответствие с разпоредбите на Договора от Лисабон, като по този начин държавите членки и Европейския парламент ще бъдат поставени при равни условия;

14. поради това счита, че Съветът следва да обсъди няколко финансови въпроса – като например метода на разпределение на средства на национално и регионално равнище, тавана на средствата, предпазната мрежа и др. – в рамките на преговорите по законодателния пакет относно политиката на сближаване, а не по МФР; както вече посочи в становището си относно „Новата многогодишна финансова рамка за периода след 2013 г.“⁽²⁾, не одобрява това, че гореспоменените въпроси са включени в преговорната кутия на Съвета и счита, че като области на съвместно вземане на решение те следва да бъдат обсъдени в рамките на Съвета по общи въпроси. Освен това, за да се гарантира ефективна демократична отчетност, Европейският парламент следва да участва по подходящ начин в тези дискусии, наред със Съвета, а КР следва да бъде консултиран; припомня, че КР си запазва правото да сезира Съда на ЕС, ако Европейската комисия не представи законодателно предложение, по което КР да се произнесе;

Относно метода на разпределение на структурните фондове

15. още веднъж изразява съжаление, че БВП и БНД (и в по-малка степен броят на безработните) са единствените критерии, използвани за определяне на равнището на разпределените средства от структурните фондове в даден регион; поради това приветства предложението да се придаде по-голяма тежест на броя на безработните в по-слабо развитите региони или в регионите в преход, както е посочено в проекта за заключения на Съвета (варианта от 22 ноември 2012 г.), за да се уравни тежестта на БВП по отношение на метода на разпределение и да се отчете в по-голяма степен социалното измерение на сближаването. Същевременно предлага при определяне на разпределението на структурните фондове на равнище държави членки да бъдат взети предвид и други демографски показатели, като коефициента на зависимост на възрастните хора;

⁽¹⁾ Вж. CdR 2263/2012 fin.

⁽²⁾ Вж. CdR 1777/2012 fin (докладчик: г-жа Mercedes BRESSO (IT/ПЕС)).

16. както бе заявено и по-рано ⁽³⁾, подчертава, че следва да се използват допълнителни показатели, за да се направи по-добра оценка на социалните и екологичните нужди и предизвикателства (като например достъпност на обществените услуги, здравеопазване, доход на глава от населението, мобилност и чиста околна среда). Разпределението на тези показатели на подрегионално равнище (показателят Джини) би могло да бъде интегрирано в рамките на метода за разпределение на средствата, за да се оценят по-добре предизвикателствата на териториалното сближаване;

17. счита, че за да бъдат взети предвид тенденциите в областта на регионалното развитие, развитието на БВП на глава от населението по време на референтния период (въз основа на наличните данни на ЕС за последния тригодишен период) следва да бъде включено в бъдещия метод на разпределение на средствата. Така, благодарение на един по-гъвкав подход, помощите биха могли да бъдат насочени и към регионите, които се намират в условия на икономически спад;

18. изисква „сериозните и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия“ да бъдат добавени в списъка с критерии, използвани от държавите членки за разпределяне на ресурсите; припомня по-конкретно, че демографските критерии, като например разпръснатостта и застаряването на населението или обезлюдяването на някои части от регионите, оказват сериозно влияние върху икономическото развитие и цената на обществените услуги; поздравява Европейския парламент за неговата подкрепа по този въпрос и призовава Съвета да уеднакви позицията си с тази на Парламента;

19. независимо от избора на метод, отново потвърждава следните принципи:

— структурните фондове и Кохезионния фонд следва да се съсредоточат върху по-слабо развитите региони, като същевременно зачитат разпределението между видовете региони съгласно предложението на Европейската комисия;

— „регионите в преход“ следва да бъдат третираны справедливо, като се избягва създаването на прекалено много различия между регионите, които вече не са допустими по цел „Сближаване“, и другите видове региони в преход;

— по-силно развитите региони също следва да получават подкрепа, тъй като повечето от тях са изправени пред сериозни социални проблеми, наличие на зони на бедност в повечето градски райони и предизвикателства в областта на околната среда и икономическата конкурентоспособност.

20. счита, че принципът на допълняемост е основен принцип за ефикасността на политиката на сближаване, без който всички усилия, положени за европейската регионална политика, могат да се окажат безполезни;

21. изразява загриженост по-конкретно поради факта, че председателството на Съвета запазва годините 2007 – 2009 като период за анализ за своите предложения за регионите. В

период на криза като настоящата изчисленията на относителното благосъстояние на регионите, измерено през въпросния период, не съответстват на действителността, тъй като се основават на години, през които все още се отчита икономически растеж, във вреда предимно на регионите, в които кризата има по-сериозни последици. В този смисъл Комитетът подкрепя въвеждането на клаузата за преразглеждане през 2016 г. като също така предлага специална подкрепа, извън предпазната мрежа, която да компенсира регионите, в които загубата на относително благосъстояние поради кризата ги поставя в неизгодни изходни позиции спрямо останалите региони от същата категория;

Относно тавана на средствата

22. подкрепя тавана на средствата от 2,5 %, предложен в преговорната кутия за МФР от 18 септември 2012 г., който взема предвид наваксването на 12-те нови държави членки на ЕС и трудностите при усвояването, които някои държави членки имаха в настоящия програмен период; следователно отхвърля намалението, предложено в проекта за заключения на Съвета от 22 ноември (2,35 %); въпреки това предвижда за държавите членки, присъединили се към Европейския съюз преди 2013 г., чийто реален среден растеж на БВП в периода 2008-2010 г. е бил по-нисък от –1 %, гарантирането на таван на средствата, който да позволява същото равнище на ангажименти както през настоящия период 2007–2013 г.;

Относно предпазната мрежа

23. подкрепя предложението на Комисията за „предпазна мрежа“, която се равнява на най-малко две трети от размера на разпределените понастоящем средства за регионите, които вече няма да попадат в обхвата на цел „Сближаване“; следователно изразява съжаление относно последните предложения на председателството на Европейския съвет за намаляване на „предпазната мрежа“ под размера на тези средства;

Относно премията за градовете

24. приветства неотдашното заличаване на „премията за градовете“ от документите на председателството на Съвета във връзка с преговорната кутия за МФР, съгласно която се заделят по 4 евро на жител в градовете с население над 250 000 души. Тази премия би предоставила финансово предимство на по-урбанизираните райони, докато разликите в развитието на селските и градските райони са все още много големи;

Относно бюджета на териториалното сътрудничество

25. подкрепя твърдо предложението на Комисията да се увеличи размерът на средствата за Европейското териториално сътрудничество (ЕТС) до 11,8 милиарда евро, вместо 8,7 милиарда, както в настоящия програмен период; отново подчертава добавената стойност на ЕТС за европейската интеграция и териториалното сближаване, благодарение на свеждането до минимум на отрицателното въздействие на границите, подобряването на ефективността на политиките и качеството на живота, укрепването на изграждането на капацитет, както и насърчаването на доверието и взаимното разбирателство; поради това изразява разочарованието си от съкращението от 3 милиарда, предложено в проекта за заключения на Европейския

⁽³⁾ Вж. становище относно „Измерване на напредъка – откъд БВП“, CdR 163/2010 fin (докладчик: г-н Vicente ALVAREZ ARECES (ES/ПЕС).

съвет от 22 ноември, както и повторното въвеждане на изискването за 150 км отстояние за трансграничното сътрудничество, когато става въпрос за морски граници; въпреки това приветства факта, че проектът за заключения за Съвета съответства на призива на КР и позицията на ЕП относно необходимостта от увеличаване до 85 % на процента на съфинансиране за програмите за ЕТС;

Отхвърляне на макроикономическата обусловеност и финансовите санкции/стимули

26. отново заявява твърдото си противопоставяне на поставянето на макроикономически условия, и по-конкретно на прекратяването или отменянето на фондовете по ОСР, свързано със санкциите по Пакта за стабилност и растеж, тъй като така се създава риск силно да пострадат регионалните и местните власти, които не са отговорни за неспазването от страна на държавите членки на задълженията им в тази област;

27. приветства подкрепата на Европейския парламент по този въпрос и се надява, че преговарящият екип ще успее в хода на тристранния диалог да убеди държавите членки да оттеглят всички мерки, свързани с макроикономическите условия в рамките на Регламента за общоприложимите разпоредби;

28. отново заявява подкрепата си за частичното свързване на фондовете по ОСР и новото икономическо управление на ЕС чрез предоставянето на възможност за изменение на договорите за партньорство и оперативните програми въз основа на специфичните за всяка страна препоръки в рамките на европейския семестър, но твърдо се противопоставя на хипотезата за частично или пълно прекратяване на плащанията;

29. отново заявява, че отхвърля „резерва за изпълнение“ като признание за най-успешните региони, тъй като този механизъм може да стимулира определянето на много скромни и лесно постижими цели, така че да може да се получи допълнително финансиране, и би могло да насърчи разработването на не много амбициозни проекти и да възпрепятства иновациите; поради това подкрепя позицията на Европейския парламент и се надява, че Съветът ще промени становището си по този въпрос; припомня предложението си за създаване на „резерв за гъвкавост“, състоящ се от автоматично отпуснати средства и предназначен за финансиране на експериментални инициативи, които би могъл да послужи за постигане на компромис между двамата съзаконотатели;

30. напълно подкрепя подхода, необходим за новата рамка за управление, основана на резултатите, като се отдава основно значение на измерването на изпълнението. Въпреки това счита, че са необходими гъвкави правила, които дават възможност резултатите да се разглеждат в контекста на конкретната икономическа ситуация във всеки регион; освен това отново потвърждава, че се противопоставя на всякакви финансови санкции, свързани с рамката за отчитане на изпълнението;

За ефективно партньорство с местните и регионалните власти

31. застъпва се за пълното прилагане на принципа на многостепенното управление и за по-голямо участие на местните и регионалните власти в процеса на подготовка, договаряне и изпълнение на политиката на сближаване през следващия програмен период;

32. приветства предложението на Европейския парламент местните и регионалните власти да бъдат поставени на равна основа с националните правителства при изготвянето на „договори за партньорство“ и „оперативни програми“, при стриктно спазване на принципа за субсидиарност;

33. очаква местните и регионалните власти да бъдат изцяло ангажирани в процеса на изготвяне на „договори за партньорство“, за да се отговори на нуждите от интегриран подход „отдолу нагоре“ към стратегиите за регионално развитие; призовава държавите членки да започнат работа по стратегическото планиране на политиката на сближаване, за да бъдат готови да започнат програмирането на фондовете по ОСР от 1 януари 2014 г.; във връзка с това изисква от Европейската комисия да следи отблизо изготвянето на тези договори, като при планирането се избягват подходът „отгоре-надолу“ и отрасловия подход;

34. поради това подкрепя предложението на Европейската комисия да се изготви за първи път Европейски кодекс за поведение в областта на партньорството; изразява дълбоко съжаление от факта, че Съветът отхвърля подобен инструмент, който има за цел да подобри качеството на партньорствата във всички държави членки; поради това призовава противопоставящите се държави членки да преосмислят позициите си относно ЕКПП, тъй като така изпращат негативно послание относно желанието си да си сътрудничат със законни партньори;

Структура, която отчита териториалните различия

35. отново потвърждава недвусмислената си подкрепа за новата категория „региони в преход“ и подкрепя Европейския парламент в рамките на текущите междуинституционални преговори; призовава председателството на Съвета да запази позицията си по този въпрос до края на преговорите, тъй като тази нова категория частично отговаря на целта за териториално сближаване, като предлага по-справедливо подпомагане за всички региони;

36. приветства предложението на Европейския парламент да се създаде още една предпазна мрежа, равняваща се на четири пети от размера на разпределените средства за периода 2007–2013 г. за „островните държави членки е един регион, който отговаря на изискванията за получаване на средства от Кохезионния фонд през 2013 г.“ и за „най-отдалечените региони“, които след 2013 г. вече няма да спадат към категорията на по-слабо развитите региони;

37. припомня нуждите и предизвикателствата пред най-отдалечените и пред слабо населени региони и отправя искане да им бъдат разпределени достатъчни и съразмерни средства от бюджета, за да се постигне целта за икономическо, социално и териториално сближаване, както и по-доброто им интегриране в единния пазар; поради това приветства повишения интензитет на помощта за най-отдалечените региони (от 20 на 30 евро на жител), както е предложено в проекта за заключения на Европейския съвет от 22 ноември 2012 г.

38. настоява, че в Договора от Лисабон териториалното сближаване е включено в целта на политиката за икономическо и социално сближаване и поставя под въпрос отсъствието в доклада на Комисията по заетост и социални въпроси относно проекторегламента за ЕСФ на препратка към това териториално измерение, както и към регионите, в които протича индустриален преход, и островните, слабо населените, планинските или най-отдалечените региони;

Тематична концентрация: към по-голяма гъвкавост

39. приветства по-гъвкавия подход по отношение на тематичната концентрация в стратегията „Европа 2020“, както беше приет от Европейския парламент и в компромисния текст на Съвета; припомня основните политически цели на Договора (икономическо, социално и териториално сближаване) и необходимостта в по-голяма степен да бъдат отчетени националните различия и предизвикателства, които бяха подкрепени и от двата законодателни органа;

40. приветства разширяването на тематичните цели и инвестиционните приоритети, както е посочено в текстовете на Европейския парламент относно мандата във връзка с проекторегламентите за ЕФРР и ЕТС, както и в компромисния текст, приет от председателството на Съвета относно блока за „тематичната концентрация“; би искал обаче да подчертае че е важно и напред да се отделя максимално внимание на темите, свързани с укрепването на културното наследство и туризма, но изразява съжаление, че в доклада на Комисията по заетост и социални въпроси не се съдържа предложение за намаление на процентите на концентрация, предложени от Европейската комисия в разрез с предложението на КР;

41. приветства по-специално позицията на Европейския парламент относно разширяването на обхвата на ИКТ за всички региони, така че да включва основната инфраструктура, но изразява разочарованието си от мълчанието на Съвета по този въпрос; ето защо отправя искане към държавите членки да преосмислят позицията си по този въпрос, тъй като в много отдалечени селски райони, а дори и в по-развити региони, все още липсват високоскоростни ИКТ мрежи;

42. приветства факта, че Съветът премахна тематичната концентрация, наложена от Европейската комисия в регламента за ЕФРР по отношение на специално отпуснатите средства за най-отдалечените региони и се надява Европейският парламент да измени своя мандат за преговори по тази точка в подкрепа на позицията на Съвета, предвид текущите междуинституционални преговори;

Европейски социален фонд

43. отново заявява, че местните и регионалните власти са и трябва да продължат да бъдат ключови участници в планирането

и изпълнението на оперативните програми по линия на ЕСФ и поради това отхвърля съображението, включено в доклада на Комисията по заетост и социални въпроси, съгласно което държавите членки следва да продължат да бъдат основните посредници за всички политики на ЕСФ, като се има предвид значението на националните политики по заетостта;

44. повтаря искането си за позоваване в регламента за ЕСФ на регионите, засегнати от неблагоприятни природни или демографски условия, подобно на направеното в член 10 от проекторегламента за ЕФРР, както и на най-отдалечените региони; подчертава необходимостта транснационалното териториално сътрудничество по линия на ЕСФ да се разшири, така че да обхване трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество;

45. изразява съжаление относно предложеното в заключенията на Европейския съвет от 22 и 23 ноември намаляване на бюджета за програмата за хранителни помощи за най-нуждаещите се лица (2,1 вместо 2,5 милиарда евро); призовава за ясно разграничаване на програмата от ЕСФ и настоява за отпускането на достатъчно средства, прехвърлени от функция 2 на МФР (ОСП);

Към създаването на официален „Съвет за политиката на сближаване“

46. приветства и подкрепя предложението на кипърското председателство за създаване на официален „Съвет за политиката на сближаване“, който „да бъде съставен от министрите, отговарящи за политиката на сближаване“; КР от дълго време се застъпва за такава официална платформа, тъй като тя ще предостави по-голяма видимост и ще гарантира провеждането на продължителен политически дебат относно политиката на сближаване; изразява желанието си да участва активно в политическите дискусии за създаването на официален Съвет, тъй като то ще окаже въздействие върху интересите на местните и регионалните власти в ЕС, които са пряко засегнати и участват в прилагането на политиката на сближаване по места;

47. изразява съжаление, че на националните или регионалните органи, които имат статут на управляващи органи, продължава да се налага усилие за предварително финансиране на инвестициите. Това предполага финансово усилие, което трудно може да бъде направено в настоящите условия на ограничения на финансовите пазари. Ако се наложи принципът на предварително финансиране на инвестициите от Европейския съюз, ще се пропилене уникална възможност да се инвестират средства директно за стимулиране на икономиката и за структурни промени, осигурявайки по-мощни аванси, които да дадат възможност за финансиране с необходимия ритъм, с който да се започне изплащането;

Финансово управление на оперативните програми

48. по отношение на разпоредбите относно управление и контрол, не е съгласен с начина, по който се подхожда към данъка върху добавената стойност, тъй като неговата допустимост като оперативен разход е ограничена до някои много специфични случаи, което в повечето региони ще го изключи като разход, който може да бъде субсидиран. Това на практика предполага действително намаление на процента на финансиране от фондовете, което може да стигне до 23 %;

-
49. подкрепя запазването на правилото N+3 в рамките на програмния период 2014–2020 г.;
50. подкрепя допустимостта на ДДС за всички категории разходи, когато бенефициерите не могат да си възстановят този данък.

Брюксел, 1 февруари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Резолюция на Комитета на регионите относно „Устойчиво бъдеще на Европейския икономически и паричен съюз (ИПС)“

(2013/С 62/02)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ (КР)

- като взе предвид окончателните заключения на Европейския съвет от 13-14 декември 2012 г.;
- като взе предвид доклада „Към един истински икономически и паричен съюз“, изготвен от председателя на Европейския съвет Херман ван Ромпюй заедно с председателите на Европейската комисия, Европейската централна банка и Еврогрупата (5 декември 2012 г.);
- като взе предвид съобщението на Европейската комисия „Подробен план за задълбочен и истински икономически и паричен съюз (СОМ (2012) 777/2 — 28 ноември 2012 г.)“;
- като взе предвид Резолюцията на Европейския парламент от 20 ноември 2012 г., съдържаща препоръки към Комисията относно доклада на председателите на Европейския съвет, на Европейската комисия, на Европейската централна банка и на Еврогрупата „Към постигане на действителен Икономически и паричен съюз“;
- като взе предвид Резолюцията на Европейския парламент от 16 януари 2013 г. относно публичните финанси в ИПС през 2011 и 2012 г.;

1. подчертава, че укрепването на държавите членки в Икономическия и паричен съюз (ИПС) е от съществено значение за гарантирането на устойчив растеж, социален напредък и по-нататъшна политическа интеграция в ЕС;

2. изразява съжаление, че редица въпроси на бюджетната и икономическата политика, изтъкнати в съобщението на Европейската комисия „Подробен план за задълбочен и истински ИПС“ и в доклада, изготвен от председателя на Европейския съвет заедно с председателите на Европейската комисия, Европейската централна банка и Еврогрупата, не бяха възприети в окончателните заключения на Европейския съвет и вземането на решения по тях беше отложено за заседанието на Европейския съвет през юни 2013 г.;

3. призовава регионалните и местните власти да бъдат привлечени за участие в процеса на европейския семестър на равнището на държавите членки, а КР – на равнището на институциите на ЕС, тъй като фискалното управление означава и икономическо управление на местно и регионално равнище. За ефективното функциониране на фискалното управление е необходимо ясно и недвусмислено разделение на отговорността между ЕС, държавите членки и местното и регионалното равнище;

4. подчертава, че европейските решения, свързани с ИПС, оказват значително въздействие върху финансите не само на национално равнище, но и на поднационално равнище. Във връзка с това изтъква, че фискалната автономия на поднационално равнище се гарантира, наред с другото, от член 4 от Договора за Европейския съюз; затова призовава за големи синергии между бюджетите на ЕС, на държавите членки и на поднационално равнище;

5. във връзка с това припомня призива на Европейския парламент към Комисията⁽¹⁾ в следващия Годишен обзор на

растежа „обстойно да разгледа ... ролята на бюджета на ЕС в процеса на Европейския семестър, като предостави фактически и конкретни данни относно неговия ефект на лансиране, неговия каталитичен ефект, както и неговия синергиен и допълващ ефект върху общите публични разходи на местно, регионално и национално равнище“;

6. отново изтъква своята подкрепа за призива, отправен от Европейския парламент към държавите членки да подпишат „Пакт за социални инвестиции“ по примера на пакта „Евро плюс“. В него могат да се заложат цели за социални инвестиции, с които държавите членки да се ангажират, за да изпълнят целите на стратегията „Европа 2020“ относно заетостта, социалните въпроси и образованието;

7. подчертава, че усилията за справяне с икономическата криза би трябвало понастоящем да се съсредоточат върху разработването на новите механизми, които вече са били договорени, върху това да се гарантира доброто им функциониране и върху отчитането в Европейския семестър на местното и регионалното равнище;

8. приветства факта, че в заключенията на Европейския съвет⁽²⁾ се подчертава, че „възможностите, които действащата фискална рамка на ЕС предлага за постигане на баланс между нуждите от продуктивни публични инвестиции и целите за спазване на бюджетна дисциплина“ би трябвало допълнително да се „използват“ в рамките на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. Тази цел става още по-актуална на фона на неотдавна направените от Международния валутен фонд констатации, че така наречените фискални мултипликатори, с които се измерва негативното въздействие на бюджетната консолидация върху растежа, са били „значително по-високи“ от очакваното от анализаторите по време на дълговата криза. Поради това очаква, че този въпрос ще бъде разглеждан задълбочено в обявеното съобщение на Комисията относно качеството на публичните разходи, в което следва да се обмисли, наред с другото, въпросът за отделяне на *текущите разходи* от *инвестициите* при изчисляването на бюджетния дефицит, така че да

⁽¹⁾ Резолюция на Европейския парламент: „Европейският семестър за координация на икономическите политики: изпълнение на приоритетите за 2012 г.“.

⁽²⁾ Заключения на Европейския съвет, 13-14 декември 2012 г., I. Икономическа политика т.2.

се избегне осчетоводяването с отрицателен знак на публичните инвестиции с дългосрочни нетни ползи;

Интегрирана финансова рамка

9. подчертава, че слабостта на банковия сектор в редица държави членки и в ЕС като цяло заплашва публичните финанси, като се отразява особено на регионалното и местното равнище, и изразява съжаление, че цената за справяне с банковата криза беше поета основно от данъкоплатците и се отразява пагубно на растежа на реалната икономика;

10. подчертава, че всяка мярка, предприета в контекста на Банков съюз, би трябвало да бъде съпроводвана от подобряване на прозрачността и отчетността, тъй като мерките могат да имат дълбоко въздействие върху публичните финанси, както на равнище на държавите членки и на местно и регионално равнище, така и върху банките и гражданите;

11. приветства споразумението за Единен надзорен механизъм, постигнато от Съвета и Европейския парламент, като нормативна рамка за банките в Европейския съюз и във връзка с това изтъква ролята на регионалните банки за осигуряване на капитал за МСП, както и за проекти за публични инвестиции, насочени към териториално развитие;

12. подкрепя предложенията за директива за възстановяване и оздравяване на банките и директива за схемите за гарантиране на депозитите и изразява съгласие, че те трябва да бъдат приети приоритетно; подчертава обаче, че е необходимо правилата, които ще бъдат въведени чрез това законодателство, и особено системата за наблюдение и контрол, да бъдат пропорционални;

13. смята, че дългосрочната цел на рамката за единен европейски депозит налага да има уеднаквиени, общи и строги изисквания, които да отчитат в достатъчна степен конкретните национални обстоятелства във финансовия сектор;

14. изисква от Европейската комисия спешно да представи законодателно предложение в изпълнение на доклада на г-н Liikanen⁽³⁾ за правното разделяне на някои особено рискови финансови дейности от влогонабиращите банки в рамките на банкова група;

15. отправя въпрос към Комисията за причините, наложили отлагането за края на 2016 г. на представянето на доклад за създаването на независима европейска агенция за определяне на рейтинги;

Интегрирана бюджетна рамка

16. изразява съгласие за необходимостта ИПС да се съпътства от подходящи правила за бюджетната политика и в това отношение подкрепя спешното приемане на „пакет от два акта“ в допълнение към „пакета от шест акта“ и Договора за стабилност, координация и управление (ДСКУ, „фискалния пакт“), който влезе в сила в началото на 2013 г.;

17. подкрепя това, че Европейският парламент „приканва държавите членки да изяснят отговорността, ролята, фискалните трансфери и източника на приходи на различните равнища на

управление (национално, регионално и местно) за поддържането на стабилна и устойчива рамка за публичните финанси, по-специално като вземат предвид въздействието на Договора за стабилност, координация и управление в Икономическия и паричен съюз върху местната и регионална фискална автономия“. Поради това препоръчва местните и регионалните власти да участват по подходящ начин както в по-нататъшното разработване на тези правила, така и в тяхното прилагане в съответствие с духа на многостепенното управление;

18. изразява съжаление, че в заключенията на Европейския съвет не се споменава необходимостта от фискален капацитет за подкрепа на националните икономически реформи и за абсорбиране на асиметрични шокове. КР е убеден, че такъв фискален капацитет е необходим за постигане на задълбочен и истински ИПС;

19. счита, че в случай че бъде създаден фискален капацитет, той следва да бъде предмет на съвместно вземане на решение и изпълнение на равнището на ИПС, но и да бъде отворен на доброволна основа и за държавите членки извън евро зоната;

20. подкрепя призива на Европейския парламент към Комисията да представи във възможно най-кратки срокове пътна карта за съвместно емитиране на държавни дългови инструменти;

21. изхожда от презумпцията, че в случай на евентуално създаване на фискален капацитет по ИПС той ще се разглежда отделно от МФР в краткосрочен план, а в дългосрочен план като отделна бюджетна процедура, характерна за ИПС, но само при условие че се спазват процедурите на Договора, като по този начин се гарантират прозрачността и демократичният контрол;

Интегрирана рамка на икономическата политика

22. смята, че стратегията „Европа 2020“ е от ключово значение за укрепване на икономическата част на ИПС, докато в последните години ударението се поставяше главно на паричната част;

23. подчертава значението на потенциала за растеж, който предлагат разпоредбите за единния пазар, при положение че той функционира правилно и се съсредоточи върху основни области, в които има възможност за иновации и създаване на качествени работни места;

24. приветства създаването на механизъм за по-силна координация, конвергенция и изпълнение на структурните политики въз основа на споразумения с договорен характер между държавите членки и институциите на ЕС, при условие че не се заобикаля демократичният контрол. Изразява съгласие, че тези споразумения трябва да се сключват според условията на всеки конкретен случай и приветства идеята те да получат временна, целенасочена и гъвкава подкрепа. Във връзка с това подчертава конкретната роля на местното и регионалното финансиране на инвестициите и затова изисква местните и регионалните власти да участват при изготвянето на договорни споразумения при спазване на националното законодателство;

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/high-level_expert_group/report_en.pdf.

25. изразява пълно съгласие с искането икономическите политики да бъдат изцяло насочени към стимулиране на стабилен, устойчив и приобщаващ икономически растеж, повишаване на конкурентоспособността и насърчаване на заетостта, за да може Европа да се запази като силно привлекателна социална пазарна икономика и да съхрани европейския социален модел. Подчертава, че основните средства за постигане на тази цел са стратегията „Европа 2020“ и Годишният обзор на растежа;

26. приветства предложението всички важни реформи на икономическата политика, които държавите членки планират да извършат, да бъдат обсъждани предварително и, когато е целесъобразно, да бъдат координирани помежду им. Подчертава, че на европейско равнище в това обсъждане трябва да участват институциите и консултативните органи на ЕС, а че на равнище на държавите членки трябва да се включат местните и регионалните власти и други заинтересовани участници;

27. приветства включването в Доклада на Европейската комисия за публичните финанси в ИПС през 2012 г. на специална глава за местните и регионалните публични финанси и призовава Европейската комисия да запази своя капацитет за анализ на данъчната децентрализация в бъдещи доклади;

28. приветства направеното в Годишния обзор на растежа предложение да се запазят определените през март 2012 г. пет приоритета и подкрепя идеята да се включат следните елементи:

— добавяне на регионалното измерение в Годишния обзор на растежа, чрез което да се подчертае местното и регионалното измерение на стратегията „Европа 2020“, и спазването на принципа на субсидиарност и разделение на властите във

всяка държава членка както в конкретните за всяка държава препоръки, така и при изготвянето на националните програми за реформи;

— участие на представители на местните и регионалните власти в непрекъснатия диалог между Европейската комисия и държавите членки, особено по въпроси, пряко свързани с местните и регионалните компетенции;

Засилено управление: демократична легитимност и контрол

29. подчертава, че при развиването на ИПС трябва да се гарантират демократичността и легитимността. Ето защо КР приветства плановете да се даде основна роля на Европейския парламент, както и да бъдат включени националните парламенти, и призовава в този процес да участват местното и регионалното равнище, особено регионите със законодателни правомощия и техните парламенти;

30. би желал да има повече демократична отчетност за действията на Тройката под формата на изслушвания на членовете ѝ от Европейския парламент;

31. отбелязва, че обсъждането на ИПС е тясно свързано с цялостния дебат за бъдещето на ЕС, в който КР желае да участва активно, за да представлява възгледите на местните и регионалните власти в ЕС;

32. възлага на председателя на Комитета на регионите да предаде настоящата резолюция на председателя на Европейския парламент, председателя на Европейския съвет, председателя на Европейската комисия, ирландското председателство на Съвета на ЕС и предстоящото литовско председателство.

Брюксел, 1 февруари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Резолюция на Комитета на регионите относно „Гаранция за младежта“

(2013/C 62/03)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

- като взе предвид предложението на Европейската комисия от 5 декември 2012 г. за препоръка на Съвета за създаване на гаранция за младежта (COM(2012)0729),
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент относно гаранция за младежта от 16 януари 2013 г. (2012/2901(RSP),
- като взе предвид съобщението на Комисията относно инициативата „Младежта в движение“ (COM(2010)477),
- като взе предвид становището на Комитета на регионите по тази тема (CdR 292/2010 fin),

като има предвид, че:

- вследствие на икономическата криза младежката безработица нарасна до неприемливо високи равнища и вече 5,7 милиона млади хора са без работа;
- младите хора, които нито работят, нито учат, нито се обучават (т.нар. категория NEET) – понастоящем 7,5 милиона души – представляват разход, който възлиза на 1,2 % от БВП на ЕС ⁽¹⁾;
- една гаранция за младежта би допринесла за постигането на три от петте водещи цели на стратегията „Европа 2020“, спомогайки да се намали процентът на преждевременно напускащите училище деца и на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване, и да се повиши броят на завършилите висше образование;
- прилагането на гаранцията за младежта в еврозоната не би надхвърлило 21 милиарда евро, които представляват около 0,45 % от разходите на правителствата в еврозоната ⁽²⁾;
- много държави членки не откликнаха на призивите на Европейската комисия и Европейския съвет да въведат гаранция за младежта с цел да се повиши младежката заетост;
- гаранцията за младежта е ключов елемент от Пакета за младежката заетост на Европейската комисия,

1. приветства намерението на Европейската комисия да даде нов тласък на усилията за справяне с младежката безработица – многостранен проблем, който се нуждае спешно от координирани и последователни политически действия; за тази цел подкрепя предложението на Европейската комисия за препоръка на Съвета за създаване на гаранция за младежта като ключов инструмент в борбата срещу младежката безработица;

2. припомня, че в становището си по темата ⁽³⁾ подкрепи категорично целта всеки млад човек да получи предложение за работа, професионално обучение или допълнително обучение в университет или колеж до четири месеца след като завърши

⁽¹⁾ Вж. доклад на Eurofound „NEETs - Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe“ („NEETs – Младите хора, които не работят, не учат и не се обучават: характеристики, разходи и отговори на политиката в Европа“); <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2012/54/en/1/EF1254EN.pdf>.

⁽²⁾ Проучване на МОТ/Международния институт за изследвания на заетостта относно „EuroZone job crisis: trends and policy responses“ („Кризата на заетостта в еврозоната: тенденции и отговори на политиката“), 2012 г. http://www.ilo.org/global/research/publications/WCMS_184965/lang-en/index.htm.

⁽³⁾ CdR 292/2010 fin

училище, както е посочено във водещата инициатива „Младежта в движение“ на стратегията „Европа 2020“;

3. предлага в схемите за гаранция за младежта, и по-конкретно в техните компоненти, свързани със заетостта, чиракуването или стажа, да бъдат включени и дипломираните млади хора на възраст до 30 години;

4. подчертава важната роля на местните и регионалните власти в областта на политиките за заетост, обучение и образование, която беше потвърдена на конференция, посветена на водещата инициатива „Младежта в движение“ на стратегията „Европа 2020“ и проведена от КР на 13 декември 2012 г.;

5. приветства акцента, който Комисията поставя върху основаните на партньорства подходи за въвеждане и прилагане на схеми за гаранция за младежта. Настоява обаче тези партньорства да бъдат създавани в самото начало на процеса на разработване на политиката и да включват всички заинтересовани страни, в частност местните и регионалните власти. До момента последните остават до голяма степен извън процеса, свързан

със стратегията „Европа 2020“ и европейския семестър, което има сериозни последици за демократичната легитимност, както и за ефективността на приетите мерки;

6. що се отнася до младежката заетост, изразява съгласие с Европейската комисия относно необходимостта от намеса и активизиране на ранен етап и споделя мнението, че от самото начало следва да се прилага принципът на поемане на взаимни задължения;

7. изтъква, че мерките в подкрепа на навлизането на пазара на труда, изготвени в контекста на гаранцията за младежта, следва задължително да включват езиковите умения, както и практическия професионален опит, които подобряват пригодността за заетост и насърчават мобилността на работната сила в ЕС;

8. подчертава колко е важно схемите за гаранция за младежта да бъдат свързани с младежката мобилност между държавите членки и се застъпва за засилена роля на водещата инициатива „Младежта в движение“ и регионалните и местните власти в това отношение. Последните често отговарят за прилагането на схемите за мобилност на местно равнище и подкрепата на ЕС за подобряване на междурегионалното сътрудничество може да доведе до по-добри резултати;

9. приветства в тази връзка предложението на Европейската комисия да въведе европейска професионална карта с цел да опрости процедурите за признаване на професионални квалификации; в това отношение настоява стажовете, които са част от обучение по регламентирана професия, независимо дали са платени или не, да бъдат признати в целия ЕС и да бъдат договорно уредени; това е важно за младите европейци, които са засегнати в обезпокоителна степен от безработицата и за които професионалната мобилност представлява реалистичен начин за навлизане или завръщане на пазара на труда;

10. подчертава колко е важно да се повиши информираността на младите хора за възможностите да прекарват времето си учейки, обучавайки се или работейки в друга държава членка; този опит може да изиграе основна роля за развиването на дух на независимост и отговорност у всеки отделен човек, като същевременно допринесе за зараждането на нови и новаторски идеи;

11. посочва, че ЕС следва да гарантира достъпността на програмите за мобилност за всички млади хора при равни условия и с оглед на това препоръчва да се окаже подкрепа на регионите със специфични географски характеристики, като селските и слабо населените райони, особено най-отдалечените региони и островите;

12. обръща все пак внимание на факта, че основният начин за повишаване на заетостта на младите хора е насърчаване на създаването на нови работни места, и то на всички равнища на квалификация, а не само в областите, които изискват висока квалификация;

13. подчертава, че един от важните инструменти е създаването на образователни системи, съчетаващи обучението в училище и на работното място, и подкрепата за тези системи, при които още в началото на образованието се установява връзка между студента и бъдещия работодател;

14. изтъква необходимостта мерките за повишаване на уменията и компетенциите да бъдат насочени към несъответствията между нуждите на пазара на труда и предлаганите умения; за тази цел продължаването на образованието, чиракуването и стажовете трябва твърдо да залегнат в целта по отношение на заетостта; освен това е важна ролята, която работодателите изпълняват в рамките на схемите за гаранция за младежта, осигурявайки необходимите възможности за професионално развитие;

15. припомня, в контекста на повишаването на уменията в рамките на схемите за гаранция за младежта, че Комитетът на регионите учреди отличителния знак „Предприемчив европейски регион (ПЕР)“. Една от основните му цели е да насърчава предприемаческия дух и прилагането на благоприятни за бизнеса политики, които водят до създаването на работни места. Регионите носители на знака ПЕР обръщат специално внимание на усилията за насърчаване на младите хора да станат предприемачи;

16. приветства акцента, който Европейската комисия поставя върху качествена заетост, препоръчвайки на държавите членки да гарантират, че в рамките на техните схеми за гаранция за младежта се предлагат качествени работни места. Освен това икономическата криза не би трябвало да бъде използвана като претекст за смекчаване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд. Подчертава, че работниците трябва да се ползват от минимална закрила, но на национално равнище сключването на споразумения по въпросите, свързани с трудовото право, се извършва от социалните партньори. Социалните партньори би трябвало да участват пълноценно в разработването на качествена рамка за работните места, предлагани в рамките на схемите за гаранция за младежта. Изтъква, че младите хора са изложени на много по-голям риск от бедност, както се потвърждава в изготвения от Европейската комисия Преглед на заетостта и социалното развитие в Европа за 2012 г. ⁽⁴⁾;

17. призовава държавите членки да включат активно работодателите и от частния сектор в прилагането на гаранцията за младежта, за да предложат възможно най-много възможности на младите хора;

18. подчертава, че младежката безработица е особено висока в държавите членки, в които понастоящем се прилагат строги бюджетни ограничения. С оглед на това одобрява оказването на непрекъсната целенасочена подкрепа на тези държави членки, с допълнителни финансови мерки, ако са необходими, която да им позволи да се справят с предизвикателството на въвеждането и прилагането на схеми за гаранция за младежта на национално равнище, както например се предвижда в Пакта за растеж от юни 2012 г.

⁽⁴⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-5_en.htm?locale=en

19. съгласен е – предвид това, че Европейската комисия не е предвидила специфично финансиране за схемите за гаранция за младежта – инициативата да се съфинансира, като се използват инструментите за финансиране на политиката на сближаване, по-конкретно Европейският социален фонд (ЕСФ); с оглед на това предупреждава за отрицателното въздействие на евентуално съкращаване на бюджета на политиката на сближаване в контекста на Многогодишната финансова рамка за 2014–2020 г.;
20. призовава Европейската комисия и държавите членки да гарантират, че в бъдещите партньорски споразумения в областта на политиката на сближаване ще бъде обърнато достатъчно внимание по-специално на проблема с младежката безработица и ще бъдат улеснени схемите за гаранция за младежта, чрез използването на средства от Европейския социален фонд за прилагане на вече съществуващи в други държави добри практики и новаторски подходи;
21. призовава държавите членки и местните и регионалните власти да установят необходимата координация между службите по заетостта и администраторите на образователни услуги, за да се гарантира, че младите хора, които са напуснали образователната система и са безработни, ще могат да се възползват от европейските средства, свързани с политически мерки за обучение и за младежта и по-конкретно за повишаване на квалификацията чрез втори шанс за образование;
22. призовава държавите членки да представят през 2013 г. национални планове за работни места, в които да бъде включен и напредъкът в процеса на въвеждане и прилагане на гаранциите за младежта;
23. призовава за въвеждане и прилагане на схемите за гаранция за младежта най-късно от януари 2014 г.;
24. признава, че не може да се гарантира качествена заетост за младите хора без да има подобрене на общата икономическа ситуация. Затова призовава държавите членки да приемат политики за насърчаване на растежа, създаването на работни места и квалификацията на безработните млади хора, които са напуснали образователната система без никаква диплома, наред с мерките, свързани с гаранцията за младежта. В този контекст приветства включването на тази инициатива в европейския семестър;
25. призовава държавите членки да се вслушат в препоръката на Комисията да дадат възможно най-широка гласност на новите услуги и мерки за подкрепа, които предлагат схемите за гаранция за младежта – област, в която участието на регионалните и местните власти е от първостепенно значение заради тяхната активна роля в прилагането на тези схеми;
26. призовава Европейската комисия да създаде ефективен механизъм за подпомагане на държавите членки в прилагането на гаранцията за младежта, включително обмен на най-добри практики и ноу-хау, и отправя искане КР да участва в този процес;
27. предлага Европейската комисия да включи предложението за гаранция за младежта сред своите приоритети в областта на комуникацията през 2013 г., като за тази цел се използват широко социалните медии;
28. възлага на председателя на Комитета на регионите да предаде настоящата резолюция на председателя на Европейския парламент, председателя на Европейския съвет, председателя на Европейската комисия, ирландското председателство на ЕС и предстоящото литовско председателство на Съвета.

Брюксел, 1 февруари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

99-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, 31 ЯНУАРИ И 1 ФЕВРУАРИ 2013 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „Европейско научноизследователско пространство“

(2013/C 62/04)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- приветства инициативата на Европейската комисия, подета в отговор на искането на Съвета, да осигури рамка за насърчване на усилията за окончателно изграждане на европейското научноизследователско пространство (ЕИП) до 2014 г.;
- споделя възгледа, че знанията са разменната монета на новата икономика. Поради това изразява съгласие, че за постигане на трайно икономическо възстановяване и за утвърждаване на Европа като световен играч, от решаващо значение е да се изгради капацитет за научни изследвания и иновации от световна класа, разчитащ на стабилна основа от публично финансирана наука;
- изтъква, че е необходимо да приключи изграждането на ЕИП, за да се преодолеят фрагментацията на научноизследователската дейност в Европа, както и националните и институционалните пречки. Несъмнено тази фрагментарност не позволява на Европа да използва своя научноизследователски и иновационен потенциал при огромни разходи за европейските данъкоплатци, потребители и граждани. Във връзка с това сега са необходими повече и по-целенасочени действия;
- призовава Комисията да насърчава междурегионалното сътрудничество в рамките на програма „Хоризонт 2020“, като разработи ефективни инструменти и стимули. Във връзка с това, органите на местното и регионалното самоуправление биха могли да оказват подкрепа и да играят координираща роля (като създават мрежи за научни изследвания и иновации, като предоставят техническа и административна подкрепа, както и стимули за финансиране от частния сектор), за да насърчават научните изследвания и да използват резултатите от познанията и иновациите.

Докладчик	г-н Grigorios ZAFEIROPOULOS (EL/ЕНП), съветник от област Атика
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Засилено партньорство в рамките на европейското научноизследователско пространство за върхови постижения и растеж“
	COM(2012) 392 final

Становище на Комитета на регионите – „Европейско научноизследователско пространство“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

A. Основни послания

1. приветства инициативата на Европейската комисия, подета в отговор на искането на Съвета, да осигури рамка за насърчаване на усилията за окончателно изграждане на европейското научноизследователско пространство (ЕНП) до 2014 г.;
2. изразява съгласие със заключенията на Европейския съвет от февруари 2011 г. и март 2012 г., че е наложително ЕНП да бъде доизградено до 2014 г.;
3. преценява, че законодателството за приключване на изграждането на ЕНП може да се счита за полезно в отделни области (напр. координиране на националните и европейските политики по член 181 от ДФЕС и насърчаване на дейностите за разпространение на резултатите от научните изследвания по член 180 във връзка с член 182, параграф 5 от ДФЕС);
4. смята, че в условията на настоящата икономическа криза изграждането на европейско научноизследователско пространство, съсредоточено върху научните изследвания и основаните на изследвания иновации, е от основно значение за подкрепа на икономическия растеж, работните места, върховите научни постижения и сближаването между регионите и страните;
5. споделя възгледа, че знанията са разменната монета на новата икономика. Поради това изразява съгласие, че за постигане на трайно икономическо възстановяване и за утвърждаване на Европа като световен играч, от решаващо значение е да се изгради капацитет за научни изследвания и иновации от световна класа, разчитащ на стабилна основа от публично финансирана наука;
6. подчертава, че плановете за прилагане на „Хоризонт 2020“ и на ЕНП се нуждаят от по-голям акцент и въздействие върху практиките от реалния живот ⁽¹⁾, т.е. местното и регионалното равнище трябва да се ангажират да участват активно, за да бъдат постигнати целите на стратегията „Европа 2020“;
7. подчертава, че ЕНП ще доведе до подобрения в нашия живот, като превърне Европа в място, където има най-добри условия за научноизследователска дейност, технологично развитие и иновации, за да се решават големите предизвикателства на нашето време и счита, че за да се благоприятства прилагането на практика на знанието, трябва да се засили сътрудничеството между науката, промишлеността и публичните власти;
8. изразява съгласие, че е необходимо да се използва потенциалът на всички региони за върхови постижения и да се прилагат нови подходи в помощ на по-слабо представящите се региони и държави членки, за да имат върхови постижения и да постигнат интелигентно регионално специализиране;
9. изтъква, че е необходимо да приключи изграждането на ЕНП, за да се преодолеят фрагментацията на научноизследователската дейност в Европа, както и националните и институционалните пречки. Несъмнено тази фрагментарност не позволява на Европа да използва своя научноизследователски и иновационен потенциал при огромни разходи за европейските данькоплатци, потребители и граждани. Във връзка с това сега са необходими повече и по-целенасочени действия;
10. изразява съгласие с идеята, че мерките трябва да са насочени към увеличаване на конкуренцията сред учените и научноизследователските организации и към използване на презграничните синергии между националните и регионалните научноизследователски системи, като се улесняват кариерното развитие и мобилността на изследователите, както и свободното движение на познанията;
11. изразява категоричното убеждение, че една от ключовите цели за ЕНП би трябвало да бъде да се намали отливът на учени, особено от региони, в които научноизследователската дейност е по-слабо развита, както и да се намалят съществуващите различия между регионите по отношение на резултатите от научните изследвания и иновациите, в стремеж към реализиране на върхови постижения навсякъде в Европа, който да отчита потенциала за иновации. За целта е необходимо европейските програми за научни изследвания и иновации и националните и регионалните стратегии в тази област да бъдат взаимно свързани;
12. приветства целта на Европейския съвет да се подобрят условията за научноизследователска и развойна дейност, а публичните и частните инвестиции в НИРД да достигнат общо 3 % от БВП на ЕС. Все пак следва да се признае, че в сравнение с други части на света Европа изостава с пускането на пазара на върховите научни постижения. Ето защо е необходимо отново и отново да се набляга на ролята на МСП като двигател на иновациите;
13. изразява убеждението, че инструментите на сближаване биха могли да засилят развитието на високи постижения и изграждането на капацитет посредством укрепване на научноизследователските и иновационни политики на регионално равнище. Това ще позволи да се прокара път към отличните постижения, който ще даде на тези региони възможност да участват пълноценно в ЕНП и да извличат полза от източниците на финансиране по общата стратегическа рамка;

⁽¹⁾ CdR 402/2011 fin.

14. призовава Комисията, заедно със Съвета и Парламента, да осигури ефективно и ефикасно осъществяване на програма „Хоризонт 2020“, като създаде правила и процедури, които да са възможно най-лесни за бенефициерите;

15. признава, че приоритетите на ЕНП, заложили в съобщението, са добре определени и цялостното им осъществяване ще подобри резултатите и ефективността на научноизследователската дейност в Европа до 2014 г. Необходимо е обаче пълноценно и енергично участие в засиленото партньорство от страна на държавите членки, заинтересованите страни в научните изследвания и техните европейски организации, както и от Комисията, за да се гарантира, че окончателното изграждане на ЕНП ще доведе до върхови постижения за Европа, като се насърчава ефикасността, качеството и новите възможности според нуждите на Съюза;

16. призовава Европейската комисия да гарантира синергиите и взаимната допълняемост между програма „Хоризонт 2020“ и Структурните фондове и да прокара път за постигане на отлични резултати за по-слабо представящите се държави членки и региони, които са по-уязвими от икономическа и социална гледна точка, въз основа на техните силни страни, за да се увеличи значително капацитетът им за научноизследователска дейност и иновации и да се преодолеят различията по отношение на иновациите в Европа;

17. призовава Комисията да насърчава междурегионалното сътрудничество в рамките на програма „Хоризонт 2020“, като разработва ефективни инструменти и стимули. Във връзка с това, органите на местното и регионалното самоуправление биха могли да оказват подкрепа и да играят координираща роля (като създават мрежи за научни изследвания и иновации, като предоставят техническа и административна подкрепа, както и стимули за финансиране от частния сектор), за да насърчават научните изследвания и да използват резултатите от познанията и иновациите;

18. подчертава, че регионите трябва да засилят степента си на готовност, за да могат да се възползват от научните изследвания. След това разработените умения, практики и инструменти следва да се използват, за да може да се насърчат резултатите от научните изследвания с оглед на практическото им прилагане в цяла Европа. Това може да бъде постигнато единствено чрез засилване на синергиите при използване на всички европейски инструменти за финансиране, като „Хоризонт 2020“, политиката на сближаване, както и националните, регионалните и местните ресурси⁽²⁾. Съвместното използване на ресурсите обаче не е достатъчно, а изисква в допълнение промени в оперативната култура и административните практики;

19. насърчава органите на местното и регионалното самоуправление да укрепват сътрудничеството между европейските и/или регионалните и националните организации за стимулиране на научните изследвания и иновациите, и да въвеждат подобрения, благоприятстващи привличането в съответствие на политиките, ефективността и ефикасността в управлението и хармонизирането на процедурите, укрепващо общите системи за управление, които улесняват достъпа на гражданите до политиките и увеличават тяхното социално-икономическо въздействие;

20. смята, че органите на местното и регионалното самоуправление могат и трябва да играят важна роля в развитието на новаторски продукти и услуги посредством насърчаването на публично-частни партньорства. Целта ще бъде създаването на повече работни места на местно и/или регионално равнище и същевременно подобряване на оперативния капацитет и ефективност на публичния и частния сектор;

21. приветства инициативите на ГД „Научни изследвания и иновации“ и ГД „Регионална политика“ за улесняване на създаването на регионални мрежи за научни изследвания и иновации, които да бъдат подкрепяни от университети, институции, публични власти и частния сектор;

22. отбелязва, че от 2000 г. насам Комисията и държавите членки заедно постигнаха напредък към ЕНП, но подчертава, че този напредък е неравномерен спрямо различните измерения на ЕНП и в отделните държави членки;

23. насърчава участието на заинтересованите регионални и научноизследователски организации в ЕНП, когато е подходящо;

24. подчертава важната роля на обществения сектор като цяло и по-конкретно ролята, която изпълняват местните и регионалните власти за сближаване на предприятията, университетите и научноизследователските центрове и публичните институции (съгласно подхода на тройната спирала) с цел да се развие и приложи на практика ЕНП и отбелязва, че в съобщението на Комисията не се обръща достатъчно внимание на ролята на обществения сектор;

25. призовава Комисията, държавите членки и заинтересованите научноизследователски организации да създадат подходящите условия за подобряване на ефективността на системите за научни изследвания в Европа, като обърнат специално внимание на основни въпроси като транснационално сътрудничество и конкуренция, пазара на труда за изследователите, равенството между половете и трансфера на научни знания. Създадените от Комисията „условия“ изглеждат достатъчни за постигане на целите;

Б. По-ефективни национални системи за научни изследвания

26. признава, че недостатъчната конкуренция в националните системи за научни изследвания не създава правилните условия за подобряване на качеството на научната дейност. В това отношение ограничената конкуренция между научноизследователските институти и университетите води до недостатъчна специализация;

27. смята, че е задължително да се подобрят резултатите от научната дейност в Европа по отношение на фундаменталните, продикувани от любопитство изследвания, за да има иновации и открития, необходими за справяне с големите предизвикателства. Европа трябва да прави добре насочени и стратегически инвестиции във фундаменталните изследвания, като използва върховите научни постижения като водещ критерий за избор, което създава предпоставки за изграждане и устойчиво разширяване на компетентности и научен потенциал на местно и регионално равнище;

⁽²⁾ CdR 402/2011 fin.

28. изразява съгласие с идеята държавите членки и регионите да въведат конкурентно финансиране чрез покани за представяне на предложения и институционални партньорски оценки като един от основните способи за разпределяне на национални и регионални средства за научни изследвания и иновации. В някои случаи обаче не е необходимо да се извършва партньорска проверка, за да бъдат отпуснати средства на регионалните органи за научни изследвания, развитие и иновации;

29. приветства целта, заложена в Зелената книга (публикувана от Комисията през 2011 г.), за намиране на подходящ баланс между институционалното и конкурентното финансиране. Във връзка с вече изразени свои възгледи Комитетът на регионите призовава да продължи дебатът за подходящия баланс между институционалното и конкурентното финансиране. Изключително важно за динамиката на системата и жизнеността на различните научноизследователски институции е как ще се постигне този баланс;

30. смята, че увеличаването на дела на основното финансиране и интелигентното специализиране ще позволи финансирането да достигне и до малки, активни научни колективи. Редом с големите единици и низходящите водещи технологични програми, които осигуряват критичната маса, малките преподавателски и научноизследователски колективи, съсредоточени върху една дисциплина, също могат да породят значителна конкурентоспособност и новаторство, когато си сътрудничат и работят ефективно в мрежа като част от академична среда и мултидисциплинарна верига от университети и научноизследователски институти по места и в международен план;

31. смята, че трябва да се укрепи основното финансиране за научноизследователските институти. Поради тази причина Комитетът насърчава Комисията и държавите членки да вземат предвид това и да изработят такъв модел за финансиране на научноизследователската инфраструктура, който да отчита взаимната допълняемост на структурните фондове. Постабилното основно финансиране дава на научноизследователските колективи възможност да инициират отдолу научноизследователски проекти въз основа на стратегическите си нужди, като същевременно си взаимодействат динамично с органите на местната или регионалната власт по местонахождението си;

32. подчертава, че като водещ критерий за избор за разпределянето на средствата за научноизследователски и иновационни дейности трябва да се използват върховите научни постижения и основните принципи на международните рецензии;

33. потвърждава, че успешните модели на научноизследователски и иновационни дейности в отделните региони не могат просто да се копират и да се пренасят върху други региони. Въпреки това, ако тези модели бъдат съобразени със съответните структурни, обществени и културни дадености, те могат да служат за пример при развитието на подходящи модели в други, включително по-слабо представящи се региони;

34. отново потвърждава своята подкрепа за координирането на европейските, националните и регионалните научноизследователски програми и приоритети, подчертава отговорността на

държавите членки и на регионалните и местните власти в областта на научната и изследователската дейност и продължава да не приема централизирана програма и приоритети за изследователска дейност, планирани на европейско равнище;

35. приканва Комисията да насърчава взаимното учене от опита на другите държави членки и обмена на добри практики между тях и организациите на заинтересованите участници във връзка с премахването на пречките на национално равнище от правно и/или друго естество, с които се сблъсква ЕНП с оглед на приоритетите, набелязани в съобщението. Би било целесъобразно също така да се стимулира установяването на общи насоки за целия ЕС за политиката в областта на науката с цел насърчаване и улесняване на общи действия;

36. призовава Комисията да подпомага държавите членки и регионите при използването на структурните фондове за разработване на научноизследователски капацитет и на специално подготвени стратегии за иновации, основаващи се на регионалните компетенции и стратегии за интелигентно специализиране, включително с подкрепа за съвместни научноизследователски програми в съответствие с целите на политиката на сближаване;

37. в това отношение признава важността на посочването на най-обещаващите области на сравнително предимство като основа за определяне на стратегии за интелигентно регионално специализиране⁽³⁾. ЕС би трябвало да насърчава регионите да бъдат новатори в избрани от тях области и да работят в мрежи за сътрудничество с други региони. Предупреждава да се противодейства на всеки опит да се даде предимство чрез интелигентното специализиране на вече водещите региони или местни власти, а други да бъдат оставени без никаква или с недостатъчно подкрепа. Необходима е европейска карта на регионите, която да показва тяхното равнище на иновации и области на специализация. Такава карта може да служи за насърчаване на сътрудничеството между регионите и за създаване на специфични инструменти за подкрепа на изоставащите региони посредством предоставяне на средства *ad hoc*, които да допринасят за доближаването им до най-новаторските региони;

38. подкрепя необходимостта от по-точна система от показатели и цели, чрез която да се измерват, освен делът на инвестициите в НИРД в общите разходи на предприятията, и аспекти, свързани с повишаване на конкурентоспособността и производителността. С други думи, необходима е цялостна система за измерване на ефективността на системите за НИРД и производителността от иновациите⁽⁴⁾;

В. Оптимално транснационално сътрудничество и конкуренция

39. подчертава, че ЕС трябва да действа бързо и съгласувано, за да постигне мащаба на усилията и въздействието, необходими за справяне с големите предизвикателства при наличието на ограничени публични средства за научни изследвания;

⁽³⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽⁴⁾ CdR 374/2010 fin.

40. потвърждава убеждението си, че по-добро координиране и сътрудничество между държавите членки и регионите от една страна, и помежду им, от друга, може да доведе до създаване на синергии, а с това и до добавена стойност за ЕНП. Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС) са ценен инструмент за успешно осъществяване на териториално сътрудничество, а също и в областта на научните изследвания и иновациите. Това ще повиши конкурентоспособността на Европа на световния пазар на познанията;

41. подчертава, че вниманието към производството, разпространяването и използването на познания трябва да се насочва ефективно, като се отчитат стратегическите интереси на публичните и частните заинтересовани участници и като се включват при формулирането на стратегическите програми. Това изисква подкрепа от международните мрежи, за да могат най-добрите изследователи да общуват помежду си и да намират отговори на големите предизвикателства;

42. подчертава необходимостта от по-добро координиране и взаимодействие между стратегиите за научни изследвания и иновации на местно, регионално, национално и европейско трансгранично равнище, като се зачита спецификата на различните обстоятелства и същевременно се укрепват възможностите за взаимно допълване и сътрудничество между тях;

43. отново потвърждава мнението, че е необходима по-добра координация между научните изследвания и индустрията, за да бъде постигнат напредък в интелигентната специализация на регионите в областта на главните базови технологии (като нанотехнологии, микро- и наноелектроника, индустриални биотехнологии, фотоника, усъвършенствани материали и технологии за производство), както и да бъде насърчено създаването на трансгранични мрежи и укрепено сътрудничеството на регионално, национално и европейско равнище⁽⁵⁾, което също така би улеснило създаването на стабилни, висококвалифицирани работни места;

44. потвърждава, че държавите членки и регионите трябва да насърчават и провеждат съвместни научноизследователски програми, чиято цел е справяне с големите предизвикателства, като обменят информация и добри практики в договорени приоритетни области и гарантират, че са отпуснати достатъчно финансови средства на национално и регионално равнище, които са стратегически съгласувани в тези области;

45. смята, че е необходимо да се премахнат пречките от правно и бюрократично естество пред трансграничната оперативна съвместимост на националните и международните програми, за да може да се финансират съвместно научноизследователски проекти и научноизследователски инфраструктури на национално, регионално или международно равнище;

46. приканва Комисията да подкрепя ефективно и ефикасно държавите членки, регионите и организациите, финансиращи научни изследвания, при провеждането на съвместни международни партньорски оценки и при определянето на общи стандарти за финансиране;

47. подчертава, че за реализиране на върхови научноизследователски постижения са необходими съоръжения на световно равнище и научноизследователски инфраструктури (НИ), включително електронни научноизследователски инфраструктури.

Подобни НИ са много важни за Европа, тъй като привличат таланти хора и стимулират иновациите и бизнес възможностите, а същевременно допринасят за създаването на работни места;

48. оценява ключовата роля на НИ в основаните на знанието иновационни системи; в това отношение приветства новата концепция за структури за регионално партньорство (СПП) и партньорството между научноизследователските инфраструктури, и признава техния потенциал да допринасят за по-балансираното развитие на европейското научноизследователско пространство чрез включване на по-малки или по-неопитни страни и региони в конкурентоспособното представяне в научноизследователската и иновационна дейност⁽⁶⁾;

49. смята, че трябва да се вземат ефективни мерки, за да бъде насочена програмата „Хоризонт 2020“ към реформите, от които се нуждае ЕС. В този аспект от особено значение е конкретната цел „обществени предизвикателства“, за постигането на която трябва да се постави акцент върху съчетаването на най-добрия европейски експертен опит с машабни проекти за съвместни действия, които да позволят на Европа да осъществи големи структурни реформи на системно равнище отвъд традиционните граници. Сами по себе си изследванията в специализирани научни области не са достатъчни за създаването на знанията, необходими за разрешаване на големите обществени предизвикателства. Трябва да се постави ударение върху мултидисциплинарни дейности в областта на НИРДИ, водещи до създаване на концепциите и компонентите, необходими за тези структурни реформи на системно равнище. В основата на научните изследвания лежат експерименталната дейност и пилотните проекти. Добър пример за това е обширната оперативна област „Интелигентен град“. Основен елемент от всичко това е резултатите да се възпроизвеждат в по-голям мащаб в различните условия на регионите в Европа⁽⁷⁾;

50. подкрепя ангажимента на „Съюза за иновации“, а именно държавите членки заедно с Европейската комисия да завършат или започнат до 2015 г. изграждането на 60 % от приоритетните европейски инфраструктури, така както са посочени в пътната карта на Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI);

51. препоръчва държавите членки да потвърдят финансовите ангажименти за изграждане и експлоатация на НИ за ESFRI и да насърчават развиването на СПП, особено когато разработват националните пътни карти и оперативните програми за следващия програмен период;

52. приканва Комисията да подкрепя ефикасно чрез програма „Хоризонт 2020“ достъпа до НИ, както и текущата цялостна интеграция на НИ от общоевропейски интерес, а не само тези инфраструктури, които са получили статут на Европейски консорциум за научноизследователска инфраструктура (ERIC);

53. предлага на Комисията да подкрепя оперативните разходи на НИ посредством източници на финансиране, като например структурните фондове;

⁽⁵⁾ CdR 374/2010 fin.

⁽⁶⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 402/2011 fin.

54. приканва националните и регионалните власти да обвържат пътните карти за НИ с пътната карта на ESFRI и стратегиите за интелигентна специализация в програми за научни изследвания и иновации, съфинансирани от структурните фондове, като по този начин увеличат способността на по-малко облагодетелстваните региони да изграждат НИ от общоевропейско и международно значение на своя територия, както и да участват в работата им;

55. смята, че Европейската комисия трябва да си сътрудничи с ESFRI, за да определи приоритетите за изпълнението на пътната карта и за да предоставя съвети и насоки на държавите членки за преодоляване на пречките от правно, финансово и техническо естество пред изпълнението;

Г. Отворен пазар на труда за изследователите

56. признава, че пречките пред изследователите на различните национални пазари на труда произтичат главно от различните начини на подбор, институционалната автономност, различията при определяне на стратегиите за човешките ресурси и при насърчване на мобилността на изследователите, както и непривлекателните условия за работа на младите изследователи и изследователите, които са граждани на държави извън ЕС;

57. припомня, че в хода на продължаващата икономическа криза хиляди работници в държавите от ЕС, дори висококвалифицираните изследователи, главно от отделите за НИРД в промишлеността, вече загубиха работните си места⁽⁸⁾; като този проблем допълнително ще се изостри от появата на нови пазари и преместването на предприятия в страни с ниски производствени разходи. Повишаването на нивото на уменията на всички работници и съгласуването им с потребностите на пазара на труда са задължително необходими⁽⁹⁾;

58. смята, че е от решаващо значение да се премахнат пречките от правно и друго естество пред прилагането на открити, прозрачни и основани на заслуги процедури за подбор на изследователи и пред трансграничния достъп до национални стипендии и тяхната преносимост;

59. изразява съгласие с идеята научноизследователските организации да обявяват всички свободни работни места с помощта на общите профили, установени в Европейската рамка за научноизследователски кариери, и след това да наемат изследователи на позициите според открити и прозрачни процедури, включително и граждани на държави извън ЕС. Също така те би трябвало да публикуват обяви за позициите и в портала EurAxess (<http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/lobs/index>);

60. подчертава, че трябва да се обърне конкретно внимание на мобилността на изследователите в Европа и призовава за прилагане на конкретни мерки за премахване на пречките пред мобилността (като преносимост на пенсионните права, гарантиране на социална закрила, взаимно признаване на професионалните квалификации, мерки за постигане на баланс между професионалния и семейния живот), които да улеснят мобилността на европейските изследователи и да направят научноизследователската кариера в ЕС по-привлекателна;

61. приветства инициативите на Комисията за преодоляване на пречките в областта на социалното осигуряване на изследователите в ЕС и за по-нататъшно улесняване на влизането и пребиваването на изследователи — граждани на трети държави;

62. отново посочва, че е необходимо да се привличат отличили се научни работници от страните извън Европа и затова изтъква значението на програмите за мобилност на ЕС, като програмата „Мария Кюри“, и приветства мерките, които бяха взети или предстои да бъдат взети в някои региони в подкрепа на завръщането на изследователи и научни работници;

63. насърчава местните и регионалните власти да приемат мерки, с които могат да допринесат за подобряване на мобилността във всички области и особено между науката и индустрията. От голямо значение е и изграждането на тясно общеевропейско сътрудничество между предприятия, висши учебни заведения и изследователски организации, както и с активните политически участници и администрации на местно, регионално и национално ниво по модела на тройната спирала;

64. подчертава, че е необходимо да се насърчават младите хора да се стремят към професионална кариера в научноизследователски и иновационни дейности, да се подкрепят младите предприемачи, които допринасят за научноизследователските, развойните и иновационните дейности и използват резултатите от тях за местните или регионалните общности;

65. изтъква належащата нужда да се обучат и подготвят хора и да се създадат благоприятни и привлекателни условия за работа в индустрията на знанието, предвид съществуващите проблеми, свързани със заемаването на работните места в стратегически за бъдещето области като научните изследвания и науката, инженерството, здравеопазването или математиката⁽¹⁰⁾. Също така квалификациите, уменията и знанията на работниците трябва да се актуализират постоянно, а обучението да се насочва към търсенето в новите отрасли и технологии, което би било от полза не само за предприятията, но и за работниците, загубили работата си, за да могат бързо да се адаптират отново към новите отрасли и технологии;

66. подчертава необходимостта, освен насърчаването на високи постижения и умения, да се осигури добро образование и обучение за хората във всеки регион, като основа на индивидуалното и общественото благосъстояние и иновационните способности на регионите⁽¹¹⁾;

67. препоръчва на Европейската комисия да създаде интернет портал за обмен на примери за осъществяваните на местно и регионално равнище добри практики за интеграция на млади хора на пазара на труда⁽¹²⁾, включително в секторите на научните изследвания и иновациите;

Д. Равенство между половете и неговата застъпеност в политиката за научноизследователската дейност

68. признава, че досега е постигнат ограничен напредък относно равенството между половете и отбелязва, че не всички държави членки и научноизследователски организации прилагат политики за извличане на полза от таланта на жените учени и от включването на свързаните с равенството между половете въпроси в научноизследователското съдържание. Въпросите, свързани с равенството между половете, все още се застъпват в ограничена степен при разработването, оценяването и изпълнението на научни изследвания;

⁽⁸⁾ CdR 85/2009 fin и CdR 373/2010 fin.

⁽⁹⁾ CdR 85/2009 fin и CdR 373/2010 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 374/2010 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽¹²⁾ CdR 292/2010 fin.

69. подчертава, че е необходимо да се премахнат пречките пред подбора, задържането и напредването в кариерата на жените изследователи, да се отстранят дисбалансът между половете и да се дава приоритет на въпросите, свързани с равенството между половете, в научноизследователските програми;

70. изразява съгласие с идеята още от замислянето им в програмите и проектите по „Хоризонт 2020“ да бъдат застъпени въпросите, свързани с равенството между половете;

71. приветства инициативата на Комисията да предложи през 2013 г. „Препоръка към държавите членки“ с общи насоки относно институционалните промени за насърчване на равенството между половете в университетите и научноизследователските институти;

72. предлага Комисията да създаде хоризонтален комитет, който да следи и съветва по въпроси на представителството на жените изследователи в ЕНП и в дейностите по програмата „Хоризонт 2020“;

Е. Оптимален обмен и трансфер на научни знания, както и достъп до тях

73. отбелязва, че държавите членки постигат напредък в различна степен в подкрепата за политики на свободен достъп, чрез които да се намалят информационните асиметрии. Освен това трансферът на познания между публичните научноизследователски институти и частния сектор все още е недостатъчен и влияе върху научното качество и получените чрез НИРД икономически резултати;

74. изтъква, че достъпът до и трансферът на познания сред и между научноизследователските институти, университетите и промишлеността имат централна роля във фундаменталните изследвания и иновациите и трябва да се насърчават активно;

75. подчертава, че подходът за свободен достъп до резултатите и данните от публично финансирани научни изследвания е съществен градивен елемент за изграждането на европейското научноизследователско пространство, което да гарантира, че изследователите могат да надграждат съществуващото знание, да оценяват новите открития и да не дублират изследователските си усилия;

76. подчертава важното значение на координирането и хармонизирането на политиките по отношение на достъпа до научна информация и опазването ѝ, като същевременно се гарантира, че финансираните с публични средства научни изследвания насърчават трансфера на знания между публичния и частния сектор посредством национални стратегии;

77. подчертава необходимостта от оптимално взаимодействие, връзки и стратегическо партньорство между академичните среди и промишлеността, и от изготвяне на съвместни научноизследователски програми с цел извличане на максимална полза и въздействие от резултатите на научните изследвания върху иновациите и преодоляването на сериозните предизвикателства;

78. изразява съгласие с идеята свободният достъп до научни публикации да се установи като основополагащ принцип при всички финансирани от ЕС проекти по „Хоризонт 2020“; а Комисията да продължи да финансира проекти за свободен достъп. Същевременно трябва да се гарантира, че се отчита в

широка степен мнението на научните изследователи и предприятията относно интелектуалната собственост и правата на ползване;

79. предлага да се започнат дейности за повишаване на осведомеността на заинтересованите страни относно свободния достъп и електронната наука (e-Science); Комисията трябва да работи в тясно сътрудничество със заинтересованите страни за създаване на образци на споразумения за консорциум, с цел засилване на трансфера на знания;

Ж. Стъпки за успешното завършване на ЕНП

80. подчертава, че държавите членки и регионите трябва да направят необходимите национални и регионални реформи и да създадат нужните условия, за да може да приключи изграждането на ЕНП. Те трябва да подкрепят и изпълнението на тези реформи, като улесняват действията в ресора на научноизследователските и финансиращите организации;

81. предлага да се развият мрежи от партньорства на тройната спирала в регионите, които могат да си сътрудничат за координиране на действията, и подчертава значението на обмяната на добри практики, включително на стратегии за интелигентна специализация, посредством въвеждането на катедри „ЕНП“ в регионалните системи за научни изследвания и иновации, както и на подкрепата за международните мрежи, свързани с определени регионални компетенции;

82. подчертава необходимостта да се следи и оценява напредъкът в изпълнението на действията за ЕНП, посочени в съобщението, от държавите членки, Комисията и заинтересованите страни в научните изследвания. Във връзка с това приветства разработването от Комисията на обявените механизми за проследяване на ЕНП. Призовава Комисията, в сътрудничество с държавите членки, да осигури прозрачност на процеса на разработване на обявения механизъм за проследяване на ЕНП и на избора на показатели. Подборът и броят на показателите следва да бъдат сведени до необходимия минимум за оценка на напредъка в процеса на завършване на ЕНП. За подбора на данните от научноизследователските институти и университетите следва да се използват установените процедури за сътрудничество с Евростат, националните статистически служби и местните власти (напр. министерствата);

83. приветства усилията за опростяване на процедурите, както и публикуването на „Практическо ръководство за възможностите за финансиране от ЕС“⁽¹³⁾; оценява особено непрекъснатите усилия да се даде възможност различни програми да финансират различните етапи на проектите в перспектива на приемственост; ще се радва това практическо ръководство да прерасне във всеобхватен, но достъпен цифров портал към информация и ресурси за съответните програми за научни изследвания и иновации⁽¹⁴⁾;

84. призовава Комисията да гарантира, че програма „Хоризонт 2020“ ще помогне да се затвърди окончателното изграждане и функционирането на ЕНП, като подкрепя действията, свързани с кариерата и мобилността на изследователите, научноизследователските инфраструктури, равенството между половете, трансграничното сътрудничество, свободния достъп и трансфера на знания;

⁽¹³⁾ CdR 67/2011 fin; CdR 373/2010 fin; CdR 230/2010 fin.

⁽¹⁴⁾ CdR 373/2010 fin.

-
85. приветства намерението на Комисията след 2014 г. ежегодно да се предоставя доклад на Съвета и Европейския парламент за цялостна оценка на напредъка;
86. желае Европейската комисия да предоставя доклада за напредъка на ЕНП и на Комитета на регионите.

Брюксел, 31 януари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия на ЕС за премахване на трафика на хора за периода 2012—2016 г.“

(2013/C 62/05)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- изразява съгласие, че осъществяването на стратегията ще изисква съгласуван и мултидисциплинарен подход, който предполага участието на най-различни заинтересовани страни, включително органи на различните равнища на управление, правоприлагащи органи, служители от публичния сектор, представители на гражданското общество и доброволчески организации. Географската близост на някои градове и региони до местата, през които се вкарват жертвите на трафика на хора, и/или до местата, на които се извършва експлоатацията, увеличава възможностите за идентификация и оказване на подкрепа на жертвите и за предприемане на инициативи за повишаване на осведомеността в тясно сътрудничество с гражданското общество – нещо, което от своя страна би било от непосредствена полза за жертвите и за обществото като цяло;
- отбелязва, че в рамките на по-нататъшната си работа Комисията би следвало да изтъкне по-категорично и да популяризира различните мерки, които могат да се използват за ограничаване на търсенето, и я призовава да направи по-ясно разграничение на търсенето, свързано с 1) експлоатация на работната сила; 2) сексуална експлоатация; и 3) сексуална експлоатация на деца;
- е убеден, че местните и регионалните органи в по-голяма степен отколкото централните/националните такива са в състояние да разпознават признаците за това дали някой е станал жертва на трафик на хора. Поради това Комитетът на регионите би могъл да даде ценен принос в усилията за разработването на насоки за идентифицирането на жертвите и на системи за защита на децата;
- подчертава, че ефикасността на мултидисциплинарния и многосекторен подход, който Европейската комисия планира за прилагането на стратегията, в решаваща степен зависи от активното участие на заинтересованите страни на местно и регионално равнище;
- би искал да участва, в качеството си на представител на местните и регионалните власти, в платформата за гражданското общество и в платформата за частния сектор и работодателите;
- приветства предложението за по-нататъшно разширяване на знанията за свързаното с пола измерение на трафика на хора и разпространението на тези знания сред застрашените групи, но в същото време призовава Комисията, когато става дума за жертвите, да не се концентрира единствено върху измерението, свързано с пола, а също така да има предвид, че от гледна точка на търсенето съществуват ясни разлики в зависимост от пола.

Докладчик	г-жа Jelena DRENJANIN (SE/ЕНП), член на общинския съвет на Huddinge
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Стратегия на ЕС за премахване на трафика на хора за периода 2012—2016 г.“
	COM(2012) 286 final

Становище на Комитета на регионите – „Стратегия на ЕС за премахване на трафика на хора за периода 2012—2016 г.“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства съобщението на Комисията, както и усилията на неотдавна назначения координатор на ЕС за борба с трафика на хора;

2. със задоволство отбелязва, че в стратегията Комисията е взела предвид изразените от него по-рано призови да се изготвят специални планове за действие за борба с трафика на хора и свързаните с това мерки да бъдат интегрирани във външните отношения с трети държави;

3. признава прилагането на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него, както и на Протокола на ООН от Палермо относно трафика на хора и Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора като решаващи стъпки в усилията за засилено международно сътрудничество в тази област. Ето защо Комитетът призовава Комисията да продължи да насърчава държавите членки за своевременно транспониране и ратифициране на тези важни международни споразумения;

4. изразява съгласие, че осъществяването на стратегията ще изисква съгласуван и мултидисциплинарен подход, който предполага участието на най-различни заинтересовани страни, включително органи на различните равнища на управление, право-прилагащи органи, служители от публичния сектор, представители на гражданското общество и доброволчески организации. В съобщението обаче не се отдава съществено значение на местните и регионалните власти, въпреки голямата роля, която вече играят, и потенциалния им допълнителен принос за превенцията и борбата срещу трафика на хора и за подкрепата и защитата на жертвите от него. Местните и регионалните власти са в най-добра позиция да реагират на безпокойствата на своите граждани, а освен това те могат да очертаят и формулират решения и стратегии „по мярка“, адаптирани към съответните условия в техните територии. По отношение на идентификацията на жертвите, при подаване на сигнали за малтретиране и при осъществяване на действия за повишаване на осведомеността потенциалният принос на местните и регионалните власти значително би могъл да повиши ефикасността на планираните мерки. Географската близост на някои градове и региони до местата, през които се вкарват жертвите на трафика на хора,

и/или до местата, на които се извършва експлоатацията, увеличава възможностите за идентификация и оказване на подкрепа на жертвите и за предприемане на инициативи за повишаване на осведомеността в тясно сътрудничество с гражданското общество – нещо, което от своя страна би било от непосредствена полза за жертвите и за обществото като цяло;

5. изразява загриженост, че на много места в стратегията **не се прави разлика между различните видове трафик на хора**. Вярно е, че движещите сили в държавите на произход (бедност, изключване, недостатъчно образование и др.) и нуждата от мерки за противодействие на тези причини често са сходни. Когато обаче става дума за мерки за намаляване на търсенето в държавите на местоназначение, е необходимо да се прави разграничение между трафика с цел експлоатация на работната сила, трафика с цел сексуална експлоатация и трафика с цел сексуална експлоатация на деца. Трафикът на хора с цел сексуална експлоатация (който според Комисията е преобладаващият вид трафик на хора) има специфично измерение, свързано с пола, дължащо се по същество на неравнопоставеността на жените и мъжете. Нарастването на трафика на хора с цел експлоатация на работната сила също би трябвало да се вземе предвид. Комитетът на регионите призовава Комисията **да изтъкне по-ясно тези разлики и съответно да адаптира предложените мерки за противодействие** (вж. параграф 13 по-долу);

Бележки на Комитета на регионите по петте приоритета в съобщението

a) *Идентифициране, защита и оказване на помощ на жертвите на трафик*

6. отбелязва, че местните и регионалните власти често участват в механизмите за насочване на жертвите на трафик на хора, в случаите, когато той се извършва в държава членка (в различна степен, в зависимост от националното разпределение на правомощията). Това би трябвало да намери по-силен отзвук в стратегията, като изрично се посочи, че механизмите следва да се разработват **съгласувано с компетентните местни и регионални власти в съответната държава членка**. Настоящият текст, който гласи: „Тези механизми [за насочване] следва [...] да включват всички отговорни държавни органи и гражданското общество“, не е достатъчно категоричен;

7. в случаите, когато компетенциите за механизмите за насочване са поверени на местни и регионални власти, насърчава държавите членки **да предоставят на местното равнище необходимите финансови параметри** за тази цел;

8. приветства плана на Комисията да разработи модел за транснационален механизъм на ЕС за насочване. **Комитетът на регионите би могъл да предостави ценен принос в обсъжданията относно този механизъм** чрез насърчаване на обмена на най-добри практики и надграждане, където това е подходящо, на съществуващите мрежи за сътрудничество;

9. е убеден, че местните и регионалните власти в по-голяма степен отколкото централните/националните органи са в състояние да разпознават признаците за това дали някой е станал жертва на трафик на хора. **Поради това Комитетът на регионите би могъл да даде ценен принос в усилията за разработването на насоки за идентифицирането на жертвите и на системи за защита на децата.** Трябва да се обърне особено внимание на системата на здравеопазването, тъй като понякога нейните институции са първите, които осъществяват контакт с жертвите;

10. вярва, че местните и регионалните власти могат активно и ефективно да предоставят информация относно правата на жертвите. В градове и региони в ЕС бяха осъществени множество успешни проекти, които показаха, че предоставянето на информация на местно равнище, напр. чрез разпространяване на брошури и провеждане на информационни кампании, може да бъде много ефективно. **Комитетът призовава Комисията да има това предвид и би желал местната перспектива да бъде изтъкната в стратегията,** напр. в Действие 4 по Приоритет А;

б) *Подобряване на превенцията на трафика на хора*

11. припомня, че Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него съдържа разпоредба, съгласно която държавите членки следва да разработят подходящи мерки за намаляване на търсенето, което поощрява всякакви форми на експлоатация, свързана с трафика на хора. За тази цел би трябвало да се обмисли предприемането на мерки, с които да се криминализира използването на услуги, предоставени от лице, за което е известно, че е жертва на трафик на хора. **На този фон в рамките на по-нататъшната си работа Комисията би следвало да изтъкне по-категорично и да популяризира различните мерки, които могат да се използват за ограничаване на търсенето.** Във връзка с това тя може да използва научни изследвания, обучения и информационни програми, за да повиши съзнанието на обществеността за факторите, които могат да допринасят за различните форми на трафика на хора. В борбата с експлоатацията на работната сила добър пример е кампанията „Купувай отговорно“ („Buy responsibly“) на Международната организация по миграция. Друга мярка, която някои държави членки приложиха, а други обмислят, е забраната на купуването на сексуални услуги, включително с цел да се премахне стимулът на проституцията за лицата, които се занимават с трафик на хора;

12. смята, че споменаването на Действие 1 по Приоритет Б „Разбиране и намаляване на търсенето“ наред с кампанията на Международната организация по миграция „Купувай отговорно“ е неуместно и може да бъде разбрано погрешно в смисъл, че жените и децата биха били считани за „отговорно“ закупувана стока. Тъй като едва ли е преследвана подобна цел, текстът следва да се преформулира;

13. призовава Комисията да направи по-ясно разграничение на търсенето, свързано с 1) експлоатация на работната сила; 2) сексуална експлоатация; и 3) сексуална експлоатация на деца. Това може да стане например като Действие 1 по Приоритет Б бъде разделено на няколко части и мерките за намаляване на търсенето бъдат съответно адаптирани;

14. призовава местните и регионалните власти да продължат да разширяват своята компетентност по идентифициране и оказване на помощ на жертвите на трафика на хора, за да могат да изпълняват още по-решаваща роля за оказване на подкрепа на жертвите;

15. предлага местните и регионалните власти по места да обърнат повече внимание на проблема с трафика на хора, като допринасят за повишаване на съзнанието за проблема на местно равнище чрез информационни материали, прояви, обучения за местното население, местни социални услуги и др. Местните общности и групите на гражданското общество биха могли да си сътрудничат с (местната) полиция, местните власти и други заинтересовани страни, за да идентифицират схеми за трафик на хора в съответния район и да разработват местни планове за действие за превенция и премахване на трафика на хора. **В настоящата работа по стратегията Комисията би трябвало ясно да прикани държавите членки да насърчават такова сътрудничество;**

16. подчертава, че местните и регионалните инициативи за насърчаване на растежа и заетостта в страните на произход могат да бъдат от основно значение за противодействие на трафика на хора. Това е още едно основание, поради което местните и регионалните власти следва да бъдат изтъкнати като важни участници в по-нататъшната дейност в тази област;

17. би искал да участва в оценката на съществуващите инициативи за превенция, както и в разработването на валидни за целия ЕС насоки за бъдещи превантивни мерки и за информационни кампании, ориентирани към равнопоставеността на половете;

18. Във връзка с усилията ѝ за насърчаване на информационни кампании в целия ЕС, приканва Комисията да **взема предвид знанията, които притежават много от местните власти и доброволческите организации по въпроса,** и да ги привлича за сътрудничество в тази дейност;

в) *По-активно наказателно преследване на трафикантите*

19. подчертава, че местната полиция най-добре познава местните условия и затова може много да спомогне за разкриването на трафик на хора и причините за подобни престъпления, и др. Призовава държавите членки с оглед на принципа на субсидиарност да разгледат възможността на местните правоприменяващи органи да се даде достъп до бази данни и до обучение за разкриване на престъпления от този род, както и да им се предоставят съответните правомощия;

20. призовава държавите членки да не възлагат цялата отговорност и всички правомощия на националните специализирани звена. В съответствие с Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него, **информацията относно престъпленията, свързани с трафика на хора, и идентифицирането на признаци за трафик на хора трябва да е достояние на цялата полицейска верига, до последното ѝ звено, както и на други представители на публичните органи**, тъй като там се осъществява контактът с жертвата. Това, разбира се, не трябва да пречи същевременно да се създават и национални, мултидисциплинарни правоприлагащи звена;

21. предлага във връзка с предложеното от Европейската комисия действие за създаване на национални мултидисциплинарни правоприлагащи звена (Действие 1 по Приоритет В), да се насърчат държавите членки да дадат възможност на служители на **местните и регионалните власти да участват в национални мултидисциплинарни правоприлагащи звена**, създадени в съответствие със стратегията. Призовава също за засилено сътрудничество между партньорите на местно равнище и между регионалните полицейски управления в различните държави членки на ЕС при обучението на полицейски служители във връзка с подаването на сигнали за случаи на трафик на хора и за борба с него, особено в регионите, в които такива случаи не са рядкост. Би било полезно местни и регионални власти или организации, представляващи техните интереси на национално (или регионално) равнище, да бъдат активно привлечени в обсъжданията, предхождащи създаването на такива звена, тъй като по този начин не на последно място ще се създадат канали за комуникация между местното, регионалното и националното равнище;

22. За да се избегне дублиране на работата, насочва вниманието към дейностите на Постоянния комитет за оперативно сътрудничество в областта на вътрешната сигурност (COSI). Трафикът на хора е един от осемте приоритета, с които държавите членки на ЕС следва да се справят заедно, за което беше разработена специална методология с ясни цели, практически мерки и изисквания към последващите действия⁽¹⁾. В Действие 1 по Приоритет В накратко се упоменават тези дейности, но не се посочват допълнителни подробности относно връзката на стратегията на Комисията с дейностите на COSI;

г) *Подобряване на координацията и сътрудничеството между ключовите участници и съгласуваност на политиката*

23. подчертава, че ефикасността на мултидисциплинарния подход, който Европейската комисия планира за прилагането на стратегията, в решаваща степен зависи от активното участие на заинтересованите страни на местно и регионално равнище;

24. би искал да допринесе за включването на борбата с трафика на хора във външнополитическите дейности на ЕС. Трафикът на хора е важна тема в политиките на ЕС за разширяване и съседство, поради което **Комитетът би могъл да се застъпи за обсъждането на съответните въпроси в смесените консултативни комитети** и в работните групи със страните кандидатки за присъединяване, както и в ARLEM и CORLEAP;

25. като представител на местните и регионалните власти би искал да участва в **платформата за гражданското общество** и в **платформата за частния сектор и работодателите**, предложени в стратегията;

д) *По-добро разбиране и по-ефективен отговор на зараждащото се безпокойство, свързано с всякакви форти на трафик на хора*

26. **приветства предложението за по-нататъшно разширяване на знанията за свързаното с пола измерение** на трафика на хора и разпространението на тези знания сред застрашените групи. Такива знания биха били много полезни за местните и регионалните власти и техните служители, тъй като често те са първите, които се сблъскват с последствията от трафика на хора и осъществяват контакт с жертвите на този трафик;

27. призовава Комисията да не се съсредоточава върху **измерението, свързано с пола, само от когато става дума за жертви, но също така да има предвид, че съществуват ясни разлики между половете от гледна точка на търсенето**. Сексуалните услуги, които са основен стимул за лицата, които извършват трафик на хора с цел сексуална експлоатация, се търсят главно от мъже. Тази разлика в зависимост от пола трябва да се има предвид при разширяването на познанията относно свързаното с пола измерение на трафика на хора.

Брюксел, 31 януари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

⁽¹⁾ Цикъл на политиката на ЕС за борба с организираната и тежката международна престъпност.

Становище на Комитета на регионите относно „Укрепване на гражданството на ЕС: насърчаване на изборителните права на гражданите на ЕС“

(2013/С 62/06)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава изключителната важност на участието на гражданите на ЕС в демократичния живот на Европейския съюз и най-вече в страната им по местоживееене. Като приобщава гражданите към процеса на европейска интеграция и към политическия процес в страната им по местоживееене, европейското гражданство допринася за изграждането на европейската демокрация;
- обръща внимание, че усещането за принадлежност играе важна роля за добиването на по-ясна представа от страна на европейските граждани за Европейския съюз. Поради тази причина е необходимо да се укрепва това усещане за принадлежност към Европа и осъзнатост като нейни граждани. Сближаването на гражданите с Европейския съюз чрез действията и инструментите, с които разполагаме, е една непрекъсната задача;
- обръща внимание на първостепенната роля на местните и регионалните власти в непрекъснатото насърчаване и утвърждаване на разбирането на европейското гражданство и произтичащите от него права. Тези органи са най-близо до гражданите на Европейския съюз и могат да допринасят в най-голяма степен за развитието на демокрацията на участието и за по-доброто разбиране на ползите от европейската интеграция;
- с оглед на европейските избори през 2014 г. подчертава необходимостта да се повиши осведомеността на гражданите на ЕС за техните права, а също и за изборителните права, които те имат в държавата членка, на чиято територия пребивават, и да се улесни упражняването на тези права;
- взимайки предвид принципа на субсидиарност, Комитетът на регионите приканва държавите членки да разгърнат възможностите на европейските граждани да упражняват изборителните си права, като им осигурят условия да гласуват не само на местни, но и на регионални избори;
- при надлежно спазване на принципа на субсидиарност, предлага държавите членки да проучат мерки, които биха позволили синхронизиране на местните и регионалните избори с европейските избори; счита, че това би могло да допринесе за повишаване на осведомеността за въздействието на европейските, регионалните и местните избори върху ежедневието на гражданите на ЕС.

Докладчик	г-н György GÉMESI (HU/ЕНП), кмет на град Gödöllő
Отправен документ	

Становище на Комитета на регионите – Укрепване на гражданството на ЕС: насърчаване на изборителните права на гражданите на ЕС

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Европейско гражданство и изборителни права

1. се ангажира да насърчава създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, както и европейското гражданство;

2. приветства обявяването на 2013 г. за „Европейска година на гражданите“, в която въпросите на европейското гражданство ще заемат централно място; наред с останалото, това ще даде реална възможност за полагане на повече усилия за насърчаване на изборителната активност на изборите на различни равнища с подкрепата на местните и регионалните власти и съответните национални органи, както и на основните заинтересовани лица, които формират политическия живот на държавите членки и техните граждани;

3. споделя мнението, че 20-ата годишнина на европейското гражданство, въведено с Договора от Маастрихт, и определянето на 2013 г. за Европейска година на гражданите представляват една навременна възможност да се привлече вниманието на обществеността върху правата и задълженията, произтичащи от европейското гражданство и да се положат усилия да се гарантира, че правата на гражданите, и по-специално техните изборителни права, се прилагат напълно и дори са укрепени;

4. счита, че е важно да се допринесе за подкрепата на европейското гражданство и правата на гражданите, да се насърчава и гарантира ефективното прилагане на активното и пасивното изборително право на гражданите на Съюза, залегнало в Договора от Лисабон, и да се стимулира изборителната активност, като се гарантират правата, свързани с гражданството на ЕС и тяхното упражняване;

5. припомня, че инструментът „европейска гражданска инициатива“ (ЕГИ), въведен с Договора от Лисабон, учредява ново право на демократично участие на равнището на ЕС, което следва да изиграе важна роля, като вдъхне живот на европейското гражданство; с оглед на това призовава Европейската комисия да предприеме всички необходими действия, за да насърчи този инструмент;

6. подчертава изключителната важност на участието на гражданите на ЕС в демократичния живот на Европейския съюз и най-вече в страната им по местоживее. Като приобщава гражданите към процеса на европейска интеграция и към политическия процес в страната им по местоживее, европейското гражданство допринася за изграждането на европейската демокрация ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

7. обръща внимание, че усещането за принадлежност играе важна роля за добиването на по-ясна представа от страна на европейските граждани за Европейския съюз. Поради тази причина е необходимо да се укрепва това усещане за принадлежност към Европа и осъзнатостта като нейни граждани и непрекъснато да се полагат усилия за сближаване на гражданите с Европейския съюз чрез действията и инструментите, с които разполагаме;

8. подчертава значението на сътрудничеството с Европейската комисия, Европейския парламент и местните и регионалните власти от всички държави членки с цел да се насърчава гражданството на ЕС;

9. подчертава отново, че изграждането на пространство на свобода, сигурност и правосъдие в услуга на интересите на гражданите в един все по-мобилен свят има голямото значение ⁽²⁾ и че правото на свободно движение в рамките на това пространство е ключов аспект на европейското гражданство;

10. подчертава, че всички граждани на Съюза имат правото да избират и да бъдат избирани в изборите за Европейски парламент, както и в изборите за органи на местната власт в държавата членка, в която пребивават, при същите условия като гражданите на тази държава ⁽³⁾;

11. отбелязва, че въпреки че националното изборително право в различните държави членки е хармонизирано с европейските директиви, все още остават много пречки пред пълноценното упражняване на изборителните права в ежедневието ⁽⁴⁾. Това подчертава Европейската комисия в публикуваните от нея доклади относно прилагането на Директиви 94/80/ЕО и 93/109/ЕО ⁽⁵⁾;

12. приветства инициативите на Европейската комисия за премахване на пречките пред упражняването на правата, произтичащи от европейското гражданство; във връзка с това изразява съжаление, че някои граждани на ЕС не могат да упражняват пълните си права на граждани, тъй като в законодателството на определени държави членки има разпоредби, с които се отказват изборителни права на граждани, които пребивават или са пребивавали извън страната на своята националност; призовава Комисията да насърчи държавите членки на ЕС да гарантират, че всички граждани на ЕС могат да упражняват това основно демократично право;

⁽²⁾ CdR 201/2009.

⁽³⁾ Член 39 и член 40 от Хартата на основните права на Европейския съюз (2010/С 83/02) и член 20, параграф 2, буква б) и член 22 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

⁽⁴⁾ Директива 94/80/ЕО; Директива 93/109/ЕО.

⁽⁵⁾ COM(2012) 99 final; COM (2010) 605 final.

13. подкрепя доклада на Европейската комисия от 2013 г., с който ще бъде отбелязана Европейската година на гражданите; предлага своето сътрудничество в изготвянето на доклада, в който ще бъде представен напредъкът, постигнат след доклада от 2010 г. относно европейското гражданство, и ще бъдат препоръчани нови мерки;

14. обръща внимание на първостепенната роля на местните и регионалните власти в непрекъснатото насърчаване и утвърждаване на разбирането на европейското гражданство и произтичащите от него права. Тези органи са най-близо до гражданите на Европейския съюз и могат да допринасят в най-голяма степен за развитието на демокрацията на участието и за по-доброто разбиране на ползите от европейската интеграция. Това би следвало да се съчетава с конкретни информационни и образователни дейности;

15. припомня, че местните и регионалните власти трябва да осигуряват солидна основа за развитието на силна и устойчива демократична култура на различните равнища. Поради тази причина е изключително важно широкото участие на гражданите в местните и регионалните избори, както и упражняването на техните изборителни права; важно е също така местните и регионалните власти да насърчават демократичното и гражданското образование в рамките на своите правомощия и това образование да се основава на ежедневния реален досег на гражданите с демократичните процеси и на култура за демократично управление;

16. насърчава гражданите на Съюза да участват в местния и политическия живот и да упражняват своето право на глас, като същевременно се зачита техният свободен избор да участват или не в местните и европейски избори, провеждани в държавата, в която пребивават. За да могат да направят информиран избор при трансгранични ситуации, е важно гражданите на Съюза да бъдат информирани по подходящ начин за своите права на територията на държавата – членка на ЕС, в която пребивават;

17. изразява задоволство, че Програмата от Стокхолм ⁽⁶⁾ също издига като приоритет прилагането на основното право на свободно движение, отчасти чрез насърчаване и укрепване на изборителните права и увеличаване на изборителната активност; изтъква също така, че не е достатъчно само да се предоставят права, важно е и да се гарантира, че те могат да бъдат упражнявани безпрепятствено. В съответствие с приоритетите си за 2012 г. Комитетът на регионите „потвърждава ангажмента си да допринася за окончателното постигане на целите на Програмата от Стокхолм и Плана за действие за нейното изпълнение“ ⁽⁷⁾;

18. приветства намерението на Европейската комисия да създаде, съвместно с Комитета на регионите, местните и регионалните власти и техните сдружения, неформален форум за улесняване на прекия диалог за упражняването на изборителните права. Целта на този подход е да се улеснят и стимулират дебатът и диалогът за европейското гражданство, да се идентифицират темите и предизвикателствата и да се подпомогне обменът на опит и най-добри практики;

19. подчертава, че за 2013 г. Комитетът на регионите планира множество дейности, предназначени да повишат

осведомеността за изборителните права на гражданите на Съюза и да насърчат тяхното упражняване ⁽⁸⁾;

20. припомня, че през 2013 г. – Европейската година на гражданите – Комитетът на регионите ще организира редица дейности в тясно сътрудничество с другите институции на Съюза и по-специално с Европейската комисия. Дейностите ще включват: разпространение на информация, презентации и посещения в училища и висши учебни заведения от страна на членове на КР; провеждане на семинари, публични дебати и срещи в кметствата, медийни прояви с участието на местни журналисти, посветени на правото на свободно движение, информация за тези дейности, както и документацията относно паспорта на КР за гражданство на ЕС, ще бъде предоставена онлайн на всички официални езици; най-добрите практики в областта на децентрализираната комуникация относно ЕС ще бъдат представени в рамките на годишната Европейска конференция за обществена комуникация (EuroPCom);

Местни избори и избори за членове на Европейския парламент

21. подчертава, че според доклада на Европейската комисия ⁽⁹⁾ изборителите, пребиваващи на територията на държава членка, на която не са граждани, като цяло участват повече в местните избори, отколкото в изборите за Европейски парламент ⁽¹⁰⁾; този важен извод заслужава да бъде предмет на по-задълбочено научно изследване – във всеки случай той показва, че местните въпроси имат значение и мотивират някои граждани за участие. Важно е да се използва тази динамика и да се направи опит да се проучи кои други фактори биха могли да мотивират хората да се ангажират с политическите въпроси на ЕС и да участват в европейските избори;

22. подчертава, че увеличаването на изборителната активност сред гражданите на Съюза, имащи право на глас, и пълноценното упражняване на това право на местни избори продължават да бъдат предизвикателство;

23. счита, че биха могли да бъдат осъществени проекти, насочени към различни възрастови групи, с цел повишаване на осведомеността на гражданите за значението на местните избори и изборите за Европейски парламент, събуждане на усещане за принадлежност към дадена общност и разясняване на произтичащите от това предимства. Такива проекти може да включват разиграване на изборни роли, обмен на опит, използване на разнообразни информационни канали и подчертаване на значението на решенията, взети на местно равнище и на равнището на ЕС за ежедневния живот на гражданите в определен град или район, което да допринесе за намиране на отговор на въпроса „каква е моята полза от участието ми в изборите?“;

24. подчертава, че ще бъдат необходими допълнителни усилия на всички равнища на управление за увеличаване на изборителната активност и на броя на гражданите, вписани в изборителните списъци; важно е също така да се подкрепят усилията за справяне с недостатъчната информираност относно изборителните права и изборителния процес, трудностите при вписването в изборителните списъци и езиковите бариери;

⁽⁶⁾ Документ 17024/09 на Съвета, приет от Европейския съвет на 10 и 11 декември 2009 г.

⁽⁷⁾ CdR 361/2011 fin.

⁽⁸⁾ R/CdR 1030/2012, т. 7.

⁽⁹⁾ COM (2012) 99 final.

⁽¹⁰⁾ С изключение на следните столици, що се отнася до последните избори: Атина, Будапеща, Копенхаген и Рига.

25. препоръчва да се опростят административните процедури и призовава държавите членки да въведат подходящи електронни услуги, даващи възможност на гражданите на Съюза да упражняват изборителните си права, по-конкретно що се отнася до вписването в изборителните списъци, и подкрепя обмена на най-добри практики в тази област;

26. съгласен е с идеята на Европейската комисия регистрацията по местожителство да води автоматично до вписване в изборителните списъци и подкрепя усилията на Комисията в тази насока. Улесняването на административните процедури за вписване в изборителните списъци може да допринесе ефективно за интеграцията и да насърчи гражданите да упражняват правото си на глас;

27. насърчава държавите членки да сътрудничат с местните и регионалните власти при изготвянето на доклади и анализи, в които се оценява доколко ефективно се транспонира и прилага законодателството на ЕС, с което да допринесат за обмена и разпространението на опит, до който гражданите да имат достъп чрез подходящи информационни и рекламни системи;

28. счита, че е от съществено значение, въз основа на принципа на многостепенното управление, да се изгради ефективно сътрудничество между различните равнища на управление, за да се намери правно решение на възможните проблеми, произтичащи от прилагането на националните законодателства относно условията за упражняване на изборителните права, въз основа на натрупания опит и като се вземат под внимание препоръките на експертите;

29. насърчава държавите членки да премахнат пречките пред упражняването на изборителните права и да дадат възможност на гражданите на ЕС, които не са граждани на държавата членка, в която пребивават, да се кандидатираат и да бъдат политически активни;

30. препоръчва на държавите членки да създадат точки за контакт, които да спомагат за събирането и редовната оценка на данните за участието на граждани на ЕС, които не са граждани на държавата членка, в която пребивават, и които са се кандидатирали или са били избрани в нея; това би могло да улесни и обмена на опит между държавите членки и институциите на ЕС;

31. по отношение на изборите за Европейски парламент подчертава, че създаденият с директивата на ЕС механизъм за предотвратяване на гласуване и кандидатиране на граждани на ЕС в повече от една държава все още не дава удовлетворителни резултати; ето защо подкрепя усилията на Европейската комисия за изготвяне на ново предложение за по-ефективно решение на проблема, като същевременно гарантира, че последващото законодателство няма да създаде нови административни пречки пред упражняването на правото на гражданите на ЕС да бъдат избрани за членове на ЕП в държавата по местопребиваване;

32. с оглед на европейските избори през 2014 г. подчертава необходимостта да се повиши осведомеността на гражданите на

Съюза за техните права, а също и за изборителните права, които те имат в държавата членка, на чиято територия пребивават, и да се улесни упражняването на тези права;

33. смята, че европейските политически партии са ключов елемент за повишаването на информираността относно европейските политики и за изразяването на политическата воля на гражданите на Съюза, и че те трябва да играят ролята на мост между националната и европейската политика; те изразяват мнението на гражданите и дават възможност за провеждане на обществени дебати по европейски въпроси, подкрепяйки взаимодействието между различните равнища на системата на многостепенно управление на Европейския съюз; с оглед на това насърчава европейските политически партии да активизират дейността си и да разработят нови средства за изграждане на политическо съзнание, например като издигат водещи кандидати за висши европейски постове на европейските избори или като представят транснационални изборителни списъци на изборите за Европейски парламент;

Финансовите програми на ЕС в подкрепа на европейското гражданство

34. счита, че е важно да се повиши още осведомеността на гражданите на Съюза за техния правен статут и за правата и задълженията, произтичащи от европейското гражданство⁽¹⁾, и да се подкрепят възможностите, които предоставят европейските проекти и финансови инструменти за разпространение на информация посредством конференции, семинари, обучения, обмен на най-добри практики и дейности за сътрудничество, като се отдели специално внимание на програмите „Основни права и гражданство“ и „Европа за гражданите“; насърчава местните и регионалните власти да участват активно в трансгранични проекти и побратимяване на градове;

35. счита, че европейските програми, които подкрепят гражданството на ЕС, са онези, с които се цели като цяло да се подпомогнат дейностите на държавите членки за повишаване на осведомеността относно европейското право и европейските политики, за поощряване на трансграничното сътрудничество и за укрепване на знанията в различни области;

36. отново подчертава целесъобразността на подкрепата за различните форми на териториално сътрудничество, които дават възможност за осъществяването на проекти и инициативи, чиято цел е европейското гражданство да стане по-разбираемо и които допринасят за намаляване на административните пречки и тежести;

37. подчертава необходимостта от по-прост и по-ефикасен подход в областта на финансирането на програми, свързани с гражданството на ЕС, с по-добре определени цели в съответствие с политическите приоритети; призовава да се постави акцент върху разпространението на резултатите от проектите, за да се подобри тяхното видимо присъствие. За постигане на стратегическите и политическите цели е необходимо да се подкрепи обучението и повишаването на осведомеността, като същевременно се укрепят мрежите и се улесни трансграничното сътрудничество. В същото време програмите в подкрепа на европейското гражданство трябва да се направят по-привлекателни чрез по-ефективна реклама и презентации в държавите членки;

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

Ролята на образованието и младежта за активното европейско гражданство

38. подчертава, че трябва да се обърне повече внимание и на младежта, посредством по-активни информационни дейности и проекти на ЕС, като се включат училищата и висшите учебни заведения. В свое становище по собствена инициатива Комитетът на регионите наблегна специално на ролята на образованието за насърчаване на активното гражданство сред младите хора ⁽¹²⁾;

39. обръща внимание на основната роля, която има образователната политика за осведомяване на европейските граждани, и по-конкретно на младите хора, за идеята за европейско гражданство и свързаните с него права, както и че тази политика би трябвало да допринесе значително повече за насърчаване на многоезичието и на мобилността на студентите и преподавателите;

40. счита, че е важно младите хора да бъдат достатъчно добре информирани, за да станат съзнателни граждани и избиратели и че трябва да им се обясни по-добре какво е значението и целта на изборите;

41. отбелязва, че Съветът на Европа има значителен опит в насърчаването на образователните мрежи и препоръчва сътрудничество и обмен на опит въз основа на неговата работа в тази област;

42. счита, че информационните кампании могат да повишат осведомеността на европейските граждани за техните права и да ги насърчат да гласуват. Сътрудничеството на базата на партньорства между училищата, висшите учебни заведения и другите образователни институции има важна роля в това отношение; отбелязва, че в гимназиите и университетите има много студенти от други държави членки в рамките на програми за обмен и че подобни инициативи могат да ги насърчат да упражняват правото си на глас;

Препоръки за увеличаване на избирателната активност

43. подчертава, че практиката показва, че избирателната активност може да се повиши, когато парламентарните избори и местните или регионалните избори се произвеждат едновременно ⁽¹³⁾;

44. припомня, че в становището си относно Плана за действие за изпълнение на Програмата от Стокхолм ⁽¹⁴⁾, Комитетът на регионите призовава всички заинтересовани участници да проучат начини за улесняване на участието на граждани на Съюза в изборите, които се произвеждат на територията на държавата, в която пребивават;

45. по отношение на участието в местните и европейските избори отбелязва, че действащото европейско законодателство не предполага пълна хармонизация на националните избирателни системи. Взимайки предвид принципа на субсидиарност, Комитетът на регионите приканва държавите членки да

разгърнат възможностите на европейските граждани да упражняват избирателните си права, като им осигурят условия да гласуват не само на местни, но и на регионални избори;

46. заявява намерението си да подкрепя активно развитието на европейската гражданска инициатива „*Let me vote*“ („*Искам да гласувам*“);

47. при надлежно спазване на принципа на субсидиарност, предлага държавите членки да проучат мерки, които биха позволили синхронизиране на местните и регионалните избори с европейските избори; счита, че това би могло да допринесе за повишаване на осведомеността за въздействието на европейските, регионалните и местните избори върху ежедневието на гражданите на ЕС;

48. признава, че съществува значително структурно разнообразие на местните и регионалните органи на властта и различните правни и административни традиции в отделните държави членки;

49. изразява съгласие с Европейския парламент европейските избори да се провеждат през май вместо през юни и счита, че това би могло да окаже положително въздействие върху избирателната активност;

50. счита, че е жизненоважно да се повиши осведомеността на европейските граждани и да се засили техният интерес и мотивацията им да гласуват; взимайки предвид принципа на субсидиарност, препоръчва на държавите членки с цел повишаване на избирателната активност, да помислят в дългосрочна перспектива как да направят избирателния процес по-достъпен, например като допуснат предварително гласуване, електронно гласуване или мобилни избирателни секции. Следва също така да се внимава за спазването на разпоредбите на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, в която изрично се изисква да се осигури пълен и безпрепятствен достъп включително и при провеждане на избори;

51. отбелязва, че въпреки целенасочените мерки за повишаване на осведомеността на гражданите на ЕС за техните избирателни права, се забелязват големи различия в избирателната активност. С оглед на това препоръчва да се насърчи и активизира обменът на най-добри практики между местните и регионалните власти, за да се насърчи упражняването на избирателните права;

52. подчертава, че ако се установи връзка между концепцията за европейско гражданство и местните и регионалните перспективи и се привлече вниманието на гражданите върху значението на ролята на местните и регионалните власти в европейския процес на вземане на решения, това може да ги насърчи да гласуват;

53. както посочва в становището си относно „Доклад за гражданството на ЕС за 2010 г.“, счита за важно да се укрепят и политическите права на гражданите на трети страни. В няколко държави членки на ЕС гражданите на трети страни имат право да гласуват и да се кандидатират на общински и регионални избори. Има вероятност това да засили интереса към изборите на всички граждани от трети страни, което на свой ред би довело до по-голямо търсене на информационни материали на различни езици;

⁽¹²⁾ CdR 173/2007.

⁽¹³⁾ Например в Берлин, където бяха проведени едновременно местни и регионални избори, в Рим през 2008 г., в Кобленц през 2009 г. и в Обединеното кралство през 2010 г.

⁽¹⁴⁾ CdR 170/2010.

54. препоръчва да се положат усилия за широко сътрудничество между европейските институции, техните представители, центровете Europe Direct, местните и регионалните власти, организациите на гражданското общество и икономическите и социалните партньори, така че гражданите на ЕС с право на глас да придобият отговорно съзнание за своите права и за реда и условията за упражняването им;

55. счита, че в информационните кампании и кампаниите за повишаване на осведомеността, провеждани съвместно от местните и регионалните власти, правителствените органи, организациите на гражданското общество и медиите в рамките на

Европейската година на гражданите, е важно да използва прост и разбираем за гражданите език. Публикациите и рекламните материали трябва да бъдат достъпни на всички официални езици на ЕС;

56. счита, че е важно европейските институции, държавите членки и местните и регионалните власти да работят в по-тясно сътрудничество с медиите. Комитетът на регионите би могъл да обяви конкурс за най-добра и най-достъпна за читателите статия или информационен материал, посветени на изборите, гражданските права и различните етапи на изборния процес.

Брюксел, 31 януари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Становище на Комитета на регионите относно „Създаване на по-големи синергии между бюджета на ЕС, националните и поднационалните бюджети“

(2013/С 62/07)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава, че местните и регионалните власти са отговорни за значителна част от публичните разходи в Европа, че съществува тенденция поднационалните публични инвестиции да се концентрират в редица ключови приоритетни сектори, които са от решаващо значение за успеха на стратегията „Европа 2020“ и затова призовава да бъде даден по-висок политически приоритет на създаването на синергии между бюджетите на ЕС, държавите членки и поднационалните равнища (местни и регионални власти);
- отбелязва, че въпреки относително малкия си размер, бюджетът на ЕС и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) имат ключова роля на лост за насърчване на инвестициите на територията на ЕС;
- приветства продължаващия дебат на европейско равнище за това как съществуващият Икономически и паричен съюз (ИПС) да бъде допълнен с въвеждане на интегрирана бюджетна рамка за ЕС и счита, че високото равнище на зависимост и разпространяване на отрицателните ефекти между икономиките и бюджетните политики в еврозоната прави жизненоважно създаването на фискален капацитет, улесняващ адаптирането към икономически шокове;
- изразява тревога от наличието на тенденция към по-голяма централизация на правомощията и вземането на решения без ефективно участие на поднационалните власти в тази дискуссия, и отбелязва, че истински фискален съюз не може да съществува без определение на правата и задълженията на различните равнища на управление (фискален федерализъм), по-ясно определена връзка между съгласуването на политиките и вземането на решения в бюджетния процес, и амбициозна визия за начините за засилване на вертикалните синергии между бюджета на ЕС, националните, местните и регионалните бюджети чрез подходящи механизми за координация;
- приветства включването за първи път в Доклада на Европейската комисия за публичните финанси в ИПС през 2012 г. на специална глава относно бюджетната децентрализация в ЕС и призовава Европейската комисия да включва такава глава за състоянието на поднационалните публични финанси и в следващите годишни издания на този доклад;
- призовава Европейската комисия да обмисли предимствата и практическите аспекти (както и потенциалните административни предизвикателства и разходи) на преминаването към по-голяма хармонизация на бюджетните цикли в ЕС и на популяризиране и насърчване на използването на средносрочни бюджетни рамки (ССБР) на поднационално равнище;
- призовава Европейската комисия да публикува Зелена книга, в която да разгледа тези въпроси.

Докладчик

г-н Rhodri Glyn THOMAS (UK/EA), член на Националното събрание на Уелс

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. подчертава, че местните и регионалните власти са отговорни за значителна част от публичните разходи в Европа. През 2011 г. разходите на поднационалния публичен сектор възлизат на 16,7 % от БВП и на 34 % от всички публични разходи в Европа (съответно 11,9 % или 272,2 млрд. евро и 24,3 % само за местния публичен сектор), като същевременно на него се падат приблизително две трети от преките инвестиции в Европа за 2011 г.⁽¹⁾;

2. отбелязва, че съществува тенденция поднационалните публични инвестиции да се концентрират в редица ключови приоритетни сектори, които са от решаващо значение за успеха на стратегията „Европа 2020“, като икономически въпроси, образование, околна среда, жилишно настаняване и комунални услуги, което означава, че въздействието на мерките за бюджетна дисциплина (26 % в Обединеното кралство, над 30 % в Испания) ще окаже страничен ефект върху постигането на целите на „Европа 2020“ (така например бюджетът за капиталови инвестиции на Уелс е намален с 42 %);

3. призовава вследствие на това да бъде даден по-висок политически приоритет на създаването на синергии между бюджетите на ЕС, държавите членки и поднационалните равнища (местни и регионални власти), като се поставя акцент върху постигането на договорените приоритети на ЕС, по-специално стратегията „Европа 2020“, припомняйки заключенията на проучване на Европейския парламент от 2010 г., според които „... общото взаимодействие между стратегическите цели на политиката на ЕС и бюджетните политики е слабо [...] националните бюджети рядко се позовават на приноса си за постигане на целите на Лисабонската [„Европа 2020“] или други стратегии на ЕС ...“⁽²⁾;

4. подчертава, че в условията на продължаващата криза повсеместните бюджетни съкращения в държавите членки и на поднационално равнище и огромният натиск, който те оказват върху публичните разходи, превръщат подобряването на „ефективността и ефикасността“ във важна политическа цел;

5. приветства факта, че в заключенията на Европейския съвет се подчертава, че „възможностите, които действащата фискална рамка на ЕС предлага за постигане на баланс между нуждите от продуктивни публични инвестиции и целите за спазване на бюджетна дисциплина“, трябва да бъдат допълнително „използвани“ посредством превантивните мерки, предвидени в Пакта за стабилност и растеж. Тази цел става още по-актуална на фона на неотдашните констатации на Международния валутен фонд, че така наречените фискални мултипликатори, с които се

измерва въздействието на бюджетната консолидация върху растежа, са били „значително по-високи“ от очакваното от анализаторите по време на дълговата криза. Очаква следователно Комисията да разгледа допълнително въпроса в рамките на обявеното съобщение относно качеството на публичните разходи, в което следва да се обмисли, наред с другото, въпросът за отделяне на текущите разходи от инвестициите при изчисляването на бюджетния дефицит, така че да се избегне осчетоводяването с отрицателен знак на публичните инвестиции с дългосрочни нетни ползи;

6. подчертава, че обсъждането на „синергиите“ не бива по никакъв начин да се използва като „троянски кон“ за съкращаване на предложената многогодишна финансова рамка (МФР), нито като оправдание за „рениационализация“ на финансирането на елементи на бюджета на ЕС (например структурните фондове в т.нар. „по-богати“ държави членки) или за легитимиране на обвързването с макро-икономически условия;

Синергии между бюджета на ЕС и местните и регионалните бюджети

7. заявява отново, че бюджетът на ЕС представлява малка част (около 2 %) от общите публични разходи в ЕС и сам по себе си не е достатъчен за осигуряване на ориентираните към бъдещето преки инвестиции от 1,8 трилиона евро, необходими за водещите инициативи по „Европа 2020“ (както се посочва в доклада на Европейския парламент относно предложенията за МФР); това означава, че постигането на основните цели на стратегията „Европа 2020“ изисква ефективна мобилизация на публично и частно финансиране на равнище държави членки и поднационално равнище, включително чрез заеми и насърчаване на публично-частни партньорства;

8. отбелязва, че въпреки относително малкия си размер, бюджетът на ЕС и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) имат ключова роля на лост за насърчаване на инвестициите на територията на ЕС, по-специално, но не изключително, чрез фондовете на Общата стратегическа рамка (ОСР), които се ползват и прилагат на териториално равнище (в много случаи от местните и регионалните власти) и които генерират важен за икономиката ефект на мултипликатор;

9. подчертава, че по време на икономическата криза средствата от ЕС, по-специално от фондовете на ОСР, осигуриха стабилно и сигурно финансиране на местните и регионалните власти и в много случаи бяха единственото финансиране в подкрепа на публични инвестиции и ключови инициативи в период на съкращаване на местните, регионалните и националните бюджети и в случая на финансирането от ЕИБ помогнаха да се запълни голямата празнина в заемното финансиране, възникнала в резултат на въздействието на финансовата криза; подчертава потенциално негативното въздействие на предложените макроикономически условия за осезаемата стабилност на финансирането по ОСР;

(1) Dexia Crédit local и CEMR (2012), „Subnational public finance in the European Union“ (Поднационалните публични финанси в Европейския съюз), юли 2012 г.

(2) Европейски парламент, 2010 г.: „Creating greater synergy between European and national budgets“ (Създаване на по-голяма синергия между европейския бюджет и националните бюджети), проучване, изготвено от Deloitte Consulting по искане на Комисията по бюджети). Цитатът е взет от стр. 4, „Обобщение“.

10. подчертава ефекта на лоста и на мултипликатора, който оказват подобни инвестиции по отношение на преките и косвените ползи за местната икономика и за икономиката като цяло:

— по оценки на Европейската комисия среднестатистическият ефект на лоста от структурните фондове на ЕС за програмния период 2000-2006 г. е възлизал на 2,1 евро за всяко 1 евро от средствата, отпуснати от ЕС;

— за периода 2014-2020 г. Европейската комисия е поставила цел от 4,2 евро за всяко 1 евро, инвестирано чрез политиката на сближаване;

— по оценки на ГД „Регионална политика“ ефектът на мултипликатора чрез прираст на БВП за периода 2007-2013 г. ще бъде 1 % в Испания, 3 % в Полша, Словакия и Румъния и над 5 % в балтийските държави;

— по други оценки прирастът на БВП за периода 1999-2010 г. е бил около 8,5 % за Ирландия и 19,6 % за Испания, въпреки че въздействието на кризата ще намали тези стойности. Следва също така да се отбележи наличието на методологически трудности при изчисляването на ефекта на мултипликатора;

11. заявява отново, че ефектът на лоста от фондовете по ОСР има не само финансово, но и политическо изражение – съгласуване на местните и регионалните стратегически приоритети с приоритетите на равнище ЕС и други ползи, като укрепване на партньорствата и участие в транснационално сътрудничество, за което съществуват голям брой примери за добри практики от цяла Европа и подчертава значимостта на подкрепата на ЕИБ, под формата на разнообразни финансови заемни инструменти, за изграждането на капацитет на местно и регионално ниво във връзка с управлението и изпълнението на нови и иновационни схеми;

12. признава обаче, че ниските равнища на усвояване на средствата в някои части на Европа свидетелстват за „пречки“ пред прилагането на Кохезионния фонд и структурните фондове на местно равнище. Отбелязва по-специално слабостите, идентифицирани в неотдавнашно проучване на ОИСР⁽³⁾ по отношение на административните процедури, капацитета и регулаторната рамка в някои държави членки и поднационални власти, и необходимостта от действия за тяхното преодоляване;

13. приветства предприетите от Европейската комисия усилия за рационализиране и опростяване на правилата за управление, осъществяване и отчитане на проекти, подкрепени от фондовете на ОСР, което би трябвало да спомогне за по-доброто усвояване на средствата. Признава необходимостта от постигане на баланс между ефективен контрол и достатъчно гъвкавост за премахване на ненужната регулаторна тежест и следователно приветства действията за прилагане на подход към одита, основаващ се в по-голяма степен на риска;

⁽³⁾ *Regulatory Capacities at Sub-National Level for the Implementation of Public Investment Strategies related to the Absorption of EU Structural Funds* (Регулаторен капацитет на поднационално равнище за прилагане на стратегии за публични инвестиции, свързани с усвояването на структурните фондове на ЕС), проучване, изготвено за ОИСР от Allio-Rodrigo Consulting, юни 2012 г.

14. изразява съжаление поради това, че тежестта на предварителното финансиране на инвестициите продължава да пада върху националните или регионалните органи, които са управляващи органи по европейските програми. Това предполага финансово усилие, което трудно може да бъде осъществено в настоящите условия на ограничения на финансовите пазари. Налагайки принципа на предварителното финансиране на инвестициите, Европейският съюз би пропуснал една уникална възможност за вливане на финансови ресурси за пряко подпомагане на икономиката и на структурните промени, чрез предоставяне на по-големи авансови плащания, които биха позволили финансиране с необходимата честота за възстановяване на изплатените средства;

15. счита за неприемлива многогодишна финансова рамка, в която бюджетът за фондовете по ОСР е по-малък от предложения от Европейската комисия за периода 2014-2020 г., тъй като това би довело до отслабване на Европейския съюз в момент, когато е най-необходимо той да бъде силен;

16. призовава за по-голяма прозрачност в местните и регионалните бюджетни процеси, за да бъде изрично признат приносът на фондовете от ОСР за инвестиционните стратегии в региона и за да се покаже в годишните проектобюджети по какъв начин финансирането от ЕС е планирано в бюджетния цикъл. Призовава местните и регионалните власти да представят примери за добри практики за подобен подход в бюджетното планиране;

17. подчертава тревогите на местните власти в целия ЕС по отношение на ролята, която могат да играят правителствата на държавите членки (и регионалните власти) за предотвратяване на пълноценното използване на правни инструменти в рамките на регламентите за структурните фондове, които позволяват вторично делегиране на части от осъществяването и прилагането на програмите; призовава този въпрос да бъде решен в програмите за периода 2014-2020 г., да се оптимизира използването на новите инструменти (като например интегрирани териториални инвестиции, интегрирани действия, съвместни планове за действие и водено от общностите местно развитие), предвидени в проекта на регламент за общите разпоредби за фондовете от ОСР;

18. приветства, в тази връзка, приетия на 15 януари 2013 г. доклад по собствена инициатива на Европейския парламент относно синергиите в рамките на бюджета на ЕС, в който се поставя особен акцент върху фондовете на ОСР. Отбелязва с интерес примерите за инициативи на местно равнище, насочени към опростяване на прилагането на програмите за финансиране за бенефициерите;

19. подкрепя категорично призива на Европейския парламент към Комисията в резолюцията му относно „Европейския семестър за координация на икономическите политики: изпълнение на приоритетите за 2012 г.“, в следващия си Годишен обзор на растежа „обстойно да разгледа ... ролята на бюджета на ЕС в процеса на Европейския семестър, като предостави фактически и конкретни данни относно неговия ефект на лансиране, неговия каталитичен ефект, както и неговия синергичен и допълващ ефект върху общите публични разходи на местно, регионално и национално равнище“;

20. приветства по-нататъшното обсъждане на обхвата в рамките на законодателната рамка на ЕС за усъвършенстване и опростяване на прилагането на програмите на местно равнище, насочвайки усилията към подкрепа за проекти и инициативи, водещи до „трансформационни промени“. Това би могло да включва разглеждане на обхвата на създаването на „единен фонд за териториални инвестиции“ (обединяващ различните фондове на ЕС, държавите членки и поднационалното равнище) или създаването на „едно гише“ за достъп до фондовете с хармонизирани правила, всеобхватни и ясни насоки и поставяне на по-силен акцент върху постигането на устойчиви резултати, водещи до по-бързо получаване на средствата от крайните ползватели и по-стратегическо изпълнение на местно равнище. Подобно съвместно програмиране и изпълнение за всички фондове ще доведе до по-добра координация и по-малко дублиране;

21. заявява, че обсъждането на синергиите между бюджета на ЕС, бюджетите на държавите членки и поднационалните бюджети трябва да обхваща също и синергиите в рамките на бюджета на ЕС, включително тематични програми като „Хоризонт 2020“, „Еразъм за всички“, Програмата за социална промяна и социални иновации, Механизма за свързване на Европа (MCE), Програмата за конкурентоспособност на предприятията и за МСП (COSME) и др., които имат пряко отношение и въздействие на „териториално равнище“ и ясна връзка с приоритети като НИРД и иновации, образование и обучение и конкурентоспособност на МСП в рамките на фондовете по ОСР;

22. поради това приветства предприетите усилия за подобряване на законодателната рамка за периода 2014-2020 г. с цел насърчаване на този процес, например включването на член 55, параграф 8 от Регламента за фондовете по ОСР, и призовава за широка публичност на проектите и инициативите, разработени чрез използването на тези нови разпоредби, за да се повиши осведомеността за това, как подобни синергии могат да бъдат постигнати на практика;

23. призовава Комисията да поясни подробно по какъв начин регулирането на управлението на икономическата политика в ЕС и на други аспекти, свързани с публичните финанси, ще се отрази върху способността на местните и регионалните власти да вземат решения относно съдържанието на своите бюджети;

24. изразява съжаление, че настоящият дебат във връзка с укрепването на икономическия, паричния и политическия съюз в Икономическия и паричен съюз (ИПС) и ЕС като цяло се ограничава до основните институции на ЕС и правителствата на държавите членки, като на поднационалното равнище се отделя малко или никакво внимание, въпреки въздействието, което би могла да окаже засилената централизация на контрола на равнище ЕС върху бюджетните права и задължения на поднационално равнище и върху бюджетната децентрализация;

25. изразява също така съжаление във връзка с факта, изтъкнат в публикувания през октомври от Комитета на регионите „Трети мониторингов доклад по стратегията „Европа 2020“, че местните и регионалните власти от целия ЕС продължават да не бъдат ефективно и пълноценно включени в Европейския семестър и заявява отново, че синергиите между

бюджетните процеси не могат да бъдат постигнати без синергии в рамките на процесите по изготвяне на политиките и наблюдението;

Към фискален съюз – променящо се икономическо и политическо управление

26. приветства продължаващия дебат на европейско равнище за това как съществуващият Икономически и паричен съюз (ИПС) да бъде допълнен с въвеждане на интегрирана бюджетна рамка за ЕС, за да се гарантира устойчивостта на бюджетните политики в държавите членки;

27. отбелязва, че това е дискусия в развитие, която би могла да има значителни последици върху решаването в бъдеще на въпросите, свързани със синергиите между бюджетите на ЕС, държавите членки и поднационалното равнище;

28. изразява тревога от наличието на тенденция към по-голяма централизация на правомощията и вземането на решения без ефективно участие на поднационалните власти в тази дискусия, и отбелязва, че в Доклада на Европейската комисия за публичните финанси в ИПС през 2012 г. се подчертава стабилността на федералния бюджетен модел, при който събирането на приходите и отговорността за разходите се възлагат на поднационалните власти;

29. отбелязва, че промените в икономическото управление на ЕС (въведени с Европейския семестър, „Пакета от шест законодателни акта“, Договора за стабилност, координация и управление и предложенията от „Пакета от два законодателни акта“) доведоха до разработването на по-стриктни правила за надзор върху местните и регионалните публични финанси на равнище държави членки (чрез транспониране на т.нар. „златно правило“ от равнище държава членка на поднационално равнище в няколко държави членки);

30. изразява тревога, че транспонирането на правилата, включени в междуправителствени инициативи като Договора за стабилност, координация и управление (наричан още Фискален пакт), в националните конституции или закони беше извършено, без да се проведат подходящи предварителни консултации с Комитета на регионите относно регионалното и местното измерение на разглежданите въпроси и подчертава важността на придържането към общността метод при предприемане на по-нататъшни стъпки към фискален съюз;

31. призовава спешно за по-прозрачно и ефективно участие на поднационалните власти с бюджетни правомощия в продължаващите дискусии по тези въпроси, както и за официално включване на Комитета на регионите в евентуални последващи изменения на Договора;

32. отбелязва напълно различния подход в историята на бюджетния федерализъм в САЩ и първите стъпки към фискален съюз в ЕС. САЩ избраха подход, при който федералното правителство нито налага, нито прилага правила за балансиран бюджет на щатите (същото важи и за щатските власти по отношение на общините). Тези правила бяха приети автономно от тях и се прилагат независимо от федералното правителство, като се спазва стриктно приетото от федералното правителство правило, че „никой няма да бъде спасяван“. Резултатът е пълна съпричастност на съответното равнище на управление, предвид ендегенното измерение на процеса. В ЕС е точно обратното. Спирачките на дълга се налагат централно и се

прилагат от Съда на ЕС, като сценарий, при който държава членка (или дори община в рамките на държава членка) обявява фалит, изглежда изключен а priori;

33. счита, във връзка с това, че високото равнище на зависимост и разпространяване на отрицателните ефекти между икономиките и бюджетните политики в еврозоната прави жизненоважно създаването на фискален капацитет, улесняващ адаптирането към икономически шокове, в рамките на интегрирана бюджетна рамка на ЕС;

34. подкрепя по-задълбоченото разглеждане на идеята за „резерв за гъвкавост“ в бюджета на ЕС като един от подходите за изграждане на фискален капацитет в контекста на интегрирана бюджетна рамка за ЕС. Подобен механизъм би могъл да позволи, при зачитане на бюджетните принципи на ежегодност и прозрачност, неизползваните бюджетни кредити по различните редове да се прехвърлят в подкрепа на други действия, вместо автоматично да се връщат на държавите членки, което съответства на приетите от Европейския парламент на 13 юни и 23 октомври 2012 г. резолюции относно МФР;

35. отбелязва обаче, че истински фискален съюз не може да съществува без определение на правата и задълженията на различните равнища на управление (фискален федерализъм), по-ясно определена връзка между съгласуването на политиките и вземането на решения в бюджетния процес, и амбициозна визия за начините за засилване на вертикалните синергии между бюджета на ЕС, националните, местните и регионалните бюджети чрез подходящи механизми за координация;

36. призовава Европейската комисия през първата половина на 2013 г. да публикува Зелена книга, в която да разгледа тези въпроси, както и въпросите, поставени по-долу;

Очертаване на някои основни принципи, които трябва да се зачитат в търсенето на по-големи синергии

37. призовава за създаване на базов набор от принципи, които да се спазват в стремежа към по-големи бюджетни синергии, включително:

— **бюджетна автономия:** яснота по отношение на ролята и задълженията на различните бюджетни органи на европейско, национално и поднационално равнище, включително яснота по отношение на ролята и обосновката на политиката и финансовата намеса на ЕС, зачитане на субсидиарността и бюджетните права на местните и регионалните власти (тяхната роля в процеса на вземане на решения и регулирането с контрол), т.е. тяхната демократична отчетност пред общностите, които ги избират, и гарантиране на автономността на всяко равнище на управление при определяне на приоритетите и разходите;

— **прозрачност:** гарантиране на прозрачност на бюджетните процеси на всички равнища на управление (включително изрично определяне на източници на финансиране от ЕС в националните и поднационалните бюджети), както и гарантиране на наличност на данни на равнище ЕС за профила на разходите на програмите за финансиране на ЕС на регионално равнище (там, където това е възможно);

— **рационализиране на процесите:** уточняване на начините за съгласуване на приоритетите и финансирането на европейско, национално и поднационално равнище с договорените приоритети на равнище ЕС, като се поеме ангажимент да се работи за преодоляване на пречките (усъвършенстване на административните, регулаторните и политическите процеси), с цел постигане на по-големи синергии в бюджетите и политиките и избягване на създаването на допълнителна административна тежест;

— **партньорство:** ангажиране с „подход, основаващ се на партньорство“, като се започне с условието за равнопоставено партньорство между различните равнища на управление (ЕС, държава членка, поднационално), подкрепен от официални и неофициални механизми, насърчаващи сътрудничеството, включително например разширяване на съществуващия диалог между Европейския парламент и парламентите на държавите членки, така че да бъдат включени представители на поднационалните законодателни органи;

38. счита, че ролята на бюджета на ЕС (понастоящем) е преди всичко: (i) да финансира основните общи европейски политики, като общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството; (ii) да осигурява подкрепа за други договорени политически цели на ЕС и за целите по споделените правомощия с държавите членки, включително политиката на сближаване, посредством инвестиции със средносрочна и дългосрочна насоченост. Подобни действия се основават освен това и на приетите понятия за (а) добавената стойност на намесата на ЕС, (б) допълняемостта на подкрепяните действия и (в) ефектите на лоста и на мултипликатора от намесата на ЕС;

39. приветства по-нататъшното обсъждане и изясняване, в контекста на развитието на дебатите във връзка със засилването на икономическия, паричния и фискалния съюз, на потенциалните последици от подобно развитие за ролята и обосновката на действията на ЕС и на отношенията с бюджетните процеси на държавите членки и на поднационално равнище;

40. изразява убеждението, че по-силната вертикална координация на бюджетните политики би довела до по-големи синергии, доколкото тя зачита и засилва субсидиарността, допълняемостта, европейската добавена стойност и предимствата на икономииите от мащаба⁽⁴⁾. Следователно тя е напълно съвместима с принципа на субсидиарността, залегнал в договора на ЕС;

⁽⁴⁾ „Creating greater synergy between European and national budgets“ (Създаване на по-голяма синергия между европейския бюджет и националните бюджети), проучване на Европейския парламент, 2010 г.

Пречки пред постигането на по-големи вертикални синергии

41. подчертава важността на наличието на точни и надеждни данни и анализи на равнище ЕС на публичните финанси и бюджетните процеси до поднационалното равнище;

42. отбелязва сложността на предизвикателството да се създадат синергии, дължаща се на „разнородността“ на поднационалните структури в ЕС;

43. приветства включването за първи път в Доклада на Европейската комисия за публичните финанси в ИПС през 2012 г. на специална глава относно бюджетната децентрализация в ЕС и призовава Европейската комисия да включва такава глава за състоянието на поднационалните публични финанси и в следващите годишни издания на този доклад;

44. приветства други изследвания, разглеждащи публичните финанси и публичния инвестиционен капацитет, и въздействието на социалната, икономическата и бюджетната криза на поднационално равнище, по-специално докладът на DEXIA Cr dit Local (DCL)/CEMR и проучванията на ОИСП;

45. отбелязва, обаче, относително оскъдната информация за местните и регионалните публични финанси в ЕС, и като цяло недостатъчната информация за синергиите между финансите на ЕС, националното и поднационалното равнище;

46. призовава Европейската комисия да предприеме по-нататъшни действия за преодоляване на този недостатък и предлага да се създаде европейска изследователска мрежа от университети, която да развие специализиран опит в тази важна работна област; освен това отправя искане към Европейската комисия да подкрепи обмена на натрупания по проекти опит между различните местни и регионални власти, поощрявайки популяризирането на най-добрите практики, които се отнасят до синергиите, създадени между поднационалното и националното равнище в държавите членки в Европейския съюз;

47. признава, че съществуват редица други пречки по отношение на бюджетните процедури и цикли в ЕС, които се изострят от „разнородността“ на поднационалните бюджетни процеси. Бюджетните цикли в държавите членки и на поднационално равнище не са хармонизирани с бюджетния цикъл на ЕС (който се основава на календарни години); освен това местното и регионалното бюджетиране се основават предимно на годишни цикли вместо на многогодишно планиране (което е характерно за бюджетната рамка на ЕС);

48. призовава Европейската комисия да обмисли предимствата и практическите аспекти (както и потенциалните административни предизвикателства и разходи) на преминаването към по-голяма хармонизация на бюджетните цикли в ЕС и на популяризирането и насърчаването на използването на средносрочни бюджетни рамки (ССБР) на поднационално равнище (в съответствие с мерките, въведени в „Пакета от шест законодателни акта“), включително уточняване на начините, по които това би могло да се случи в рамките на годишните цикли на Европейския семестър;

49. отбелязва продължаващите преговори относно предложението за европейска система на национални и регионални сметки в ЕС (COM(2010) 774 final) и изразява съжаление поради липсата на съпоставимост (по отношение на структури, разбираемост и съдържание) на местните и регионалните бюджети в ЕС, както и поради липсата на хармонизация на равнище ЕС, които затрудняват извършването на пълноценни сравнения и анализи;

50. отбелязва, че член 3 от Директива 2011/85/ЕС (част от „Пакета от шест законодателни акта“) задължава държавите членки да прилагат стандарта ESA 95 към националните си системи за счетоводно отчитане на публичния сектор и да „гарантират навременната и редовна наличност на фискални данни за всички подсектори на сектор „Държавно управление“; изразява съжаление, че голямо мнозинство държави членки се противопоставиха на предложението на Евростат да се добавят като нови елементи няколко показателя относно публичните инвестиции на регионално равнище NUTS 2;

51. приветства факта, че понастоящем Евростат прави оценка на възможността различните равнища на управление в ЕС да използват хармонизирани стандарти за публично счетоводство, като начин да се подобрят синергиите между бюджета на ЕС, националните и поднационалните бюджети;

52. подчертава необходимостта от възможни подобрения на стандарт ESA 95 за местните и регионалните власти във връзка с въпроса за разходите по кредити. Счетоводният метод ESA 95 действително разглежда финансовите операции (и следователно кредитите) по различен начин и наказва местните и регионалните власти, които желаят да правят инвестиции в усилията си да балансират бюджетите си. В рамките на ESA 95 се разглеждат единствено операции от съответната финансова година, което не позволява на местните и регионалните власти да компенсират временен дефицит, свързан с инвестиции, чрез използване на резерви или на преходен излишък. За да постигнат еквивалентни резултати в рамките на своята счетоводна рамка, тези местни и регионални власти ще трябва да финансират инвестициите си изцяло със собствени средства;

53. отбелязва, че държавите членки, които официално са включили местните и регионалните власти в бюджетния процес (пакт за вътрешна стабилност, например в Белгия, Испания или Австрия), като цяло са осигурили механизми, които правят стандартите ESA 95 по-гъвкави, така че да оставят свобода за инвестиции. Те могат да бъдат например под формата на многогодишна корекция на бюджетните цели или системи за частични дерогации от цел за инвестиционни разходи, за да бъде отчетен инвестиционният цикъл;

54. затова призовава този въпрос да бъде решен на равнище ЕС чрез хармонизиране на правилата, така че да се даде по-голяма гъвкавост на стандартите ESA 95, за да се даде възможност на местните и регионалните власти да правят инвестиции, като в същото време се спазват изискванията на Пакта за стабилност и растеж за добро управление на публичните финанси;

55. призовава за по-широко използване на нови иновационни механизми за финансиране като заеми и други „револвиращи фондове“, и отбелязва също така възможностите, които предоставят публично-частните партньорства; призовава ЕИБ да стимулира творческите и новаторски инвестиции на териториално равнище и приветства мерките в рамките на програмния период 2014–2020 г., включително фондовете по ОСП, които насърчават допълнително тези дейности;

56. отбелязва, че достъпът до финансовите пазари се различава значително в различните части на ЕС и не е добре развит в някои от тях за местните и регионалните власти, поради което този въпрос следва да бъде решен на равнище ЕС;

57. очаква с нетърпение по-нататъшните обсъждания на потенциала за други новаторски инструменти на равнище ЕС за стимулиране на инвестициите и подкрепа за солидарността, за да се помогне на Европа да излезе от кризата, включително проектни облигации на ЕС и еврооблигации.

Брюксел, 31 януари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Становище на Комитета на регионите относно „По-добро управление за единния пазар“

(2013/C 62/08)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- Съгласно принципа на субсидиарност единният пазар трябва да се управлява със законодателство на ЕС само до степен, която е реално необходима. Неотчитането на принципа на субсидиарност може да доведе до проблеми на етапа на прилагане, където вече няма свобода на действие на национално равнище, и по този начин да застраши икономическото развитие;
- При подготовката на законодателството е важно да се има предвид значителната роля на местните и регионалните власти. По-специално принципът „мисли първо за малките“ подчертава значението на дейността на местно равнище и на създадените на това равнище условия за предприятията. Рамката е създадена на европейско равнище, но икономическият просперитет и стопанската дейност започват винаги на местно равнище. Важно е това да се има предвид при изготвянето на законодателството за единния пазар, защото това е единственият начин да се съчетаят местното измерение и общоевропейската икономика;
- Местните и регионалните власти прилагат много голяма част от законодателството относно единния пазар. За да се избегнат проблеми при прилагането на правилата на практика, е важно КР и органите на местното и регионалното самоуправление да имат роля в изготвянето на законодателството на ЕС;
- При определянето на ключови области трябва да се отдаде приоритет на онези, които са в добра позиция за въвеждане на иновации и създаване на качествени работни места. Доброто функциониране на единния цифров пазар и на сектора на услугите като цяло е ключов приоритет, изискващ неотложно внимание.

Докладчик	г-н Markku MARKKULA (FI/ЕНП), член на Градския съвет на Espoo
Отправен документ	Съобщение на Комисията относно „По-добро управление за единния пазар“ COM(2012) 259

Становище на Комитета на регионите – По-добро управление за единния пазар

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

1. Единният пазар е основен двигател на икономическия растеж. От две десетилетия насам свободното движение на стоки, услуги, капитал и работници е движещата сила на просперитета и икономиката в Европа. Освен това тези свободи, както и развитието на начините, по които те се управляват, предоставят възможност за по-нататъшно ускоряване на възстановяването от икономическата криза и за създаване на условия за сплотеност при изграждането на социална пазарна икономика в Европейския съюз. Освен това политиката на сближаване изпълнява допълваща роля за постигането на единния пазар във всички региони на Европейския съюз, по-конкретно като насърчава конкурентоспособността на МСП и екологизирането на икономиката, и като набляга върху значимостта на знанията и иновациите, особено в структурно неблагоприятните региони.

2. КР обръща внимание, че същевременно държавите членки трябва да имат възможност сами да избират инструментите, с които да стимулират своето икономическо възстановяване, като отчетат конкретните изисквания и интереси на своята икономика.

СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

3. В съобщението се излага планът на Комисията за развиването на единния пазар и изпълнението на целите на стратегията „Европа 2020“.

4. Според съобщението средният дефицит в транспонирането през февруари тази година е бил 1,2 %, като транспонирането на законодателството относно единния пазар отнема все повече време. Освен това разпоредбите не винаги работят добре на практика, дори и да са правилно транспонирани на национално равнище.

5. Съобщението на Комисията призовава за подновен ангажимент за реален принос на единния пазар към растежа. Предложението се състои от два отделни компонента:

- курс на действие за постигането на бърз напредък в ключови области с най-голям потенциал за растеж;
- практически мерки за допълнително подобряване на начина, по който се определят, въвеждат, прилагат и спазват правилата на единния пазар;

ПОЗИЦИЯТА НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

6. Безпокойството на Комисията във връзка с развитието на единния пазар е основателно. При все това, макар че в съобщението се предлагат общи мерки, прилагането на разпоредбите

може да се окаже особено проблематично само в определени области или в някои държави членки.

7. Комисията се стреми да подобри функционирането на единния пазар въз основа на изложените в съобщението мерки. Предложението на Комисията е насочено към две основни цели. От една страна единният пазар трябва да постигне бърз напредък в областите с най-голям потенциал за растеж, а от друга страна би трябвало да се предприемат стъпки, за да стане „щикълът на управление“ на единния пазар по-ефективен. Комисията планира да използва процеса на европейския семестър за наблюдение на напредъка. Комитетът на регионите смята, че това е правилната посока на действие.

8. Съобщението е съсредоточено по-специално върху подобряването на прилагането на национално равнище и укрепването на ангажираността на държавите членки.

9. Бавният темп на прилагане може донякъде да бъде обяснен със слабия политически ангажимент на държавите членки за прилагането на отделни разпоредби. Единственият отговор на този проблем е да се осигури воля и ангажираност на политическо равнище. Разликата между законодателната и административната култура трябва да бъде отчетена още от самото начало на подготовката на законодателството относно единния пазар.

10. Комитетът на регионите изразява съгласие с Комисията, че излишното усложняване („goldplating“) е сериозен проблем, който доведе до нови ненужни тежести за предприятията и гражданите.

11. Предложенията на Комисията идват донякъде със закъснение и съобщението не обръща достатъчно внимание на причините за бавното прилагане.

II. СЪСРЕДОТОЧАВАНЕ ВЪРХУ ОБЛАСТИТЕ С НАЙ-ГОЛЯМ ПОТЕНЦИАЛ ЗА РАСТЕЖ

СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

12. Според съобщението областите с най-голям потенциал за растеж са секторът на услугите (включително търговия на едро и дребно, бизнес и строителни услуги), финансовите услуги, транспортът, цифровата икономика и енергийният сектор.

13. За да се гарантира ефективно прилагане на правилата на единния пазар на ЕС, се предлага държавите членки да се ангажират в по-голяма степен с тяхното прилагане и да си сътрудничат с Комисията на етапа на изпълнението им;

— при транспонирането на директивите държавите членки би трябвало да се ангажират с „нулева търпимост“, т.е. постигане на нулев дефицит в транспонирането и съответствието;

— държавите членки следва неофициално да представят на Комисията конкретни аспекти на мерките, които предстои да бъдат приети, за да може Комисията да окаже ефективно съдействие по време на транспонирането.

14. Приоритетите на Комисията се съсредоточават върху транспонирането на правилата на ЕС и ефективното им прилагане. Комисията ще изготвя годишен доклад относно интеграцията на единния пазар, за да наблюдава как той функционира на практика и да определя по-нататъшни действия, необходими на равнището на ЕС и на национално равнище. Тя ще предприеме действия, които да спомогнат за своевременното, точно и ефикасно прилагане на правилата на ЕС в тези ключови области.

ПОЗИЦИЯТА НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

15. Основната цел на съобщението на Комисията е да подобри функционирането на единния пазар. Подборът на ключови области е правилната посока на действие. От първостепенно значение за развиването на европейския единен пазар е да се определи кои мерки биха били най-ефективни.

16. В настоящите икономически условия включването на финансовите услуги в категорията области с най-голям потенциал за растеж е важно, но същевременно и проблематично.

17. При определянето на ключови области трябва да се отдаде приоритет на онези, които са в добра позиция за въвеждане на иновации и създаване на качествени работни места. Изборът на ключови области има положителни последици за местното самоуправление. Доброто функциониране на единния цифров пазар и на сектора на услугите като цяло е ключов приоритет, изискващ неотложно внимание.

18. Държавите членки биха могли да направят още много, за да улеснят дейностите на цифровия пазар. Местните власти могат да изиграят роля в тази насока, например посредством възлагането на обществени поръчки. Възлагането на поръчки по електронен път и пълноценното използване на електронното фактуриране би допринесло съществено за развитието на цифровия пазар. Пречките и предизвикателствата, свързани с прилагането на електронната търговия в публичния сектор, надхвърлят сферата на техническите функции. Подкрепата от висшето ръководство, организационното приспособяване и обучението на персонала са фактори от решаващо значение за успеха на цифровия пазар на местно и регионално равнище и свързаните с него електронни обществени поръчки.

19. Възлагането на обществени поръчки по електронен път ще изисква редица мерки на национално и местно равнище. Въпреки това на европейско равнище трябва да се предприемат

мерки, които да улеснят прехода към електронна среда. Добрите практики трябва да бъдат разпространявани по-ефективно и на европейско равнище.

20. Отговорността за подготовката на националното законодателство се носи от националните власти, от които се изисква да прилагат законодателството на ЕС правилно и целесъобразно от национална гледна точка.

21. Приветства включването на Директивата относно борбата със забавяне на плащането в списъка на законодателните актове от ключово значение, чието прилагане ще бъде наблюдавано внимателно. Забавянето на плащания от страна на публичните власти е голям проблем за малките и средните дружества, който спешно трябва да бъде разрешен.

22. Трябва да се приветстват предложенията за наблюдаване на прилагането в държавите членки. Публикуването на годишен доклад ще даде на държавите членки възможност да сравнят собствената си ситуация с тази на другите държави членки. Въз основа на годишния доклад и анализ Комисията ще определя основните предизвикателства пред политиката и ще решава какви стъпки да бъдат предприети за следващата година както на европейско, така и на национално равнище. Годишният доклад ще допринесе за определянето на конкретни за всяка държава препоръки въз основа на по-задълбочен анализ на постигнатите във всяка държава членка резултати в рамките в процеса на Европейския семестър.

III. РАЗРАБОТВАНЕ, ВЪВЕЖДАНЕ, ПРИЛАГАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛАТА НА ЕДИННИЯ ПАЗАР

СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

23. В съобщението си Комисията подчертава, че при подготовката на регулирането на единния пазар ЕС следва да гарантира, че:

— правилата са лесни за разбиране, недвусмислени и ясни;

— административната тежест за предприятията, гражданите и правителството не е ненужно голяма;

— необходимите административни процедури (разрешения и др.) могат да бъдат извършвани по електронен път;

— се предоставя необходимата информация и предприятията и гражданите имат достъп до бърза и ефективна съдебна защита.

24. С цел постигане на съответствие с тези принципи трябва да се провеждат консултации със заинтересованите страни преди изготвянето на предлаганите законодателни актове.

25. Комисията предлага, когато е целесъобразно, да се използват регламенти, а не директиви, особено когато при въвеждането на предлаганите правила на ЕС не е необходима допълнителната преценка на държавите членки.

ПОЗИЦИЯТА НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

26. Комитетът изразява пълното си съгласие с качествените цели на законодателството. Яснотата и разбираемостта на законодателството е важна цел на законодателите на европейско и национално равнище.

27. Смята, че Информационната система за вътрешния пазар е важен инструмент и че регионалните и местните власти се нуждаят от пълноценен достъп до нея, но също и че е необходимо да се осигури обучение на служителите от МРВ, за да могат ефективно да използват системата.

28. Съгласно принципа на субсидиарност единният пазар трябва да се управлява със законодателство на ЕС само до степен, която е реално необходима. Неотчитането на принципа на субсидиарност може да доведе до проблеми на етапа на прилагане, където вече няма свобода на действие на национално равнище, и по този начин да застраши икономическото развитие.

29. Изтъква ползата от центровете на SOLVIT за гражданите и малките предприятия, особено в пограничните райони, и призовава Комисията да развие допълнително тяхната дейност, а всички държави членки – да ги обезпечат с адекватни ресурси и персонал.

30. Отбелязва, че европейската процедура за искове с малък материален интерес не е достатъчно добре позната на компетентните съдилища и все още се използва рядко. Конкретен проблем за гражданите, които използват тази процедура, е последващото привеждане в изпълнение на съдебното решение в друга държава членка.

31. Лошото качество на някои разпоредби подкопава действителната легитимност на ЕС в очите на обществеността и предприятията. Така например, законодателството относно обществените поръчки на практика ограничава възможностите на държавите членки и органите на местното самоуправление да вземат решения за това как да организират собствените си дейности. Правилата на единния пазар и страхът от нарушаването им насочват организирането на услугите в посока, която невинаги е подходяща от оперативна гледна точка.

СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

32. Според Комисията ИТ следва да се използват по разумен начин за предоставяне на информация на предприятията и гражданите. Комисията изтъква, че държавите членки следва също така да активизират усилията за предоставяне на достъпна информация за дейностите във връзка с единния пазар.

33. Административните мерки би трябвало да могат да бъдат извършвани по електронен път, особено когато се осъществяват в друга държава членка. Информационната система за вътрешния пазар би трябвало да улесни сътрудничеството между компетентните органи.

34. С оглед решаването на проблемите, пред които са изправени предприятията и гражданите, в съобщението се

предлага създаването на една лесно достъпна и осигуряваща директна подкрепа служба на национално равнище, към която те да могат да се обръщат.

35. Държавите членки би трябвало да поемат ангажимент за гарантиране на бърза и ефективна съдебна защита.

36. Според съобщението следва да има една инстанция, отговаряща за надзора и мониторинга на единния пазар на национално равнище. Комисията препоръчва в държавите членки да бъдат създадени „центрове за единния пазар“ и възнамерява да изгради европейска мрежа от такива центрове.

ПОЗИЦИЯТА НА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

37. Разбира се, следва да се приветства набелязването и разпространяването на най-добри практики. То следва винаги да бъде част от обичайните дейности на Комисията в етапа на разработване.

38. Предложеното от Комисията развиване на сътрудничеството между властите също заслужава да бъде приветствано. Така например, създаването на „центрове за единния пазар“ може да бъде обосновано с това, че ще улесни обмена на информация между компетентните органи на държавите членки и Комисията. Задачите на тези „центрове за единния пазар“ трябва да бъдат съвместими с другите аспекти на администрацията на държавите членки.

39. При подготовката на законодателството е важно да се има предвид значителната роля на местните и регионалните власти. По-специално принципът „мисли първо за малките“ подчертава значението на дейността на местно равнище и на създадените на това равнище условия за предприятията. Рамката е създадена на европейско равнище, но икономическият просперитет и стопанската дейност започват винаги на местно равнище. Важно е това да се има предвид при изготвянето на законодателството за единния пазар, защото това е единственият начин да се съчетаят местното измерение и общоевропейската икономика.

40. Местните и регионалните власти прилагат много голяма част от законодателството относно единния пазар. За да се избегнат проблеми при прилагането на правилата на практика, е важно КР и органите на местното и регионалното самоуправление да имат роля в изготвянето на законодателството на ЕС.

41. Иновациите се зараждат на местно равнище. Местните и регионалните власти могат да играят ключова роля в подпомагането и пилотното внедряване на иновации. За да се развие европейският единен пазар, би трябвало да се разработи модел, в който действащите лица както на местно, така и на европейско равнище да могат да играят своята собствена, естествена роля. Например Комисията би могла да насърчава подход, в който съвместните усилия на различните генерални дирекции да са насочени към развитието на областите с най-голям потенциал за растеж, а местното равнище да експериментира с най-добрите практики.

42. Въпреки това дори най-добрите практики не могат да бъдат разпространявани без европейска мрежа. В най-изгодна позиция за изграждането на подобни мрежи е Комисията. В областите на политиката и регионите с най-голям потенциал за иновации би трябвало да бъдат лансирани новаторски проекти, финансирани от ЕС, в които изследователската дейност да предоставя ефективна подкрепа за иновации, обучение и учене. С подкрепата на Комисията всички действащи лица на местно равнище би трябвало да имат достъп до практики, разработени на тази основа.

IV. ДРУГИ НЕОБХОДИМИ ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ

43. Европейската комисия представи съобщението си относно Акта за единния пазар II (COM(2012) 573 final). Според това съобщение съвместните усилия на Европейския парламент, Съвета на ЕС, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и много заинтересовани страни доведоха до широко разпространено политическо виждане за по-нататъшното развитие на единния пазар и дадоха възможност за съсредоточаване на политическото внимание. КР е съгласен с Комисията, че в светлината на предизвикателствата, наложени от икономическата криза, трябва да се засилят последващите мерки.

44. Изтъкнатите в това съобщение движещи сили за нов растеж са:

1. разработване на напълно интегрирани мрежи в рамките на единния пазар;
2. насърчаване на мобилността на гражданите и предприятията през граница;
3. подкрепа за цифровата икономика в Европа;
4. засилване на социалното предприемачество, сближаването и доверието на потребителите.

45. Мрежите са гръбнакът на икономическото модернизиране. Важна цел е да се постигне единен пазар, в който гражданите и предприятията да могат да се възползват от единствен транспортен и енергиен пазар. Цифровият сектор без съмнение е ключов фактор както за производителността, така и

за творчеството. Социалното предприемачество означава да се предприемат активни стъпки за привличане на обществеността и третия сектор, както и бързото нарастване на различни партньорски дейности. КР очаква конкретни мерки, за да се даде незабавен отговор на очакванията, свързани с тези цели.

46. Освен упоменатите по-горе проблеми има редица теми и въпроси, свързани с функционирането на единния пазар, които би трябвало да бъдат разглеждани на политическо равнище. Тези проблеми трябва да бъдат разрешени в светлината на поуките от финансовата криза. Въпреки че много от тях вече са набелязани в стратегията „Европа 2020“ и водещите ѝ инициативи, все още предстои да се намерят решения. Необходимите мерки бяха разглеждани в редица становища на КР и Комитетът би искал да изтъкне по-специално мерките, посочени по-долу.

47. КР предлага (CdR 330/2010) „да се създадат и териториални пактове там, където посредством един гъвкав регионален подход местните и регионалните власти биха насочили своите дейности и финансиране към прилагането на стратегията „ЕС 2020“ и нейните водещи инициативи. Необходимо е да се постави особен акцент върху проектите, които насърчават обществените иновации в съответния регион и които имат възможно най-голямо обществено въздействие.“ От особено значение са мерките в посочените в съобщението на Комисията ключови области като пълноценното използване на възможностите на цифровите технологии при модернизирването на процедурите и структурите, свързани с услугите.

48. КР препоръчва (CdR 330/2010) „Комисията в „Акт за единния пазар“ да приложи всички достижения на Договора от Лисабон, които биха могли да доведат до възвръщане на доверието на гражданите на ЕС в единния пазар, а именно член 3 от ДЕС, в който се определят новите социални цели за ЕС в области като борбата срещу социалното изключване и дискриминацията, утвърждаването на социалната справедливост и на социалната закрила, равенството между жените и мъжете, солидарността между поколенията и защитата на правата на детето“. И тук възниква въпросът как да се създават нови обществени иновации, така че Европа да може да разработва новаторски проекти, при които иновациите в няколко области и сътрудничеството между регионите осигуряват универсални решения от първостепенно значение.

Брюксел, 31 януари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Становище на Комитета на регионите относно „Познания за морската среда 2020“

(2013/С 62/09)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- счита, че познанията за морската среда са от решаващо значение по-конкретно за постигане на устойчив растеж и здрави и продуктивни океани и за по-добро познаване на морските екосистеми и на последиците за тях от човешките дейности;
- изразява убеждение, че е важно да има централизирани данни за морските дейности, за да се постигне по-добро разбиране и предвиждане на потенциалните взаимодействия;
- посочва, че наред със собствените си бюджети за събиране на данни, държавите членки следва да могат да използват европейските фондове за събиране на данни и научни изследвания;
- счита, че макар че е постигнат известен напредък - по-специално във връзка със завършването на първия етап от EMODnet - все още предстои да бъдат преодолен редица предизвикателства, за да може Комисията да изпълни целите, определени през 2010 г.;
- е убеден, че трябва да се разработят оптимизирани и ефективни процедури за заявления за планирани дейности и оценка с оглед на бързата обработка на заявленията;
- подчертава значението на продължаването на вече извършената работа, по-специално във връзка с EMODnet, и на широкото популяризиране на EMODnet след като тя започне да действа (през 2014 г.), така че да привлече приноса, от който се нуждае, и да бъде представена на вниманието на целевите групи, към които е насочена (публичният и частният сектор и обществеността).

Докладчик	г-н Arnold HATCH (UK/необвързани), член на общинския съвет на Craigavon (Северна Ирландия)
Отправен документ	„Зелена книга „Познания за морската среда 2020 — от картографиране на морското дъно до прогнозиране на състоянията на океаните“ COM(2012) 473 final

Становище на Комитета на регионите относно „Познания за морската среда 2020“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. счита, че познанията за морската среда са от решаващо значение по-конкретно за постигане на устойчив растеж и здрави и продуктивни океани и за по-добро познаване на морските екосистеми и на последиците за тях от човешките дейности. Отбелязва, че данните, които са налице понастоящем, са фрагментирани и се съхраняват в различни бази данни от публичните власти, научноизследователските центрове и частния сектор, и че събираните данни са от трансграничен характер. Изразява убеждение, че е важно да има централизиран данни за морските дейности, за да се постигне по-добро разбиране и предвиждане на потенциалните взаимодействия: дълбоководните морски проучвания, например (сондажи, експлоатация на петролни и газови залежи), са особено високо-рискова дейност, която в момента се управлява напълно отделно от дейностите, свързани с рибарството;

2. тъй като счита, че фрагментираният характер на данните е пречка за икономическото и устойчивото развитие на морската среда, смята че целта следва да бъде да се подобри достъпът до данни, да се намалят разходите за ползвателите, да се стимулират иновациите и да се намали несигурността във връзка със знанията за природната среда в нашите морета. Базите данни би трябвало да бъдат лесни за ползване, подsigурени с местно лице за контакт, което да подпомага потребителите, и да бъдат свързани с достъпен за всички интернет сайт, способстващ за насърчаване на обществеността да участва в мащабни онлайн проучвания;

3. припомня, че вече е изразил своята позиция относно въпроса за познанията за морската среда в становището си от януари 2011 г.⁽¹⁾, което обхваща съобщението относно познанията за морската среда⁽²⁾ и Предложението за Регламент за интегрираната морска политика⁽³⁾. Зелената книга е продължение на това предходно съобщение и някои от основните позиции, формулирани през 2011 г., продължават да бъдат актуални;

4. припомня, че съобщението от 2010 г. относно познанията за морската среда само по себе си е последваща стъпка, свързана с призова за по-координиран подход към събирането на данни

за морската среда, включен в Заключенията на Съвета относно интегрираната морска политика от 16 ноември 2009 г.⁽⁴⁾ Предизвикателствата, определени в документите на Комисията, включват устойчивостта на основните инициативи на ЕС в тази област, по-специално мрежата EMODnet и Европейската програма за мониторинг на Земята (ГМОСС), след 2014 г.; финансовата криза и разумното използване на бюджетите на държавите членки в тази област и достъпа до данни за рибарството;

5. счита, че макар че е постигнат известен напредък - по-специално във връзка със завършването на първия етап от EMODnet - все още предстои да бъдат преодолени редица предизвикателства, за да може Комисията да изпълни целите, определени през 2010 г.;

6. поради това приветства Зелената книга на Европейската комисия;

Бележки по Зелената книга

7. насочва вниманието към факта, че познанията за морската среда и за нейните екосистеми са абсолютно необходима предпоставка за разработване на пълния потенциал на синята икономика, която е израз на морското измерение на стратегията „Европа 2020“;

8. подчертава, че синята икономика трябва да бъде устойчива и да създава работни места в сектора на морското корабостроене, морския сектор и сектора на рибарството, като подобрява конкурентоспособността и ефективността на промишлеността, публичните власти и научноизследователската общност. Според предоставените от Европейската комисия оценки, ползите от създаването на интегрирана мрежа, която да замени сегашната фрагментирана система за наблюдение на морската среда, биха възлезли на 300 милиона евро годишно;

9. отново заявява своята подкрепа за концепцията на Европейската мрежа за наблюдение и данни за морската среда (EMODnet) и нейния принос за създаване на по-интегрирана мрежа за познанията за морската среда в цяла Европа;

10. подчертава значението на продължаването на вече извършената работа, по-специално във връзка с EMODnet, и на широкото популяризиране на EMODnet след като тя започне да действа (през 2014 г.), така че да привлече приноса, от който се нуждае, и да бъде представена на вниманието на целевите групи, към които е насочена (публичният и частният сектор и обществеността). В съответствие с това Комитетът подкрепя въвеждането на постоянен и интегриран процес след 2014 г.;

⁽¹⁾ CdR 339/2010 fin „Развитие на интегрираната морска политика и на познанията за морската среда до 2020 г.“

⁽²⁾ COM(2010)461 final - Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета „Познания за морската среда 2020 - морски данни и наблюдение за интелигентен и устойчив растеж“.

⁽³⁾ COM(2010)494 final - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на програмата за подпомагане на по-нататъшното развитие на интегрираната морска политика.

⁽⁴⁾ Заключения на Съвета относно интегрираната морска политика, 2 973-то заседание на Съвета по общи въпроси, Брюксел, 16.11.2009 г.

11. обръща внимание, че е важно да се разполага с по-точни данни и информация относно биологичното разнообразие на морската среда, функционирането на различните морски екосистеми и взаимодействията им с човешките дейности; освен това е убеден, че трябва да се разработят оптимизирани и ефективни процедури за заявления за планирани дейности и оценка с оглед на бързата обработка на заявленията;

12. подчертава, че познанията за състоянието на рибните запаси са от решаващо значение, за да се изготви амбициозна и реалистична реформа на общата политика в областта на рибарството и отново отправя призив да бъде предоставено достатъчно финансиране за събиране на данни в рамките на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), който понастоящем е в процес на обсъждане;

13. посочва, че наред със собствените си бюджети за събиране на данни, държавите членки следва да могат да използват европейските фондове за събиране на данни и научни изследвания, по-специално в рамките на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) и програмата „Хоризонт 2020“;

14. настоява за по-структуриран подход на наблюденията на морската среда с цел платформата CLIMATE-ADAPT да разполага с по-точни показатели за промените на местно равнище по отношение на климатични параметри като повишаването на морското равнище и увеличаването на киселинността

на океаните и следователно да оказва съдействие в процеса на приспособяване към глобалното затопляне;

Субсидиарност

15 припомня, че по причини, свързани със subsidiарността, отговорността за събирането на данни е най-вече на държавите членки. С оглед на нуждата от гарантиране на координацията между държавите членки и различните общности на ползвателите, ЕС би могъл да предостави добавена стойност в етапа на събиране на данни. Националните данни не ни дават цялата необходима информация за моретата като световна система, свързана от променящи посоката си ветрове, сезонни морски течения и мигриращи видове. Заедно с това, тези променливи са от трансграничен характер и поради това събраната информация трябва да бъде координирана и свързана с оглед на постигането на желаните резултати;

16 поради това счита, че анализът на европейско равнище е от основно значение и действията на ЕС са напълно оправдани с оглед на принципа на subsidiарност;

17 обръща обаче внимание на необходимостта да се зачитат принципите на subsidiарност и пропорционалност при определянето на бъдещи мерки след тази консултация и да се разгледа въпросът за потенциалното административно или финансово бреме, което би могло да произтече за местните и регионалните власти.

Брюксел, 31 януари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Становище на Комитета на регионите относно „Син растеж: Възможности за устойчив растеж в морските дейности и корабоплаването“

(2013/C 62/10)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- насочва вниманието към факта, че морската икономика в широкия смисъл на думата не се ограничава до региони и структури с пряк достъп до морета и океани. До голяма степен морската икономика обхваща и региони, разположени далеч от брегове и пристанища, поради факта, че - между другото - те произвеждат морско оборудване, оборудване за транспорта, логистиката и научните изследвания и развитието;
- застъпва се за това, при развитието на синята икономика регионалните особености на европейските морски басейни да се вземат предвид и да се използват в интерес на прилагането;
- отбелязва необходимостта аквакултурите да бъдат подпомогнати финансово със средства от ЕС, като отхвърля предложенията за генетично модифицирани организми, които са насочени към създаване на нови, по-устойчиви на заболявания или замърсяване на околната среда видове;
- насочва вниманието към останалото от двете световни войни и Студената война военно оборудване и радиоактивните отпадъци, които в миналото са били изхвърляни в морето. Поради това е необходимо да се изготви методология на европейско равнище и да се осигурят средства за безопасно използване на тези опасни материали;
- призовава Комитета на регионите, в качеството му на представител на местните и регионалните власти, да бъде канен систематично да участва в по-нататъшната работа по концепцията за синия растеж, включително в работата по развитието и установяването на стратегиите за морските басейни, които смята, че са важен инструмент при въвеждане на основните аспекти на синия растеж.

Докладчик	г-н Adam BANASZAK (PL/EA), Член на Куявско-Поморското регионално събрание
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Син растеж: Възможности за устойчив растеж в морските дейности и корабоплаването“ COM(2012) 494 final

Становище на Комитета на регионите – „Син Растеж: Възможности за устойчив растеж в морските дейности и корабоплаването“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. подчертава, че идеята за синия растеж се основава на предположението, че моретата, бреговете и океаните могат да играят ключова роля за преодоляване на много от настоящите предизвикателства и следва да бъде подкрепена от принципите на устойчивото развитие и от „интелигентната специализация“;

2. насочва вниманието към факта, че морската икономика в широкия смисъл на думата не се ограничава до региони и структури с пряк достъп до морета и океани. До голяма степен морската икономика обхваща и региони, разположени далеч от брегове и пристанища, поради факта, че - между другото - те произвеждат морско оборудване, оборудване за транспорта, логистиката и научните изследвания и развитието;

3. подчертава важноста на растежа в синята икономика, който може да помогне на ЕС да повиши конкурентоспособността си в международен план;

4. изразява убеждението, че синият растеж трябва да се основава на защита на биологичното разнообразие, морската среда и нейните екосистеми, което ще засили естествената роля на здравите и устойчиви морски и крайбрежни екосистеми;

5. приветства настоящите инициативи на ЕС, както и планираните за периода 2014-2020 г., насочени към предоставяне на подкрепа за дейностите на държавите членки и местните и регионалните власти за постигане на растеж в синята икономика;

6. подкрепя усилията за изграждане на договорена система за Морското пространствено планиране (МПП) в Европейския съюз, което ще бъде важен инструмент за баланс между интересите на отделните сектори на синята икономика и ще помогне за осигуряване на ефективно и устойчиво използване на ценните морски ресурси;

7. изразява убеждението, че Европа не разполага с единна морска политика. Комитетът отбелязва също така, че в съобщението не са взети предвид някои области на морската икономика, като морския транспорт и корабостроителството;

Синя енергия

8. изразява съгласие, че отрасълът на възобновяемата морска енергия в широкия смисъл на думата е силен икономически сектор, който осигурява достъп до електричество, има минимално отражение върху околната среда и може да бъде движеща сила за развитието на определен регион;

9. подчертава, че фондовете на ЕС са важен инструмент, действащ като движеща сила за този клон на икономиката. Фондовете се използват за финансиране на инвестиции в тази област, научноизследователска и развойна дейност и обучение на човешки ресурси;

10. отбелязва, че следва да се отдели специално внимание на екологичното въздействие на структури, свързани с производството на енергия от възобновяеми източници;

11. насочва вниманието към факта, че развитието на отрасъла на възобновяемата морска енергия може да даде положителен тласък на развитието на по-малките морски пристанища, които ще могат да задоволят логистичните нужди на този клон на морската икономика;

12. счита, че представители на морските администрации, пристанищните власти и местните и регионални власти следва да бъдат поканени да участват в по-нататъшните обсъждания на бъдещето на отрасъла на възобновяемата морска енергия;

13. отбелязва специалната роля, която публичният сектор ще трябва да играе в предоставянето на подкрепа за бъдещи инициативи в тази област;

Аквакултури и риболов

14. отбелязва, че развитието на аквакултурите, заедно с ръста на производството, основаващ се на зачитане на околната среда, екологичното равновесие и биологичното разнообразие, ще имат положително въздействие върху ръста на потреблението на риба и други водни организми. Това ще помогне за подобряване на общественото здраве, ще осигури подкрепа за икономическите оператори в областта на аквакултурите, ще намали дела на заместителите на рибни протеини и ще повиши заетостта в тази част на синята икономика;

15. отбелязва необходимостта аквакултурите да бъдат подпомогнати финансово със средства от ЕС. Това ще засили важноста на този сектор на рибарството и риболовните дейности в крайбрежните региони;

16. отхвърля предложенията за генетично модифицирани организми, които са насочени към създаване на нови, устойчиви на заболявания или замърсяване на околната среда видове;

17. подкрепя подмяната на двигателите на риболовните съдове и въвеждането на пазара на нови, енергийно ефективни риболовни съдове за селективен риболов и за подобряване на безопасността и комфорта на корабите;

18. припомня своята позиция, изразена в становището относно „Реформа на общата политика в областта на рибарството“, в което признава необходимостта от създаване на консултативен комитет за аквакултурите, обединяващ представители на производствения сектор;

19. подчертава ролята на Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) като научен орган, подкрепящ работата на Европейската комисия за осигуряване на устойчиво управление на рибарството;

Морски, крайбрежен и круизен туризъм

20. отбелязва, че за много хора, живеещи в ЕС, почивката на море в държава от ЕС става все по-привлекателна. Нещо повече, тази нарастваща привлекателност се дължи на повишеното качество на услугите в този сектор на икономиката;

21. подкрепя стратегическия подход към инфраструктурата, свързана с морските пристанища, капацитета за акостиране и транспорта в най-широкия смисъл на думата, и подчертава ролята на финансовата подкрепа за тези инвестиционни дейности, предоставяна със средства от Кохезионния фонд, Европейския фонд за регионално развитие и Европейския фонд за морско дело и рибарство;

22. счита, че инициативите, обединяващи дейности, свързани с опазване на крайбрежните зони и туристическите дейности, щадящи околната среда, следва да бъдат подкрепени и насърчавани в новите финансови перспективи за периода 2014-2020 г;

23. подчертава значението на морските защитени зони за съхранението и опазването на морските екосистеми, както и за развитието на устойчивия подводен туризъм като стратегически инструмент за опознаване на морската среда и повишаване на обществената осведоменост за нея;

24. подкрепя сегашното участие на местните и регионалните власти в подпомагане, насърчаване и популяризиране на опазването на околната среда, в инициативи за развитие на туристическа инфраструктура и в обучението на висококвалифицирани служители в този икономически сектор;

25. отбелязва особено значението на морските университети и академичните центрове за обучение, където се формира работна ръка както с висше образование, така и с висши професионални квалификации в областта на морската икономика. Също така е

особено важно да се подкрепят дейностите на платформата за сътрудничество в обучението на работници в морския сектор;

Морски минерални ресурси

26. изразява съгласие с мнението, че нарастващата нужда от суровини може да доведе до по-голям интерес към добива им от морското и океанското дъно и че това може да навреди сериозно на равновесието на морските екосистеми, някои от които впрочем все още са съвсем непознати, предизвиквайки сериозни щети за територията и за околната и човешката среда (слягане на почвата, ерозия, навлизане на морска вода и др.) там, където изкопаните основи са близо до бреговете. Поради това е необходимо, както Комитетът е посочвал в свои становища относно устойчивото развитие, да се даде предимство на повторното използване и рециклирането на тези суровини след употребата им, за да се намали този икономически натиск;

27. счита, че ресурсите в подкрепа на научноизследователската и развойната дейност, финансирането на академични центрове, проучвания, научни програми и стипендии може да насърчи развитието на тази икономическа област;

28. подчертава важността на подкрепата за специализирания сектор на корабостроенето и производството на корабно оборудване и оборудване за други морски съдове (включително рудодобивни), който допринася за експлоатацията на офшорните залежи при спазване на високи екологични стандарти;

29. насочва вниманието към въпрос, който може да има особено значение за всяко от предложенията за развитие на синята икономика, а именно - останалото от двете световни войни и Студената война военно оборудване и радиоактивните отпадъци, които в миналото са били изхвърляни в морето. Поради това е необходимо да се изготви методология на европейско равнище и да се осигурят средства за безопасно използване на тези опасни материали;

Сини биотехнологии

30. изразява съгласие, че понастоящем цялата област на биотехнологиите, основаващи се на водни ресурси, е недостатъчно развита. Посочените в съобщението примери за добри практики, а именно разработване на лекарства на базата на водни организми, дават основания за надежда, че научните изследвания в тази област могат да се окажат много далновидни;

31. счита, че наблюдението на научноизследователската дейност може да допринесе за въвеждане на новаторски технологии, които – когато бъдат внедрени в индустриален мащаб – биха могли да дадат значителен тласък на икономиката;

Заклучения

32. подчертава, че развитието на синята икономика трябва да се основава на зачитане на околната среда и на принципите на устойчивото развитие. При все това е важно също така да се гарантира, че въпросите на опазването на околната среда се вземат под внимание при подобно развитие;

33. счита, че развитието на ключова инфраструктура, по-специално морски пристанища, капацитет за акостиране и транспортни мрежи, играе много важна роля по отношение на аспектите на синия растеж. Следователно всяка форма на подкрепа и по-специално програмите за научни изследвания и развитие следва да бъдат засилени и да се разглеждат стратегически;

34. застъпва се за това, при развитието на синята икономика регионалните особености на европейските морски басейни да се вземат предвид и да се използват в интерес на прилагането;

35. призовава Комитета на регионите, в качеството му на представител на местните и регионалните власти, да бъде канен систематично да участва в по-нататъшната работа по концепцията за синия растеж, включително в работата по развитието и установяването на стратегиите за морските басейни, които смята, че са важен инструмент при въвеждане на основните аспекти на синия растеж.

Брюксел, 31 януари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Становище на Комитета на регионите относно „Енергията от възобновяеми източници: основен фактор на европейския енергиен пазар“

(2013/C 62/11)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

- отбелязва, че некоординираното и по-бързото от очакваното развитие на ВЕИ в много страни доведе до редица политически, регулаторни и технически проблеми в експлоатацията на енергийните системи. Необходима е сериозна дискусия на равнище ЕС относно подходящите механизми и инструменти за координирано насърчаване на енергопроизводството от ВЕИ;
- изтъква, че трябва да се разработи проста и ефективна схема за подкрепа на енергопроизводството от ВЕИ, която да се основава на обща европейска стратегия. Необходима е обща стратегия за създаването на основани на пазара и регулаторни механизми, за да се гарантира ефективен и социално приемлив преход към по-голямо производство от ВЕИ;
- счита, че бъдещите механизми за отпускане на субсидии биха могли да се основават на изпитани процедури в областта на политиката на сближаване за подкрепа на производството и разпределението на електроенергия от ВЕИ и насърчаване на по-широкото прилагане на нови технологии за производство на електроенергия от ВЕИ;
- изразява убеждението, че за да се стабилизира сегашната ситуация и за да се създадат дългосрочни стимули за инвеститорите, е необходима по-голяма съгласуваност между решенията на отделните държави членки. Като инструмент за насърчаване на подобна съгласуваност би могла да послужи общоевропейска схема за подкрепа на възобновяемите енергийни източници;
- счита, че е възможно да се комбинират различни технологии за производство на електроенергия от ВЕИ в регионите с нови методи на управление на мощностите за производство и пренос на електроенергия посредством прилагането на технологии за интелигентни мрежи и по този начин да се постигне баланс между нуждите и производството на електроенергия на местно равнище, като с това се увеличи значително енергийната сигурност на регионите и се намали зависимостта от внос на енергия отдалеч.

Докладчик:	Witold STĘPIEŃ (PL/ЕНП), маршал на Лодзкото воеводство
Отправен документ	Съобщение от Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите „Енергията от възобновяеми източници: основен участник на европейския енергиен пазар“
	COM(2012) 271 final

Становище на Комитета на регионите – „Енергията от възобновяеми източници: основен фактор на европейския енергиен пазар“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. изразява съгласие с изразеното от Европейската комисия мнение, че енергията от възобновяеми източници е ключът към диверсифициране на енергийните доставки, повишаване на европейската конкурентоспособност и създаване на работни места, както и за изпълнение на ангажиментите на Европейския съюз в областта на изменението на климата; изразява също така убеждението, че етапите във връзка с производството на енергия от възобновяеми източници след 2020 г. са от съществено значение, за да се гарантира, че енергията от възобновяеми източници е част от европейския енергиен пазар;

2. смята, че една от основните причини за проблемите в развитието на енергопроизводството от ВЕИ е липсата на дългосрочна визия и координация между различните държави, региони и заинтересовани страни в енергийната политика на ЕС, в съответствие с принципа на субсидиарност и посочва ключовата роля на мерките за енергийна ефективност за постигане на поставените цели. Изразява също така съгласие с Европейската комисия, че държавите членки следва да използват съществуващите инструменти, за да насърчават сътрудничеството помежду си и търговията с енергия от възобновяеми източници, и подчертава специфичната роля, която могат да играят в това отношение граничните региони като лаборатории за сътрудничество;

3. изтъква, че трябва да се разработи проста и ефективна схема за подкрепа на енергопроизводството от ВЕИ, която да се основава на обща европейска стратегия. В съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност, на европейско равнище е целесъобразно единствено задаването на рамкови условия, особено в случаи на трансгранично въздействие. Бъдещите механизми за отпускане на субсидии биха могли да се основават на изпитани процедури в областта на политиката на сближаване за подкрепа на производството и разпределението на електроенергия от ВЕИ и насърчаване на по-широкото прилагане на нови технологии за производство на електроенергия от ВЕИ. Подчертава ключовата роля, която трябва да играят местните и регионалните власти в развитието и насърчаването на решения в областта на енергията от възобновяеми източници, които трябва да се основават на опита и потребностите на различните региони; затова призовава Европейската комисия и държавите членки да включат представители на местните и регионалните власти в разработването на политическите инструменти на равнище ЕС и в тяхното прилагане;

II. СЪОБЩЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

4. споделя мнението на Европейската комисия, че за да се постигне значително повишение на дела на производството на енергия от възобновяеми източници, сегашните схеми за подкрепа ще трябва да се подобрят. Според анализа на Комисията високите административни и капиталови разходи често повишават разходите за проектите за енергопроизводство от възобновяеми източници и намаляват тяхната конкурентоспособност, особено в началните им етапи. В съобщението се подчертава, че е необходимо да се осигури съгласуваност между националните схеми за подкрепа, за да се премахне нарушаването на енергийния пазар. Технологичната конкурентоспособност на ВЕИ следва да нарасне, ако се приложат схеми, които постепенно излагат производителите на риска на пазарните цени. По-конкретно, добре функциониращият пазар на въглеродни емисии е жизненоважен за намаляване на необходимостта от субсидии за развитите технологии в дългосрочна перспектива. От подкрепа обаче ще се нуждаят новите, не дотам развити технологии. Ето защо КР приветства намерението на ЕК да подготви насоки с най-добрите практики и опит, натрупани в тази област;

5. подчертава, че развитието на инфраструктурата е от решаващо значение за успеха на единния пазар и за интегрирането на енергията от възобновяеми източници в енергийните системи. Подобряване на енергийната инфраструктура може да се постигне чрез:

- инвестиции в разпределителните мрежи;
- актуализиране на преносната инфраструктура;
- инвестиции в междусистемни връзки, по-конкретно между държавите членки и техните региони;
- развитие на интелигентни мрежи;
- подкрепа за децентрализирано/маломашабно производство на електроенергия;

6. отбелязва, че финансирането на научноизследователската и развойната дейност (НИРД) е от решаващо значение за подкрепата на технологичното новаторство и развитие. Изразява съгласие с Комисията, че в този процес важна роля трябва да имат по-специално океанските технологии, акумулирането на енергия и усъвършенстваните материали, както и разработването на технологии за неизползваните досега ресурси на биомасата за нуждите на производството на енергия от ВЕИ. Стратегическият план за енергийните технологии (план SET) и

предстоящата програма за научни изследвания „Хоризонт 2020“ представляват основния принос на ЕС за стимулиране на развитието на ключови енергийни технологии. Подчертава важната роля, която трябва да играят местните и регионалните власти в сътрудничеството и подкрепата за научноизследователската инфраструктура и в качеството си на публични инвеститори; в този смисъл припомня също, че жизненото значение на финансирането от ЕС на научните изследвания в тази област следва да намери подходящо отражение в продължаващия дебат относно многогодишната финансова рамка на ЕС;

7. отбелязва извършения от Комисията анализ на различните равнища на отвореност и интеграция на различните енергийни пазари (отопление и охлаждане, транспорт, електронергия и др.); изразява съгласие с това, че интеграцията на пазарите може да спомогне за навлизането на нови фактори, като ВЕИ, но подчертава също така, че отварянето на пазара само по себе си не е гаранция за повишаване на ефективността и намаляване на цените, както и че успешното отваряне изисква подходящо регулиране и надзор на европейско равнище, прозрачност и информация за потребителите; поради това очаква с нетърпение бъдещия дебат относно предложенията на Комисията за вътрешния енергиен пазар;

III. РАЗВИТИЕ НА ВЪЗБНОВЯЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

Дял на ВЕИ в енергийното потребление

8. изтъква, че дялът на енергията, произведена от възобновяеми източници, в енергийното потребление на ЕС в средата на 2012 г. беше 12,4 %, което е с 1,9 % повече спрямо равнището от 2008 г.; това означава, че понастоящем ЕС се движи по график към постигане на целта за 20 % дял на енергията от възобновяеми източници до 2020 г., но също и че ЕС следва да бъде по-амбициозен и да си постави по-висока цел или поне да определи цел от 20 % за всяка държава членка; освен това са необходими усилия и след 2020 г. и ЕС следва във възможно най-кратък срок да си постави амбициозни междинни цели във връзка с възможността за постигане на 100 % дял на енергията от възобновяеми източници до 2050 г.;

Субсидии за ВЕИ

9. призовава за подходяща структура и реалистични цели на схемата за търговия с емисии (СТЕ) на ЕС, която трябва да представлява непряка форма на подкрепа на ВЕИ;

Схемите за подкрепа и енергийният пазар

10. споделя мнението на ЕК, че е необходимо да се повиши конкурентоспособността на ВЕИ на енергийните пазари. Схемите за отпускане на субсидии следва да бъдат изготвени по начин, който да насърчава инвеститорите да разработват ВЕИ и да гарантира тяхното ефективно функциониране на конкурентния енергиен пазар. Схемите за подкрепа следва също така да водят до постепенното заместване на други видове енергия, в частност на тези, които оказват отрицателно въздействие върху околната среда;

11. изразява загриженост, че някои системи за подкрепа на ВЕИ могат да имат нежелани последици или да бъдат използвани неправомочно от някои производители на електроенергия от ВЕИ, което да доведе до висока цена на енергията от ВЕИ за потребителите. За да се предотвратят подобни злоупотреби, е необходима координирана стратегия за ВЕИ на равнище ЕС,

която да използва съществуващите инструменти на европейската и националната политика в областта на конкуренцията;

12. привлича вниманието върху факта, че подобно на системата от гарантирани тарифи, схемите за зелени сертификати също премахват пазарните рискове. Освен това схемите за зелени сертификати могат да не функционират правилно във всички отношения в някои страни. Бързият ръст на електроенергията от ВЕИ означава, че броят на сертификатите започва да надхвърля задължителните нива на закупуване, водейки до срив в цените на сертификатите. Ето защо е необходимо да се преразгледат целите за ВЕИ и съответно да се адаптира броят на издаваните сертификати;

13. приветства по принцип предложената нова схема, т.е. схема за *гаранции за произход* – разновидност на европейските зелени сертификати, която ще позволи да се търгува със зелени сертификати във всички страни от ЕС, които приложат тази схема. Необходимо е обаче наблюдение, за да се установи дали тази мярка е достатъчна за коригиране на недостатъците в съществуващите схеми;

Реакции на некоординираното развитие на ВЕИ

14. отбелязва, че некоординираното и по-бързото от очакваното развитие на ВЕИ в много страни доведе до редица политически, регулаторни и технически проблеми в експлоатацията на енергийните системи. Необходима е сериозна дискусия на равнище ЕС относно подходящите механизми и инструменти за координирано насърчаване на енергопроизводството от ВЕИ. Необходима е обща стратегия за създаване на основи на пазара регулаторни механизми, която да гарантира ефективен и социално приемлив преход към по-голямо производство от ВЕИ;

15. отбелязва, че координацията на потоците на електроенергия между различните държави и региони трябва да бъде допълнително подобрена. Същественото нарастване на дела на ВЕИ в общия обем на произвежданата енергия изисква повече координация в развитието и експлоатацията на мрежите, както и ефективно правно регулиране на взаимосвързаните електроенергийни системи, както между отделните държави и региони, така и между континента и островите и между самите острови;

16. посочва, че производството на енергия от възобновяеми източници може да бъде насърчавано в зависимост от енергийните концепции на местно равнище. В тези енергийни концепции следва да бъдат предвидени мерки за енергоспестяване, за развитие на възобновяеми енергийни източници и за икономия на ресурси, като се отчитат в максимална степен аспектите на устойчивостта;

Технически условия за експлоатацията на ВЕИ

17. изтъква, че ВЕИ са свързани с енергийни мрежи, които не са създадени за подобен вид енергийни източници. За широкото използване на енергия от възобновяеми източници се изискват време и инвестиции, за да се адаптират енергийните мрежи, чието състояние понастоящем ограничава растежа на ВЕИ. Този проблем може да бъде преодолян чрез използване на интелигентни мрежи и изграждане на повече междусистемни връзки между държавите членки на ЕС, между континенталните и островните региони, както и между самите острови. Освен това при много от съоръженията, използващи ВЕИ, като вятърните

паркове или фотоволтаичните електроцентрали, съществуват значителни колебания в произвежданата енергия. В резултат съществува необходимост от поддържане на известни резервни мощности в конвенционалните електроцентрали и от разработване на подходящи технологии за акумулиране на енергия, като по този начин се насърчи гъвкавостта чрез управление на търсенето;

18. отбелязва, че въпреки че мащабното използване на съоръжения за акумулиране на енергия ще подобри значително експлоатационните условия за електроенергийните системи, използващи възобновяеми енергийни източници, не е технически възможно пряко да се съхранява електроенергия. Системите за косвено акумулиране на енергия, при които електроенергията се превръща в химическа енергия (напр. електрически батерии) или кинетична енергия (напр. помпено-акумулиращи електроцентрали), в момента са много скъпи и ограничени по отношение на възможността за по-широко приложение. По-широкото използване на ВЕИ в електроенергийните системи зависи от използването на нови технологии, по-специално нови технологии за съхранение на енергия с два до три пъти по-голяма от сегашната енергийна плътност при значително по-ниски разходи. Технологиите, които превръщат излишната електроенергия в газ („power to gas“) следва да бъдат доразвити, тъй като те предлагат редица ползи. Изкуствено произведеният газ може да използва съществуващата мрежова инфраструктура и инфраструктурата за съхраняване на енергия. Според Комитета на регионите трябва да се положат по-интензивни усилия за научни изследвания във връзка с нови технологии за акумулиране на енергия за улесняване на широкото използване на възобновяемите източници за производство на електроенергия;

19. подчертава, че липсата на инфраструктура за ефективно използване на възобновяеми енергийни източници на европейския континент, като например мащабни вятърни паркове в Северно море и соларни централи в Средиземно море и в Северна Африка, означава, че са необходими значителни инвестиции в европейски електропреносни магистрали. За да се развият европейските електропреносни магистрали, би следвало да се спазват строги екологични ограничения и непременно да бъдат включвани съответните региони. Освен това би трябвало да се избират методи за оборудване, които оказват минимално въздействие върху околната среда, и да се вземе под внимание възможността за използване на подземни трасета. Трябва да се има предвид също и че сегашната европейска електроенергийна система, управлявана от Европейската мрежа на операторите на преносни системи (ENTSO-E), която се простира от Португалия до източната граница на Полша и от Дания до Балканите, трябва да бъде надградена, за да се справи с новото търсене, произтичащо от по-голямата европейска енергийна интеграция. Затова подкрепя изграждането на нови електропроводи с постоянно напрежение, което може да повиши оперативната надеждност на европейската мрежа и да намали загубите на електроенергия по време на преноса;

Гарантиране на устойчивостта на енергията от възобновяеми източници

20. посочва, че повишаването на дела на енергията от възобновяеми източници трябва да стане по напълно устойчив начин. При развитието на съществуващите системи с цел да се гарантира устойчивост или при създаването на нови такива следва да се положат усилия те да не създават нови препятствия за развитието на енергийния пазар и пазара на горива. Съществуващите подходи и системи би трябвало да се използват пълноценно. Усилията, за да се гарантира, че биоенергията е неутрална

по отношение на въглеродните емисии, са от ключово значение при повишаване на дела на енергията от възобновяеми източници;

IV. НОВИ СХЕМИ ЗА ПОДКРЕПА НА ВЕИ

21. отбелязва, че е препоръчително Европейската комисия да извърши анализ, който да доведе до координирано в целия Европейски съюз проектиране на нови схеми за подкрепа на ВЕИ, като се вземат предвид опитът и добрите практики на държавите членки и регионите. Подобен подход би могъл да определи паневропейски цели и мерки за тяхното постигане. Новата схема трябва да обхваща правните, икономическите, техническите и социалните аспекти;

22. изтъква, че в европейската схема за подкрепа на възобновяемите енергийни източници би трябвало да се включи:

- създаване на общоевропейски фонд за подкрепа на ВЕИ;
- координиране на схемите за подкрепа на ВЕИ на европейско равнище, така че да станат взаимно съвместими;
- повишаване на ролята на регионите при разпределяне на подкрепата за ВЕИ и повишаване на осведомеността на обществото;
- оптимизиране на използването на технологии за производство на електроенергия от ВЕИ въз основа на наличието на възобновяеми ресурси в регионите;
- действия на няколко равнища: на европейско равнище за големите мощности, и на регионално равнище – за малките и микроенергийните източници;
- отпускане на субсидии и предоставяне на други форми за подкрепа за инвестиции в размер, който позволява пълноценното участие на ВЕИ на конкурентните енергийни пазари;
- подкрепа за усилията за постигане на независимост по отношение на енергийните доставки;
- подкрепа за развитието на електроенергийни мрежи и на интелигентни мрежи, позволяващи по-широко въвеждане на ВЕИ;
- подобряване на експлоатацията на ВЕИ в интелигентни електрически мрежи чрез подкрепата за пакети „ВЕИ и акумулиране на енергия“;
- справедливо поделение на разходите за оптималното развитие на производството на енергия от ВЕИ от европейското население;

Общеевропейски фонд в подкрепа на развитието на производството на електроенергия от ВЕИ

23. отбелязва, че някои държави членки въвеждат ограничения за подкрепата на ВЕИ в опит да задържат бързото нарастване на цените на електроенергията, което те, в някои случаи и в определена степен, отдават на лошото функциониране на съществуващите схеми за подкрепа на ВЕИ. Подобни краткосрочни политически реакции показват как липсата на стабилна регулация и на координирана политика на ЕС относно ВЕИ и породените от това значителни регулаторни рискове могат да окажат твърде отрицателно въздействие както върху околната среда, така и върху енергийния пазар;

24. изразява убеждението, че за да се стабилизира сегашната ситуация и за да се създадат дългосрочни стимули за инвеститорите, е необходима по-голяма съгласуваност между решенията на отделните държави членки. Като инструмент за насърчаване на подобна съгласуваност би могла да послужи общоевропейска схема за подкрепа на възобновяемите енергийни източници. Наред с това, от ключово значение са намаляването на националните субсидии за изкопаеми горива и прекратяването на други политики, които възпрепятстват инвестициите във възобновяеми енергийни източници;

25. отбелязва, че предвид значителната нужда от инвестиции за осъществяване на енергийната революция (според оценките ЕС се нуждае от 1 трилион евро до 2030 г.) и широко разпространената сред инвеститорите неохота за поемане на рискове, по-специално в сегашната обстановка, е необходимо да се използват всички налични финансови ресурси (като фондовете на ЕС за сближаване, приходите от преразглежданата СТЕ, новаторските финансови механизми на различни равнища, възвращаемостта от инсталираните мощности); може също така да се окаже необходимо да се предвидят проектни облигации за проекти в областта на възобновяемите енергийни източници, за да се осигурят финансови ресурси за научноизследователски дейности и инвестиционен капитал за ВЕИ;

26. смята поради това, че субсидиите за ВЕИ трябва да бъдат координирани на равнище Европейски съюз и между държавите членки, като се отчетат опитът и добрите практики в държавите членки и регионите, като по този начин се намали инвестиционният риск и се създадат нови стимули за развиване на ВЕИ;

Повишаване на ролята на регионите при разпределянето на подкрепата за ВЕИ

27. подчертава, че някои от съществуващите схеми за подкрепа, прилагани на равнището на държавите членки, вероятно не винаги отразяват правилно спецификите на различните региони. Възобновяемите енергийни източници често не се намират в близост до крайните потребители, което изисква значителна развойна дейност, свързана с линиите за пренос и разпределение на електроенергия. Липсата на достатъчно развита инфраструктура за пренос е една от основните пречки пред бързото развитие на възобновяемите енергийни източници;

28. изразява твърдото си убеждение, че повишаването на ролята на регионите ще даде тласък на синергийните ефекти и същевременно ще оптимизира разходите за развиване на инфраструктурната мрежа. Затова е толкова важно да се увеличи участието на регионите в насърчаване на възобновяемите енергийни източници и в канализиране на средствата за насърчаване на ВЕИ към тях, както и към производителите на енергия от възобновяеми източници. Освен това схемите за подкрепа на ВЕИ би трябвало да включват обмен на знания между регионите и да ги насърчават да работят съвместно;

Оптимално използване на технологиите за производство на енергия от ВЕИ въз основа на наличието на възобновяеми енергийни ресурси в регионите

29. изразява убеждението, че регионите биха могли да определят най-добрия микс от технологии за производство на енергия от ВЕИ, като комбинират развиването на вятърни и соларни паркове с електроцентрали, използващи биогаз и биомаса, както и геотермални ресурси, по-специално технологии, използващи геотермалната топлина за производство на електроенергия; поради тези причини би следвало – когато това е

технически възможно – с произведения биогаз да се захванат вече съществуващите преносни мрежи за природен газ и тази практика да се насърчава;

30. счита, че е възможно да се комбинират различни технологии за производство на електроенергия от ВЕИ в регионите с нови методи на управление на мощностите за производство и пренос на електроенергия посредством прилагането на технологии за интелигентни мрежи и по този начин да се постигне баланс между нуждите от електроенергия и нейното производство на местно равнище, като така се увеличи значително енергийната сигурност на регионите и се намали зависимостта от внос на енергия отдалеч;

31. подчертава, че регионите имат особено важна роля за създаване и развиване на микро-инсталации за производство на електроенергия от ВЕИ и за насърчаване на това ново явление, при което се обединява ролята на производители и потребители на енергия – потребители, които произвеждат енергия за собствени нужди или за тези на техните съседи. Възникването на тази категория „производители-потребители“ на електроенергия би могло да допринесе не само за ограничаване на общите разходи за получаване и доставка на енергия, но и за разработване на нови модели за устойчиво потребление и производство на енергия. КР подкрепя категорично производството на енергия на регионално равнище за публичния и частния сектор, включително домакинствата;

32. посочва, че регионите имат важна роля и за развиване на комбинирано производство на енергия. Тази технология за комбинирано производство на топло- и електроенергия дава възможност да бъдат извлечени почти 90 % от първичното енергийно съдържание на горивото. Ролята на регионите би могла да се състои в координиране на развиването на комбинираното производство на енергия, като се отчетат съществуващите топлофикационни мрежи и местоположението на обектите на нови инвестиции в региона. Европейският съюз следва да създаде условията, необходими за улесняване на подкрепата за тези високоефективни съоръжения, така че те да могат да покриват оперативните си разходи;

Координирани действия на различни равнища: схема за подкрепа на равнище ЕС, която да позволява на ВЕИ да станат конкурентоспособни и да се разработят регионални решения за енергията от възобновяеми източници

33. отбелязва, че сегашните схеми за субсидиране на производството на енергия от възобновяеми източници дават възможност само за ограничено планиране на развитието на ВЕИ и че в много случаи не съществуват изисквания по отношение на операторите;

34. затова счита, че новата система за субсидиране на възобновяемите енергийни източници би трябвало да бъде предвидима и размерът на ресурсите, заделени за субсидиране на ВЕИ, да бъде определен и известен за години напред, в съответствие с определените във връзка с ВЕИ цели. Системата следва да бъде адаптирана към всяка технология, като отчита съответната ѝ жизнеспособност и степен на зрялост, и да бъде достатъчно гъвкава, за да може да отговаря на сигналите на пазара във всяка държава;

35. посочва, че би трябвало да се повиши ролята на регионите и местните заинтересовани страни посредством използване на придобитите знания за количественото определяне на необходимите инвестиционни разходи и подкрепа, така че на по-късен етап производителите на енергия от ВЕИ да могат да оперират на европейските енергийни пазари;

36. посочва, че развиването на центрове за подкрепа на ВЕИ в регионите ще създаде работни места и ще насърчи развиването на различни форми на обучение, които са от съществено значение за инвеститорите и предприятията, които се занимават с изграждането и свързването им с мрежата. Развиването на ноу-хау на местно равнище ще доведе и до увеличаване на научноизследователската дейност в областта на развитието на ВЕИ на регионално равнище. Това би могло да бъде и част от изследователската дейност, осъществявана на европейско и национално равнище;

37. посочва, че развиването на ВЕИ в много случаи е ограничено от неадекватното развитие на разпределителните мрежи, на преносната мрежа и на междусистемните електропреносни връзки между държавите членки на ЕС, регионите от континента и островите, както и между самите острови. Премахването на тези ограничения изисква „двуипистов“ подход: развиване и модернизация на съществуващата мрежа, и модерно управление на мрежата и на потребителите и производителите на електроенергия, свързани с мрежата. Наред с това при изграждането на мрежите би трябвало да се интегрират различни технологии за акумулиране на енергия, тъй като те намаляват нуждата от допълнителен капацитет на мрежата и също биха могли да предоставят резервна енергия. Като вариант следва да се обмисли също и използването на газопреносната мрежа чрез разработването на инсталации за превръщане на електроенергията в газ;

38. освен това смята, че част от финансирането трябва да бъде заделена за развиването на разпределителната мрежа, преносната мрежа и междусистемните електропреносни връзки между държавите членки на ЕС, между регионите от континента и островите, както и между самите острови. Схемата за подкрепа би трябвало да дава възможност за едновременна и координирана подкрепа за развиването на мрежи и инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници. Това ще позволи от една страна по-ефективно използване на средствата за подкрепа, а от друга, сътрудничество между местните оператори на мрежи, производителите на енергия от възобновяеми източници и „производителите потребители“. Този вид сътрудничество между оператори на мрежи и производители на енергия от възобновяеми източници, породено от координираното разпределяне на средствата за подкрепа, ще премахне един от недостатъците на съществуващата схема, а именно – неадекватното сътрудничество между операторите на мрежи и производителите на енергия;

Ограничаване на колебанията при производството на електроенергия от ВЕИ посредством подкрепа за пакети „ВЕИ и акумулиране на енергия“

39. отбелязва, че производството на енергия с помощта на технологии за ВЕИ зависи от външни фактори като сила на вятъра и степен на слънцегреенето. Това ограничава увеличаването на капацитета на инсталациите за производство на енергия от възобновяеми източници. Подобряване на експлоатацията на ВЕИ може да се постигне посредством изграждане на клъстери за производство на енергия от ВЕИ, използващи различни технологии, като вятърни генератори, фотоволтаични панели за слънчева енергия, биомаса и биогаз, както и геотермална енергия и технологии за акумулиране на енергия с помощта на интелигентни мрежи;

Подкрепа за развиването на ВЕИ, основаваща се на солидарен подход от страна на европейското общество

40. счита, че системите за производство на енергия от възобновяеми източници не могат да бъдат развивани самостоятелно от отделните държави членки. Това развитие е обвързано с постигането на целите, свързани с изменението на климата, насърчаването на развиването на нови технологии и подобряването на европейската енергийна сигурност, като се премахне зависимостта на Европа от външни енергийни доставки. Тази общоевропейска цел би трябвало да бъде изпълнена съвместно и координирано от всички равнища на управление; същевременно е важно да не се губи от погледа преходът към 100 % дял на ВЕИ и да се гарантира, че „нетрадиционните“ или други форми на енергия, които могат да изглеждат алтернативни, но не са възобновяеми и следователно са неустойчиви и не заменят традиционните изкопаеми горива, няма да отклонят вниманието и ресурсите от необходимите промени във ВЕИ;

41. посочва, че некоординираните действия могат да доведат до нежелани последици, като намаляване на сигурността на доставките и неоправдано повишаване на цените, което ще породи отрицателни нагласи от страна на обществеността и намаляване на подкрепата за ВЕИ. Подобрене в това отношение може да бъде постигнато посредством публични дебати и прозрачност на процесите на вземане на политическите решения, както и чрез провеждане на информационни кампании сред населението за необходимостта от рационално използване на енергията и за наличието на нови модели за устойчиво производство и потребление на енергия;

Брюксел, 1 февруари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Становище на Комитета на регионите относно „Насоки за регионалната държавна помощ за периода 2014—2020 г.“

(2013/C 62/12)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- счита, че механизмът на РДП е съществен инструмент за постигането на целите за икономическо, социално и териториално сближаване;
- приканва Европейската комисия да включи своята инициатива за модернизиране на държавните помощи в една по-глобална европейска стратегия за растеж, сближаване и заетост;
- счита, че РДП са средство на разположение на държавите, което им дава възможност да се борят с дългосрочните последици от кризата, като подкрепят икономическото развитие на териториите в затруднение;
- призовава Европейската комисия да отчете последиците от кризата, като увеличи, от една страна, таваните на процентите за помощите и, от друга страна, дела от населението, обхванат от този вид помощ;
- счита, че новите ограничения, наложени на **помощите за големите предприятия, в общностния смисъл на думата**, са неоснователни в период на икономическа криза и призовава Европейската комисия да разшири настоящия праг за определението за малки и средни предприятия (МСП);
- настоява също за по-добра координация на правилата в областта на държавните помощи с другите европейски политики, по-конкретно политиката на сближаване и във връзка с това отправя искане реформата на РДВ да бъде хармонизирана със създаването на тази нова категория „региони в преход“;
- препоръчва Европейската комисия да вземе предвид в критериите си за изготвяне на зониранието **неблагоприятните природни, географски или демографски условия** на определени региони.

Докладчик г-н Jean-Paul DENANOT (FR/ПЕС), председател на Регионалния съвет на Limousin

Отправен документ

Становище на Комитета на регионите – „Насоки за регионалната държавна помощ за периода 2014-2020 г.“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства факта, че реформата на насоките за регионалната държавна помощ (РДП) се вписва в по-общия контекст на **преработване и опростяване на европейските правила относно държавните помощи**;

2. подчертава колко е важно за тези, които дават средствата, сред които са местните и регионалните власти, но и за бенефициерите, да могат да се позовават на **ясни, четивни и разбираеми принципи** и в духа на становището си (ECOS-V-035) относно съобщението на Комисията за модернизиране на държавната помощ на ЕС ⁽¹⁾ насърчава отново Европейската комисия да използва по-широк подход в процеса на модернизиране и опростяване, като се съсредоточи върху контрола на помощите, които имат значително въздействие върху вътрешния пазар;

3. счита, че в контекста на икономическа и социална криза публичните инвестиции са от съществено значение в рамките на една обща стратегия за растежа и че регионите трябва да разполагат с достатъчно гъвкавост в рамките на режима на държавната помощ, за да подобряват своята конкурентоспособност, да създават работни места и да излязат от настоящата криза;

4. подчертава освен това важната роля, която изигра Европейската комисия след 2007 г. в отговор на последиците от кризата, като с въвеждането на временни рамки показва способност да реагира и действа своевременно. Комитетът на регионите приканва Европейската комисия да не отслабва усилията си, като при изготвянето на бъдещите си насоки относно РДП вземе предвид сериозността на икономическото положение и подчертава, че подкрепата за предприемачеството, големите предприятия и МСП е от жизнена важност за всички региони, в които се извършва реструктуриране на икономиката, включително обхванатите от член 107, параграф 3, буква в);

5. отбелязва, че съгласно разпоредбите на Договора РДП са оправдани, когато са предназначени за определени региони и когато конкретната им цел е развитието на тези региони ⁽²⁾.

⁽¹⁾ COM(2012)209 final.

⁽²⁾ Член 107, параграф 3 а) и в) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Целта на тези специални помощи е, успоредно с политиката за сближаване, да подкрепят най-уязвимите региони в усилията им да догонят икономическото равнище на другите европейски региони, за да участват в постигането на целта за икономическо, социално и териториално сближаване в Европейския съюз;

6. изтъква значението на РДП като определящ фактор за създаването, мястото на установяване и развитието на предприятия – и по-специално големите предприятия – в регионите с неблагоприятни условия и подчертава, че РДП са абсолютни необходими като допълнение към другите видове помощ (помощи за развитие и иновации, помощи с екологична насоченост и др.) за насърчаване на инвестициите в тези региони;

7. подкрепя **подхода за по-гъвкави правила**, възприет вече от Европейската комисия в публикуването на Общия регламент за групово освобождаване ⁽³⁾, чийто член 13 се отнася за регионалните помощи;

8. изтъква желанието си таваните *de minimis*, предвидени в Регламент (ЕО) № 2006/1998/ЕС, да бъдат увеличени от 200 000 EUR на 500 000 EUR за 3 финансови години. Аналогично, смята, че е необходимо да се преразгледат в същото съотношение и таваните *de minimis* в селскостопанския и рибарския сектор, както и стойността на нетната наказателна лихва при просрочване, съответстваща на най-неблагоприятния сценарий за гаранционните схеми в Съюза;

9. подчертава противоречието, което би възникнало, ако при изчисляване на таваните на интензитета на регионалната помощ бъдат включени държавните помощи за услугите от общ икономически интерес (УОИИ), които *a priori* се считат за съвместими с Договора и в същото време могат да бъдат съфинансирани от структурните фондове ⁽⁴⁾. Има опасност това включване да разубеди държавите членки да финансират държавни помощи в полза на УОИИ. Ето защо призовава Комисията да обмисли изключване на държавните помощи за УОИИ при изчисляването на таваните на интензитета на регионалната помощ.

⁽³⁾ Общ регламент за групово освобождаване на Европейската комисия (800/2008) от 6 август 2008 г.

⁽⁴⁾ В съответствие с Решението от 20.12.2011 г. във връзка с прилагането на член 106, параграф 2 от ДФЕС относно държавните помощи под формата на компенсации за предоставени обществени услуги на някои предприятия, на които е възложено управлението на услуги от общ икономически интерес.

РДП в услуга на сближаването, растежа и заетостта

10. счита, че по-добре насочените държавни помощи трябва да имат четири конкретни цели, а именно:

- принос за намаляване на дисбалансите между териториите;
- компенсиране на слабостите на пазара, без при това да се нарушава конкуренцията;
- насърчаване на конкурентоспособността в териториите;
- подкрепа за инвестициите в регионите, засегнати от икономическата и финансова криза;

11. констатира, че поради своята насоченост към изолирани или намиращи се в неблагоприятно положение територии РДП участват в насърчаването на **хармонично и балансирано развитие на територията** на Европейския съюз, без да влизат в противоречие с правилата за конкуренция;

12. счита, че механизмът на РДП е съществен инструмент за постигането на целите за **икономическо, социално и териториално сближаване**. Той участва в икономическото развитие на регионите в затруднено положение, като дава възможност на публичните власти да подпомагат предприятия в тези територии и по този начин улеснява възстановяването на равновесието при разпределението на богатствата и инвестициите между различните европейски региони;

13. приканва Европейската комисия да включи своята инициатива за модернизирани държавни помощи в една по-глобална европейска стратегия за **растеж, сближаване и заетост**;

14. желае в този смисъл да подчертае също, че регионите в Европейския съюз често се конкурират с трети страни за преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) и затова счита, че при прегледа на насоките за регионалната държавна помощ трябва да бъдат признати положителните ползи за икономиката на ЕС от улесняването на ПЧИ и подходящия отговор на международната конкуренция за инвестиции;

15. подчертава значението от обвързване на реформата на насоките за РДП с целите на **стратегията „Европа 2020“**. В тази връзка Комитетът на регионите отбелязва значението, което се отдава на конкурентоспособността на предприятията в рамките на тематичните цели на Общата стратегическа рамка, и счита, че би било парадоксално, от една страна, да се намалят възможностите за публична намеса спрямо предприятията, а, от друга страна, местните и регионалните власти да се насърчават да подкрепят проектите за развитие на същите тези предприятия в рамките на използването на структурните фондове;

16. настоява също за **по-добра координация на правилата в областта на държавните помощи с другите европейски политики**, по-конкретно политиката на сближаване, но също и индустриалната политика, политиката за научни изследвания и иновации или дори вътрешния пазар. Комитетът на регионите припомня, че съгласно разпоредбите на Договора осъществяването на вътрешния пазар и във връзка с това уредбата за

държавните помощи трябва да отчитат целите за сближаване за цялата територия на ЕС и да допринасят за тяхното осъществяване⁽⁵⁾;

17. счита, че поради приноса им за стопанската дейност и социалната връзка в районите в по-неблагоприятно положение някои области като **социалната и солидарната икономика** би трябвало да бъдат третираны по различен начин, независимо от проблемите на териториите, и да бъдат предмет на конкретни разпоредби в продължението на Ръководството за социалните иновации, което Европейската комисия трябва да предложи;

Ролята на местните и регионалните власти в областта на РДП

18. отбелязва, че, макар и договорите да предоставят изключителни правомощия на Европейската комисия по отношение на определянето на правилата за съвместимостта на държавните помощи, РДП, както и името им го посочва, са **инструменти в услуга на развитието на териториите**. Комитетът на регионите изразява съжаление, че Европейската комисия не се е консултирала с него едновременно с представянето на първите проекти на държавите членки и смята, че за него е от съществено значение да изразява позицията си по въпроси, които имат толкова важни последици на териториално равнище. Комитетът на регионите призовава Комисията при изготвянето на бъдещите насоки да вземе предвид препоръките и опасенията, формулирани в настоящото становище;

19. припомня освен това, че по-голямата част от местните и регионалните власти, които разполагат с правомощия в областта на икономическото развитие посредством икономически политики и посредством подкрепата, която оказват на предприятията, са в състояние да направят оценка на въздействието на мерките, предприети на европейско равнище, поради това, че познават местната икономическа ситуация и са близо до икономическите и социалните оператори. При положение че местните и регионалните власти разполагат с ограничени възможности за оспорване на решенията, взети от Европейската комисия в областта на държавните помощи, Комитетът на регионите счита, че те би трябвало да бъдат привлечени от Европейската комисия за участие още от самото началото на процеса на изготвяне на правилата за РДП;

20. изразява задоволство от общественото допитване, което Европейската комисия започна на 14 януари 2013 г. с цел да подготви преразглеждането на новите насоки за периода 2014–2020 г. Това общественото допитване би трябвало, поспециално, да даде възможност за участие на местните и регионалните власти, така че да се гарантира, че правилата в областта на държавните помощи отговарят по-добре на нуждите на териториите и регионите на Европа и печелят откъм прозрачност, което впоследствие ще подобри правната сигурност за тези, които дават средствата и за бенефициерите при спазване на принципа на субсидиарност;

21. счита, че трябва да бъде намерен баланс между определянето на европейски правила за конкуренция, необходими за функционирането на вътрешния пазар, и оценката на реалното въздействие върху същия този пазар на помощите, предоставяни на поднационално равнище;

⁽⁵⁾ Член 175 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

22. обръща, освен това, внимание на Европейската комисия върху факта, че по време на кризата редица местни и регионални власти създадоха планове за възстановяване или механизми за подпомагане, които, с цел икономическа ефективност, трябва да бъдат координирани с държавните помощи, разрешени от Европейската комисия, и в частност с РДП, за да бъде запазена целесъобразността им;

23. призовава за това изготвянето на насоките за РДП да се извършва на подходящо равнище и счита, че националното равнище има интерес да се опира на териториално партньорство, привличайки всички поднационални власти в изготвянето и адаптирането на зониранието;

Правила относно зониранието на РДП

24. счита, че РДП са средство на разположение на държавите, което им дава възможност да се борят с дългосрочните последици от кризата, като подкрепят икономическото развитие на териториите в затруднение и затова отхвърля категорично намаляването на възможностите за публична намеса по отношение на предприятията, заложили в сегашните насоки за регионалната държавна помощ, които са важен фактор на икономическото развитие и създаването на работни места в регионите;

25. призовава Европейската комисия да отчете последиците от кризата, като увеличи, от една страна, **таваните на процентите за помощите** и, от друга страна, **дела от населението, обхванати от този вид помощи**, в съответствие с оценките, представени от самата Комисия в рамките на насоките за държавна регионална помощ за периода 2007-2013 г. (45,5 % на база 27 държави, вж. бележка 15, 2006/С 54/08);

26. изразява подкрепата си за запазване на **балансирано зониранието** на РДП за периода 2014-2020 г., за да се избегнат прекалено големи различия между регионите на Европейския съюз и по-конкретно районите, обхванати от член 107, параграф 3а), и тези, обхванати от член 107, параграф 3в), за да се предотврати опасността от вътрешно за Европейския съюз делокализиране;

27. приканва Европейската комисия да предвиди преходен механизъм посредством **предпазна мрежа**, за да може териториите, които са имали възможност да използват този вид подпомагане в преходния период и които вече няма да отговарят на критериите на следващите насоки, да не излязат внезапно от зониранието;

отбелязва, че Европейската комисия би трябвало да предвиди в насоките за РДП специални разпоредби за държавите членки на Европейския съюз, намиращи се в дълбока икономическа и финансова криза, и ползващи подкрепата на Европейския механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС), за да може да се гарантира последователност между всички икономически политики на Европейския съюз;

28. приветства предложението на Европейската комисия да се даде възможност за включване на съседните региони в зоните, обхванати от член 107, параграф 3а) в категорията на зоните, покрити от член 107, параграф 3в);

29. констатира, че зониранието на РДП е свързано с разграничението, което се прави в рамките на политиката на сближаване между регионите, обхванати от цел „Конвергенция“ (БВП < до 75 %) и тези, обхванати от цел „Конкурентоспособност“ (БВП > 75 %). С оглед на новите предложения на Европейската комисия в областта на политиката на сближаване и по-конкретно създаването на нова категория „**региони в преход**“, чийто БВП е в границите между 75 % и 90 %, Комитетът на регионите призовава реформата на РДП да бъде хармонизирана със създаването на тази нова категория и предлага опростена система, в рамките на която всички региони в преход да бъдат смятани за региони, свързани с предварително определени зони, обхванати от член 107, параграф 3в). Комитетът на регионите изразява съжаление, че в проекта на Европейската комисия, представен на 14 януари 2013 г., единствено регионите в преход, включени в зоните, обхванати от член 107, параграф 3, а), се смятат за предварително определени зони, обхванати от член 107, параграф 3 в). По тази причина призовава Европейската комисия да коригира своя проект, така че да гарантира последователност с проекта за общ регламент относно структурните фондове и да попречи на всяко неравно третиране на регионите, принадлежащи към една и съща категория и изпитващи сходни икономически затруднения;

30. обръща внимание на Европейската комисия върху специфичното положение, признато в член 107, параграф 3 а), в което се намират **най-отдалечените региони** и набляга върху необходимостта от по-гъвкав и адаптиран към потребностите им подход. Комитетът на регионите счита, че поради отдалечеността си от вътрешния пазар на Европейския съюз и близостта си до други пазари тези региони трябва да могат да продължават да получават помощи за функционирането на предприятията, които не са временни нито намаляващи и да претендират за същото равнище на подпомагане, какво им е било традиционно отпускано. По отношение на помощите за инвестициите счита, че бонусът за най-отдалечените региони трябва да се запази непроменен, тъй като положението им, довело до признаване на този бонус, е постоянно и от структурно естество;

31. препоръчва Комисията да разгледа също и списъка на регионите със „специални разпоредби“, който ще бъде съставен в рамките на договорената МФР, за да се осигури по-голяма съгласуваност между тези разпоредби на политиката на сближаване и насоките относно регионалната държавна помощ;

32. поставя под съмнение **целесъобразността на показателите**, избрани от Европейската комисия за изготвяне на зониранието на РДП (БВП и процент на безработица), и предлага да се помисли за други методи за разрешаване и контролиране на тези помощи. Местните и регионалните власти би трябвало да бъдат привлечени за пълноценно участие в това обсъждане. Комитетът на регионите вече предложи някои възможности в становището си относно „Измерване на напредъка — отвъд БВП“;

33. препоръчва по-конкретно Европейската комисия да вземе предвид в критериите си за изготвяне на зониранието **неблагоприятните природни, географски или демографски условия** на определени региони:

- селските райони;
- районите в процес на индустриален преход;
- регионите, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като:
  - регионите с ниска или много ниска гъстота на населението, определени в член 111, параграф 4 от измененото предложение за регламента за фондовете от общата стратегическа рамка;
  - островните региони;
  - трансграничните региони;
  - планинските региони;
- регионите, изправени пред демографски дисбаланс в резултат на емигрирането на младото поколение и на цялостното застаряване на населението, което ограничава възможностите за развитие на тези региони;

34. отбелязва неприспособността на условията за зонирание на РДП към селските райони, що се отнася до минималния размер и обхвата на зоните. Тези зони не се ползват от специфичното третиране на зоните с ниска гъстота, но не могат и да изпълняват критериите за равнище на население, формулирани в текстовете. Комитетът на регионите настоява за повече гъвкавост на тези условия, за да се отговори на специфичните характеристики на селските територии на Европейския съюз, като се определят по-подходящи прагове на населението или като тези два критерия се прилагат алтернативно;

35. би желал да се подходи по-амбициозно и отправя искане за това критериите за зонирание на РДВ да могат да бъдат обсъдени отново, като се даде възможност за един по-регионален подход, който би бил насочен по-добре към териториалните особености;

Препоръки във връзка с изготвянето на следващите насоки относно РДП в контекст на криза

36. счита, че с оглед на различните посочени по-горе аргументи, и по-конкретно с оглед на икономическата и социална криза, механизмът на РДП, благодарение на положителното си въздействие върху създаването на работни места и икономическата активност, е необходим повече от всякога; приветства намерението на Комисията да извърши средносрочен преглед на регионалните карти през 2016 г.;

37. отбелязва, че в настоящата си редакция член 107, параграф 3а) от Договора включва регионите „където има високо равнище на непълна заетост“. Комитетът на регионите предлага при определянето на зоните, обхванати от този член, да се вземе също така предвид критерият „процент на безработица“ освен критерия БВП, предвид влошаването на състоянието на заетостта в редица държави членки;

38. счита, че методът на разпределение на зоните, обхванати от член 107, параграф 3 в), трябва да се базира на средната европейска стойност по отношение на изчисляването на критериите за сравняване на БВП и процента на безработица. Това позволява по-добре да се отразят разликите в развитието между държавите членки и по този начин да се обхванат най-уязвимите региони в страните с висока безработица и по-малък БВП

39. счита за неоснователни новите ограничения, наложени на **помощите за големите предприятия, от зоните, обхванати от член 107, параграф 3 в), в общностния смисъл на думата**, още повече в период на икономическа криза. Комитетът на регионите подчертава, че в тази категория попадат не само големите предприятия с международни капитали и участие на световните пазари, но и значителен брой местни и семейни предприятия, чиито нужди от работна ръка надхвърлят съдбовния праг от 250 служители. Тя включва и малките предприятия, установени изключително на местно равнище, които могат да преминават прага на голямото предприятие посредством европейските правила за консолидация⁽⁶⁾. Премахвайки всякаква възможност за подпомагането им, в зоните, обхванати от член 107, параграф 3 в), Европейската комисия застрашава заетостта и стопанската дейност на регионите в най-затруднено положение, които изпитват трудности да задържат този вид предприятия на територията си;

40. отбелязва освен това **опасността от делокализация** както в рамките на Европейския съюз, така и извън него, надвиснала над териториите заради забраната за подпомагане на големите предприятия. Те биха могли да решат да напуснат зоните, обхванати в член 107, параграф 3в), за сметка на зоните по член 107, параграф 3а) или за сметка на държави, които не са членки на Европейския съюз, ако равнището и размерът на помощите бъдат намалени;

41. одобрява предпазната клауза, предложена от Европейската Комисия в проекта ѝ от 14 януари 2013 г., която се състои в това да задължи големите предприятия да запазят инвестициите и създадените работни места на територията, за която е отпусната помощ, за период от 5 години и 3 години за МСП;

42. предлага да се добави клауза за пълно възстановяване на помощите по *модела на член 57 от действащия общ регламент относно структурните фондове*. Това възстановяване би могло да се извършва в продължение на пет години след отпускането на помощите в случаите, когато естеството или условията за

⁽⁶⁾ Приложение I, член 3 от Общ регламент за групово освобождаване на Европейската комисия (800/2008) от 6 август 2008 г.

изпълнение на съвместно финансираната дейност са променени, дейността носи непропорционални обемни на предприятията или обществена структура, настъпва промяна в характера на собствеността на елемент от инфраструктурата или производствената дейност се прекратява.

Държавите членки и Комисията следят за това, предприятията, които са или са били обект на процедура за възстановяване на средствата вследствие на делокализация на производствена дейност в рамките на държава членка или към друга държава членка, да не получават средства от структурните фондове;

43. призовава Европейската комисия да въведе механизъм, в който да се отчитат предварително отрицателните външни последици от РДП по отношение на значителна загуба на работни места в съществуващите обекти на територията на ЕС, не само в рамките на сравнителната оценка на Комисията в рамките на нотификацията, която тя понастоящем извършва само във връзка с големите инвестиционни проекти (2009/С 223/02, стр. 54), но и като част от Общия регламент за групово освобождаване;

44. призовава Европейската комисия да разшири **настоящия праг за определението за малки и средни предприятия (МСП)**, за да запази механизма на РДВ в полза на предприятията, участващи активно в създаването на растеж и заетост в съответните територии и да участва в изграждането на силно и структурирано европейско предприемачество, свързано с териториите и без желание за делокализиране, което може най-добре да отговори на предизвикателствата на конкурентоспособността, иновациите и интернационализацията, които са и целите на стратегията „Европа 2020“;

45. призовава Комисията, аналогично на случая с хранително-вкусовия сектор, за създаването на **нова категория средни предприятия** с персонал между 250 и 750 служители и с оборот под 200 млн. EUR – между МСП и голямото предприятие, за да се насърчи развитието на нашите МСП. Освен това Комитетът на регионите призовава да се започне дебат относно **средноголемите предприятия**, получили се в резултат от разрастването на МСП, с персонал между 250 и 5 000 служители. Във връзка това предлага средните и среднеголемите предприятия да се ползват от специално подпомагане, по-голямо от това за големите предприятия и по-малко от това за МСП;

46. отбелязва, че за да се вземе предвид територията като първостепенен елемент при разпределението на РДП, правилата за консолидация⁽⁷⁾ не би трябвало да се прилагат спрямо териториите, които могат да получават такива помощи. Комитетът на регионите счита, че предприятията следва да се считат за **автономни предприятия**, извън свързаните предприятия или партньорствата;

47. посочва, че предложените размери на помощите за зоните РДП за периода 2014-2020 г. се доближават до размерите на помощите за МСП, предвидени понастоящем в ОРГО⁽⁸⁾ с риск да се заличи спецификата на РДП. Ето защо Комитетът на регионите призовава поне за запазване на размера на помощите, предвиден в насоките за РДП за периода 2007-2013 г., и дори смята, че в период на икономическа криза този размер би трябвало да бъде увеличен;

48. счита, че би трябвало да се предвиди увеличаване на размера на помощите, за да се насърчи подкрепата за инвестициите и заетостта в новата категория региони в преход, предвид икономическото им изоставане;

49. отбелязва, че предприятията, които се намират в зони РДП, могат да бъдат подпомагани само за част от придобитите инвестиции или създадените работни места, съответстващи на нарастването на дейността на предприятието, с цел да се насърчава икономическата динамика на териториите. Комитетът на регионите предлага **подновяването на дейността и модернизиранието на производствените инструменти**, по-често срещани в период на криза, също да могат да получават помощи съгласно насоките за РДП;

50. възразява срещу затягането на правилата за доказване на стимулиращия ефект на РДП, предоставяни на инвестиционни проекти, независимо от тяхното значение или от размера на предприятието, което ги осъществява. Комитетът на регионите подчертава, че в рамките на правилата относно РДП **стимулиращият ефект на помощта** произтича от затрудненото положение на подпомаганите територии, в които инвестициите не биха могли да се осъществят без тази помощ;

51. подкрепя предложението на Комисията предприятията от сектора на корабостроенето да могат да получават помощи, тъй като положението им вече не оправдава изключването, което беше наложено, когато тези сектори преминаваха през сериозна криза на свръхкапацитет. Комитетът на регионите, обаче, не е съгласен с предложението на Комисията регионалните помощи за предприятията от секторите на черната металургия и синтетичните влакна да бъдат обявени за несъвместими с вътрешния пазар. Комитетът на регионите набляга на факта, че положението им вече не оправдава изключването, което беше наложено, когато тези сектори преминаваха през сериозна криза на свръхкапацитет;

52. препоръчва въвеждането на **по-гъвкав механизъм, който да може да се адаптира бързо към икономическите промени**, вместо обикновеното преразглеждане, извършвано понастоящем на всеки седем години, което не дава възможност за справяне с непредвидени кризисни ситуации, които могат да имат драматични последици за икономическата тъкан на даден регион; Комитетът на регионите предлага например **създаване на резерв според броя на населението на регионално равнище**, който да се преразпределя в зависимост от икономическите промени и след съгласуване с поднационалните власти;

⁽⁷⁾ Приложение I от Общия регламент за групово освобождаване на Европейската комисия (800/2008) от 6 август 2008 г.

⁽⁸⁾ Член 15 от Общия регламент за групово освобождаване на Европейската комисия (800/2008) от 6 август 2008 г.

53. предлага през текущия период да се извърши обща оценка на механизма на РДП на европейско равнище, за да се провери дали няма непредвидени печалби и вътрешни делекации в Европейския съюз. Ако се окаже че това е така, могат да се предвидят административни санкции като възстановяване на помощта.

Брюксел, 1 февруари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Становище на Комитета на регионите относно „Най-отдалечените региони на Европейския съюз в светлината на стратегията „Европа 2020“ “

(2013/С 62/13)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- приветства намерението на Комисията да работи в партньорство с най-отдалечените региони (НОР), като изцяло прилага спрямо тях стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и същевременно отчита специфичните характеристики и ограничения на НОР;
- подчертава, че в съответствие с принципите на солидарността и многостепенното управление е необходимо по-голямо участие на регионалните власти от НОР в изготвянето и осъществяването на европейски програми и политики, за да се гарантира, че специфичните нужди на НОР се вземат предвид на всички равнища в процеса на вземане на решения;
- подчертава заетостта като приоритетна цел и параметър на всички бъдещи ключови интервенции за успешното осъществяване на стратегията „Европа 2020“ в НОР. Затова призовава ЕС да развива, чрез конкретни мерки, целите на новата социална ос, създадена със съобщението от 2012 г.;
- подчертава, че всички мерки в посока на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж на НОР трябва да се осъществяват в партньорство, и че държавите членки и регионалните власти трябва да работят в тясно сътрудничество, за да се използва пълният потенциал на НОР за растеж;
- подчертава важността на регионалното сътрудничество за НОР, предвид тяхното уникално географско положение, и призовава за по-добро взаимодействие между фондовете на политиката на сближаване и Европейския фонд за развитие, както и за премахване на критерия от 150 км за морските граници при трансграничното сътрудничество между НОР и съседните им страни.

Докладчик:	г-н Malcolm MIFSUD (MT/ЕНП), кмет на Pietá
Отправен документ	Съобщение на Комисията „Най-отдалечените региони на Европейския съюз: към партньорство за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ COM(2012) 287 final

Становище на Комитета на регионите – Най-отдалечените региони на Европейския съюз в светлината на стратегията „Европа 2020“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. приветства намерението на Комисията да работи в партньорство с най-отдалечените региони ⁽¹⁾ (НОР), като изцяло прилага спрямо тях стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и същевременно отчита специфичните характеристики и ограничения на НОР, подчертани от Съвета ⁽²⁾, но подчертава, че ако не бъдат установени механизми за участие на НОР в тази стратегия, те няма да бъдат в състояние да я изпълнят;

2. подчертава необходимостта от намирането на баланс между мерките за компенсиране на специфичните и постоянни ограничения на НОР, от една страна, и мерките, насочени към насърчаване на техните предимства и възможности, от друга страна;

3. обръща внимание на необходимостта от приемане на допълнителни **специфични** мерки, имащи за цел да определят условията на прилагане на Договорите и общите политики за тези региони, както е посочено в член 349 от ДФЕС;

4. подкрепя инициативата на Комисията да прилага политики, които да улесняват НОР самостоятелно да задоволяват потребностите си в по-голяма степен, да придобият по-голяма икономическа стабилност и по-добра способност да **създават устойчиви работни места**, като се възползват от уникалните предимства, които притежава всеки НОР, и от добавената стойност на НОР за ЕС; помощта обаче трябва непременно да бъде под формата на практически и креативни мерки от страна на Европейската комисия, които да позволят разгръщане на целия потенциал на член 349 от ДФЕС, например посредством въвеждането на ad hoc инструменти;

5. подкрепя, с оглед на гореизложеното, намерението на Комисията да гарантира участието на различните служби на Комисията в прилагането на стратегията „Европа 2020“ към НОР и да работи в тясно сътрудничество с Председателския съвет на най-отдалечените региони, експертни групи и съответната междуведомствена група за НОР, за да прилага конкретни мерки и да изготвя *ad hoc* стратегии за **развиването, наред с другото, на устойчиви възможности за заетост** в НОР;

6. във връзка с горепосоченото Комитетът на регионите предлага да се даде приоритет на **образованието, обучението и заетостта**, тъй като местните човешки ресурси и експертен опит са най-голямата потенциална движеща сила на растежа в НОР;

7. подкрепя политиката на Комисията за очертаване и официално признаване на географските и потенциалните възможности, които НОР предлагат в полза на ЕС като цяло;

8. подчертава по-специално колко е важно НОР да се разглеждат като активни граници за сътрудничество и посланици на ЕС, които да могат да разширяват сферата на социално-икономическото и културното влияние на ЕС и да насърчават увеличаване на търговията и споделянето на знания с териториите, съседни на НОР и с трети страни, с които ги свързват солидни исторически и културни връзки;

9. споделя до голяма степен мнението на Комисията за ползите на ЕС от тесните връзки на НОР с отвъдморски и трети страни като ключови бързоразвиващи се нации (напр. Бразилия или Южна Африка);

НОВОСТИ В ЕВРОПЕЙСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА НАЙ-ОТДАЛЕЧЕНИТЕ РЕГИОНИ

10. споделя позицията и обръща внимание на факта, че освен географските и икономическите ограничения (отдалеченост, островен характер, малка площ и др.), характерни за всички тях, всеки най-отдалечен регион **се различава** по отношение на възможностите, както и по отношение на предизвикателствата, пред които е изправен ⁽³⁾;

11. изразява категорично несъгласие с всеки евентуален подход, с който се въвежда изискване за плурализъм, което би могло да компрометира цялата идея за партньорство и да възпрепятства диалога, необходим за постигане на консенсус на различните етапи от изпълнението на програмата;

12. подкрепя политиката на Комисията за намиране на общ знаменател за прилагането на стратегията „Европа 2020“ към НОР като цяло, като същевременно прави разлика между възможностите и ограниченията, пред които са изправени отделните НОР;

⁽¹⁾ Членове 349 и 355 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), съответно изменен с решение на Европейския съвет от 29.10.2010 г.

⁽²⁾ 3023-то заседание на Съвета по външните работи, 14 юни 2010 г.

⁽³⁾ Проучване на тема „Growth Factors in the OR“ („Фактори за растеж в НОР“), изготвено от Ismeri Europa в сътрудничество с „Иновации, територии и развитие в Европа“ (ITD-EU) по поръчка на Комисията през 2009 г., публикувано през март 2011 г.

13. приветства факта, че Комисията възнамерява да приеме обновена стратегия на ЕС за НОР въз основа на по-голяма диференциация и специализация на продуктите като ключови фактори, способни да укрепят традиционните сектори (като селското стопанство), и да идентифицира и развие нововъзникващи сектори въз основа на уникалните и характерни предимства на НОР;

14. признава и изтъква дейностите, стартирани от самите НОР за модернизиране и диверсифициране на техните икономики, и подчертава правомощията на регионите във връзка с определянето на целите и стратегиите за развитие;

15. споделя мнението на Комисията, че е особено важно да се избера действия, свързани с НОР, в рамките на традиционната рамка, основаваща се на трите **традиционни оси**⁽⁴⁾: подобряване на достъпността, повишаване на конкурентоспособността и насърчаване на регионалната интеграция в съседните региони;

16. изразява съжаление поради факта, че при определянето на осите не са били предвидени конкретни адаптирани мерки, по-специално по отношение на ос „достъпност“, която е основна част от стратегията за развитие на НОР и за тяхната интеграция в единния пазар;

17. приветства **също така** факта, че Комисията признава, че предложенията за бъдещето на растежа на НОР следва да имат положително въздействие върху **всичките пет оси на обновената стратегия** (подобряване на достъпността, повишаване на конкурентоспособността, укрепване на регионалната интеграция, укрепване на социалното измерение, въвеждане на действия, свързани с изменението на климата, във всички останали политики);

18. очаква новата социална ос, която е хоризонтална спрямо останалите, да бъде обезпечена с допълнителни финансови средства и с необходимите инструменти, които да позволят създаването на устойчива заетост в НОР;

19. посочва, че с оглед на гореизложеното, и особено във връзка с конкурентоспособността и регионалната интеграция, Комисията следва също да насърчава конкретни териториални действия за **засилване на европейската им интеграция** и за участие в бъдещите стратегии на ЕС;

20. подчертава, че в съответствие с принципите на солидарността и многостепенното управление е необходимо по-голямо участие на регионалните власти от НОР в изготвянето и осъществяването на европейски програми и политики, за да се гарантира, че специфичните нужди на НОР се вземат предвид на всички равнища в процеса на вземане на решения;

21. подчертава важността на регионалното сътрудничество за НОР, предвид тяхното уникално географско положение, и призовава за по-добро взаимодействие между фондовете на поли-

тиката на сближаване и Европейския фонд за развитие, както и за премахване на критерия от 150 км за морските граници при трансграничното сътрудничество между НОР и съседните им страни;

22. подкрепя инициативи за създаване на съвместни търговски марки и графични знаци на ЕС и НОР, които ще стимулират идентифицирането на НОР в социално-икономическата и културната сфера на ЕС и ще допринесат за по-голяма интеграция в рамките на най-близките съседни страни и в единния пазар под флага на ЕС;

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ОБНОВЕНАТА СТРАТЕГИЯ НА ЕС

23. отдава признание на важността, която Комисията придава на насърчаването на актуализирана и адаптирана рамка за политика към НОР в светлината на стратегията „Европа 2020“;

24. изразява обаче тревога от факта, че редица действия, необходими във връзка с някои от основните оси (напр., транспорт и прилагане на нови технологии за подобряване на достъпността), едва ли могат да бъдат осъществени на разумна цена от НОР и следователно може да се нуждаят от **подкрепа на по-високо равнище или от разрешаване на формирането на публично-частни партньорства**, за да бъдат осъществени успешно без високите разходи да намерят отражение в крайните услуги за гражданите;

25. насърчава развитието и оптимизирането на съществуващите регионални летища чрез публично-частни партньорства, като един от ключовите инструменти за икономическото и социалното развитие на НОР в Европейския съюз;

26. въпреки това споделя мнението, че модернизацията и диверсификацията на икономиките, инвестициите и иновациите на НОР в сектори с потенциално висок растеж могат да увеличат възможностите на НОР, независимо дали ползват подкрепа от институциите на ЕС, публични и частни лица и заинтересовани страни;

27. посочва значението и насърчава Комисията да стимулира по-конкретно **модернизацията на риболовните флотилии и морската инфраструктура в НОР**, тъй като морските и риболовните ресурси са едни от най-големите ресурси на НОР, които допринасят за диференциацията на продуктите и интеграцията на НОР в единния пазар и насърчават растежа и конкурентната търговия със съседните им страни;

28. предлага Комисията да предостави стимули, в контекста на обновената стратегия „Европа 2020“ за растеж в НОР, програми и партньорства между държавите членки на ЕС и НОР, включително частни участници в съответните области, за осъществяването на **дейности, които постигат едновременно множество цели, определени по различните оси на обновената стратегия на ЕС**, както и като насърчава включването на НОР в бъдещи стратегии на ЕС;

⁽⁴⁾ COM(2004) 343 final, 26.5.2004 г.; COM(2004) 543 final, 6.8.2004 г.

29. изразява съгласие по-специално, с оглед на гореизложеното, с въвеждането и създаването на условия за развитие в НОР на „високоскоростен“ интернет и нови телекомуникационни технологии, които също биха подобрили достъпността, модернизирани сектора на туризма, повишили икономическата дейност, засилили социалното измерение, повишили конкурентоспособността и укрепили връзката между НОР и континента;

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА БЪДЕЩЕТО

Вътрешно измерение

30. споделя мнението на Комисията, че политиката на сближаване е основният инструмент на ЕС за постигане на целите на „Европа 2020“, **осигурявайки най-голяма концентрация на инвестиционни фондове от ЕС за създаване на работни места** и растеж чрез постоянни инструменти, които ще намалят различията между НОР и останалата част от ЕС, спомагайки за сближаването на НОР със Съюза;

31. изразява убеждението, че е важно да се **гарантира наличието на достатъчно финансиране за укрепване на създаването и запазването на устойчиви работни места в сектора на МСП**, да се подкрепят иновациите в най-широкия смисъл на думата, да се насърчават модернизацията и диверсификацията на икономиките и активите на НОР, въз основа на стратегическите избори на всеки един от тези региони, да се подкрепят мерките за приспособяване към изменението на климата и разработването на устойчиви енергийни доставки;

32. подчертава и подкрепя предложението на Комисията за специфично третиране на НОР чрез ставка на съфинансирането в размер на **85 % за НОР, независимо от техния БВП**, и с цел да им се помогне да се възползват във възможно най-голяма степен от наличните средства;

33. препоръчва обаче, в съответствие с резолюцията на Европейския парламент от 18 април 2012 г.⁽⁵⁾, да бъде удължен срокът за прилагането на тези фондове в НОР, с оглед на тяхното по-ефективно използване;

34. подчертава, че всички мерки в посока на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж на НОР трябва да се осъществяват в партньорство, и че държавите членки и регионалните власти трябва да работят в тясно сътрудничество, за да се използва пълният потенциал на НОР за растеж;

35. подкрепя призива на Комисията за пълноценно участие на представители на НОР в подготовката и наблюдението на споразуменията за партньорство, които предстои да бъдат сключени между Комисията и всяка държава членка за следващия финансов период;

⁽⁵⁾ Резолюция на Европейския парламент от 18 април 2012 г. относно ролята на политиката на сближаване в най-отдалечените региони на Европейския съюз в контекста на стратегията „Европа 2020“, (2011)2195 (INI).

36. предлага обаче, в случай че се наложи, представители на други територии (**които обаче споделят подобни ограничения и характеристики**) също да могат да подпомагат предварителните анализи и последващите оценки на ГД „Регионална политика“ на Европейската комисия, като подчертават конструктивно и сравняват сходни практики, политики и решения и генерират нови идеи въз основа на най-добрите практики, съществуващи в други подобни територии, без да са НОР;

37. предлага да бъдат създадени и разширени мрежи в цяла Европа в подкрепа на висококачествените научни изследвания в полза на НОР, така че новаторските научни изследвания да процъфтяват и да повишават участието на бенефициерите във всички свързани научни области: привличане, обучение и запържане на научни изследователи и участници в НИРДИ (научноизследователска и развойна дейност и иновации), с цел да се подобри научноизследователската среда и **да се предложат нови възможности за устойчива заетост** в НОР;

38. предлага да се предоставят стимули за създаването на *ad hoc* центрове и лаборатории в НОР и в целия ЕС за разпространяване на свързани с НОР резултати от научни изследвания, най-добри практики и примери за успех, с цел да се създадат нови и разширени източници на идеи и вносители на добри практики, като по този начин се повиши тясното сътрудничество между държавите членки и НОР, от една страна, и останалата част от ЕС, като по този начин бъдат предложени нови възможности за устойчива заетост в НОР;

39. препоръчва в НОР да се осъществят конкретни проекти на ЕС, програми за мобилност и дейности по сближаване, за да се засили участието на НОР и да се насърчи професионалното обучение на местните човешки ресурси във връзка с важността на **процеса на участие** сред публичните и частните представители на гражданското общество в НОР за това, подчертавайки, че единствено като обединят силите си ще постигнат целите на стратегията „Европа 2020“ за устойчив и приобщаващ растеж в НОР;

40. посочва, че резултатът от гореспоменатото обучение се превръща впоследствие и същевременно във **възможност за заетост** в НОР, допринасяйки за по-нататъшно разпространяване на информационни кампании относно обновената стратегия на ЕС за интелигентно партньорство на НОР и за осъществяването на свързаните с нея програми;

41. препоръчва да се засилят иновациите и клъстерното сътрудничество между държавите от ЕС и страните извън него, както и да се насърчи регионалното сътрудничество с оглед на повишаването на инвестициите от страни извън ЕС и туризма. Тези мерки биха могли да бъдат ефективна стъпка към постигането на целите на „Европа 2020“;

42. подкрепя предложението на Комисията да се запази програмата в подкрепа на селското стопанство POSEI, тъй като е еквивалент на първия стълб на ОСП за тези региони и следователно е ключов инструмент за запазване и развитие на селското стопанство в най-отдалечените региони. Също така подкрепя запазването на т.н. „POSEI за рибното стопанство“, тъй като тази схема за компенсация на допълнителните разходи е основен инструмент, за да могат да се продават продуктите от риболов и аквакултури извън най-отдалечените региони;

43. в тази връзка подчертава, че изготвянето на анализ на въздействието на международните споразумения, които засягат икономиките на НОР, е задължително, за да се предотвратят щети за тези икономики, които сами по себе си са много уязвими;

44. подчертава също така, че интегрираната морска политика трябва да бъде консолидирана, тъй като морските ресурси са един от основните стълбове на прилагането на стратегията „Европа 2020“ в НОР;

45. подчертава значението на морските и риболовните ресурси на НОР и насърчава Комисията да подкрепя модернизацията на риболовните флотилии, включително повторното въвеждане на помощи за строеж на кораби за следващия период 2014-2020 г., и на морската инфраструктура в НОР;

46. приветства насърчаването от страна на Комисията на понатъшен ръст на устойчивия туризъм в НОР, особено на специализирани нововъзникващи сектори, и развитието на потенциални фактори, благоприятстващи растежа в НОР (включително, но не само в областта на морските ресурси, устойчивия туризъм, биологичното разнообразие, екологичното строителство), чрез прилагането на научни изследвания, технологии, развойна дейност и иновации) за **насърчаването на нови възможности за заетост и предприемачество**, които (освен всичко останало) биха намалили риска от изтичане на мозъци и биха допринесли за енергийна ефективност и възобновяеми енергии;

47. посочва необходимостта от **подкрепа на обучителните и образователните системи на НОР**, като за целта отправя настоятелно искане към Комисията да гарантира, че съществуващите образователни и обучителни програми в ЕС, по-конкретно тези за мобилност, отразяват специфичния характер на НОР;

48. изтъква, че при следващия преглед на европейските рамки относно държавните помощи следва да се вземат предвид специфичните особености на НОР и че е необходимо да се настоява за по-голяма гъвкавост, опростяване и съгласуване на интервенциите в полза на предприятията в НОР;

49. предлага да бъде даден приоритет на поддържането и засилването на действията на ЕС за подобряване, модернизиране и реструктуриране на системите на здравеопазването и образователните системи в НОР посредством партньорства между публични и частни заинтересовани страни;

Външно измерение

50. изразява съгласие с Комисията, че географското положение на НОР е от полза за ЕС като цяло и че разработването на техния потенциал и пълната им интеграция в единния пазар е ключова възможност за ЕС да се възползва от добавената стойност, която те носят, като същевременно се гарантира диференцирано отношение, зачитащо принципа на равните възможности и на пропорционалността, както и равновесие между това вътрешно измерение и по-добрата интеграция на НОР в тяхната географска среда;

51. предлага да се направи оценка на новите продукти (въз основа на търсенето на целевите пазари и също в рамките на техния регионален контекст), за които засегнатите държави членки биха могли да предоставят стимули за производство в съответните НОР, за да се насърчи по-големия обем на търговията и споделянето на знания със съседните на НОР и трети страни, като ключови страни с бързо развиващи се икономики (напр. Бразилия или Южна Африка) и да се увеличат възможностите за устойчива заетост;

52. желае да отбележи възможностите, които горното предложение би могло да предостави както на НОР, така и на ЕС: **нови възможности в областта на морския транспорт, свързани с това възможности за заетост**, разработване на транспортния отрасъл в морския басейн и оптимизиране на разходите за транспорт и търговските отношения между ЕС и зараждащите се международни пазари;

53. споделя мнението на Комисията по отношение на нуждата от трансформиране на НОР от потенциални платформи за бизнес и сътрудничество в реални стратегически посланици на ЕС в Атлантическия океан, Карибския басейн и Индийския океан, като се използва реалният им потенциал и се разшири европейското влияние в техните райони в полза на ЕС като цяло; затова призовава Съюза да приеме специфични мерки за насърчаване на подходяща свързаност между НОР и съседните им трети страни;

54. подчертава предимството, което предоставя близостта на НОР до съседни трети страни и територии по отношение на възможностите за регионална търговия и сътрудничество за развитието на външното измерение на единния пазар;

55. насърчава Комисията да засили също и интеграцията на НОР в съответните им географски райони по отношение на търговията, развитието на космическата промишленост и други уникални активи на НОР, както и за модернизирането и диверсифицирането на икономиките на НОР, като същевременно увеличава **възможностите за устойчива заетост**;

56. подчертава, с оглед на горепосоченото, необходимостта в бъдещите планове за действие на обновената стратегия за НОР да бъдат запазени и двата подхода: и подобряването на техния достъп до единния пазар, от една страна, и усъвършенстването на интегрирания регионален пазар в НОР, от друга страна;

57. приветства ангажимента на Комисията да вземе предвид и да адаптира към НОР действията, посочени в нейното съобщение „Малък бизнес, голям свят“⁽⁶⁾ за развитие на международната дейност на МСП, например чрез приемане на специфични мерки в областта на конкурентното право, насочени към насърчаване на интернационализацията на МСП от НОР; признава ролята на структурните фондове на Европейския съюз като важен източник на финансиране за МСП и подкрепя улесняването на достъпа на МСП до процедурите за възлагане на обществени поръчки;

Заклучения

58. признава продължаващия успешен ангажимент на институциите на ЕС за постигане на устойчив и приобшаващ растеж в НОР и настоятелно отбелязва необходимостта от засилване на партньорството между институциите на ЕС, държавите членки, НОР, включително всички останали ключови участници и заинтересовани страни (публични и частни), които могат да допринесат за устойчивото развитие на НОР;

59. подчертава **заетостта** като приоритетна цел и параметър на всички бъдещи ключови интервенции за успешното осъществяване на стратегията „Европа 2020“ в НОР. Затова призовава ЕС да развива, чрез конкретни мерки, целите на новата социална ос, създадена със съобщението от 2012 г., тъй като Комисията не я развива и се ограничава само до общи програми за финансиране, но без подходяща модулация;

60. във връзка с това подкрепя инициативата на НОР за изготвяне на специфичен план за растеж и заетост в тези региони, чиято осъществимост и изпълнение да бъдат допълнително оценени;

61. отбелязва и предлага някои конкретни примери за повишаване или създаване на **нови възможности за заетост** в НОР;

62. подчертава също така, че трябва да се отдава приоритет на **системите на здравеопазването, обучението и образованието** в НОР, с цел да се оптимизират местните човешки ресурси и експертен опит в качеството им на най-голяма потенциална движеща сила на растежа в НОР;

63. отбелязва и насърчава Комисията, с оглед на значението на модернизацията и диверсификацията на икономиките на НОР,

да подкрепя по-специално **модернизацията на риболовните флотилии и морската инфраструктура в НОР**, тъй като морските и риболовните ресурси са едни от най-големите ресурси на НОР, които допринасят за диференциацията на продуктите и интеграцията на НОР в единния пазар и насърчават растежа и конкурентната търговия със съседните им страни;

64. подчертава, че подобни ключови интервенции биха могли да предоставят нови възможности както за НОР, така и за ЕС, **по отношение на морския транспорт, свързаните с него възможности за заетост, разработване на транспортния отрасъл в морския басейн и оптимизиране на разходите за транспорт** и търговските отношения между ЕС и зараждащите се международни пазари;

65. присъединява се към позицията на Европейския парламент в подкрепа на необходимостта от създаване на ad hoc рамка за транспорт и ИКТ, за да могат НОР да се справят ефективно с проблема на териториалната разпокъсаност и цифровата пропаст, пред които са изправени;

66. насърчава Комисията да засили също така интеграцията на НОР в съответните им географски райони по отношение на търговията и разработването на уникалните активи на НОР за модернизирани и диверсифицирани на техните икономики в посока на интелигентен, устойчив и приобшаващ растеж;

67. подчертава важността на премахването на критерия от 150 км за морските граници при трансгранично сътрудничество между НОР и съседните им страни, като се има предвид фактът, че много НОР са острови, които се намират на повече от 150 км от съседните им страни;

68. подчертава значението на регионалното сътрудничество за НОР, което изисква не само продължаване на програмите за териториално сътрудничество по ЕФРР, но и по-добро взаимодействие между фондовете на политиката на сближаване и Европейския фонд за развитие;

69. подчертава, с оглед на горепосоченото, необходимостта в бъдещите планове за действие на обновената стратегия за НОР да бъдат запазени и двата подхода: подобряването на техния достъп до единния пазар, от една страна, и усъвършенстването на интегрирания регионален пазар в НОР, от друга страна.

Брюксел, 1 февруари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

⁽⁶⁾ COM(2011) 702 final, 9.11.2011 г.

Становище на Комитета на регионите относно „Ролята на местните и регионалните власти за насърчаване на растежа и стимулиране на създаването на работни места“

(2013/C 62/14)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- припомня на Европейската комисия, че местните и регионалните власти често отговарят за прилагането на политиките по отношение на заетостта, образованието и обучението. Ето защо териториалното измерение на тези политики е жизненоважно. Комитетът изразява съжаление, че съобщението на Комисията не съдържа изрично позоваване на правомощията на местните и регионалните власти;
- приветства мерките, които се съдържат в „Пакта за растеж и работни места“. Комитетът на регионите подчертава връзката между този пакт и програмите за растеж, включени в многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2014 –2020 г., като се започне от раздел 1 „Устойчив растеж“;
- насърчава държавите членки да отчитат насоките на Европейската комисия в своите национални програми за реформи, с особено внимание към темата за съчетаването на гъвкавост и сигурност – истинско предизвикателство за европейския пазар на труда;
- смята, че е важно посредством различни стимули да се насърчават форми на самостоятелна заетост, с особено внимание към стартиращите предприятия, създавани от млади предприемачи. Това би могло да спомогне за по-ефективното използване на ресурси, които в противен случай се изразходват по непродуктивен начин (разходи при ранно пенсиониране или обезщетения при безработица);
- предлага регионалните и местните власти да бъдат привлечени за по-активно участие в определянето на политиките за насърчаване на „екологосъобразната заетост“ в рамките на националните планове за работни места;
- приветства предложението за подобряване на сайта EURES, включително чрез въвеждане на услуга от вида „Match and Map“, която да спомога за ясното визуализиране на местоположението на предложенията. В тази връзка припомня ролята, изпълнявана на национално и регионално равнище от трудовите борси, и предлага по-тясното им интегриране с мрежата „Enterprise Europe Network“ (EEN), регионите и търговските камари.

Докладчик	Marialuisa COPPOLA (IT/ЕНП), съветник в регион Венето
Отправен документ	„Съобщение от Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите – Към възстановяване и създаване на работни места“
	COM(2012) 173 final

Становище на Комитета на регионите – „Ролята на местните и регионалните власти за насърчаване на растежа и стимулиране на създаването на работни места“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства съобщението на Европейската комисия „Към възстановяване и създаване на работни места“, като припомня, че пълната заетост и социалното сближаване са цели, установени в ДФЕС, и че те следва да бъдат преследвани в съответствие с принципите на пропорционалност и субсидиарност (членове 3, 4, 5, 6 и 9 от ДФЕС); разглежда съобщението на Комисията като политически акт, който би трябвало да бъде последван от конкретни законодателни действия от страна на държавите членки и местните и регионалните власти;

2. отбелязва, че Комисията подчертава необходимостта от структурни реформи на национално равнище, най-вече в посока на либерализиране на пазарите на услуги и на труд; изразява съгласие с необходимостта от посочените реформи, но би желал да бъдат представени по-конкретни предложения за мерки за насърчаване на заетостта в зелената икономика;

3. отново напомня своето искане към Комисията да включва във всички свои предложения, и най-вече в тези, чрез които ще се осъществи на практика съобщението „Към възстановяване и създаване на работни места“, член 9 от ДФЕС относно насърчаването на високо равнище на заетост, гарантирането на адекватна социална закрила и борбата срещу социалното изключване;

4. подкрепя твърдо стратегията „Европа 2020“ и нейните инструменти (като националните програми за реформи), както и усилията за постигане на целите в областта на заетостта, като приканва държавите членки да следват пътя на растежа и иновациите, определен в нея;

5. въпреки това констатира със загриженост, че през последните години икономическите и социалните различия между държавите членки (и между различните региони) не намаляват, а се увеличават;

6. подчертава, че за да бъдат постигнати целите, определени в Европейската стратегия по заетостта, е препоръчително да се отчете териториалното измерение, като се даде възможност на държавите членки и на местните и регионалните власти да запазят достатъчна гъвкавост, за да определят своите приоритети и да изготвят подходящи политически отговори. Правилното използване на средствата по линия на политиката на сближаване

може също да допринесе много в това отношение. За тази цел един подход на многостепенно управление, при който се спазва принципът на субсидиарност, особено при изготвянето на националните програми за реформи, със сигурност е най-подходящата перспектива, с оглед на това да се даде отговор на местните нужди и да се постигнат по по-ефективен начин целите в областта на заетостта;

7. счита, че основните настоящи и бъдещи предизвикателства за заетостта са свързани не само с младежката безработица, но и с безработицата сред лицата на възраст над 55 г., хората с увреждания, имигрантите, с безработицата сред жените и увеличаването на броя на дългосрочно безработните лица. Ето защо приканва Европейската комисия и държавите членки да обърнат особено внимание на тези категории, които представляват ценен и опитен човешки капитал;

8. припомня на Европейската комисия, че местните и регионалните власти често отговарят за прилагането на политиките по отношение на заетостта, образованието и обучението. Ето защо териториалното измерение на тези политики е жизненоважно. Комитетът изразява съжаление, че съобщението на Комисията не съдържа изрично позоваване на правомощията на местните и регионалните власти;

9. приканва Европейската комисия и държавите членки да предприемат необходимите мерки за борба със и премахване на вредната практика на социален дъмпинг и недеklarиран труд, който е свързан и с форми на експлоатация на незаконната имиграция;

10. призовава Европейската комисия да насърчи конкурентоспособността на индустрията и услугите в Европа, като засили икономическото управление на Съюза, за да се предотврати връщането към политики на протекционизъм;

Европейският съвет от 28 и 29 юни 2012 г. – „Пакт за растеж и работни места“

11. изразява задоволство от факта, че темите за растежа и заетостта бяха централни на Европейския съвет от 28 и 29 юни 2012 г. и че по време на срещата на върха беше призната необходимостта да бъдат активирани инструменти и политики на всички равнища на управление в Европейския съюз с оглед създаването на работни места и растеж;

12. подчертава, че консолидирането на бюджетите на държавите членки не е самоцел. От местните и регионалните власти следва да се изисква балансиран принос, в съответствие с принципа на пропорционалност и без това да вреди на техния икономически растеж и на териториалното и социалното сближаване;

13. приема като цяло със задоволство мерките, насочени към държавите членки, и мерките на равнище Европейски съюз, които се съдържат в „Пакта за растеж и работни места“. Комитетът на регионите настоява да се утвърди връзката между този пакт и програмите за растеж, включени в многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2014-2020 г., като се започне от раздел 1 „Устойчив растеж“. Същите държави, които се подписаха под пакта, трябва сега да възприемат последователна позиция при преговорите за МФР. По-специално, що се отнася до европейските мерки, договорени в заключенията на Съвета, Комитетът на регионите поставя особен акцент върху необходимостта от задълбочаване на единния пазар, намаляване на сложността на разпоредбите, мобилизиране на ЕИБ и бързо започване на пилотна фаза на инициативата „Облигации за проекти“, с цел финансиране на бързодействащи мерки по отношение на растежа. От първостепенно значение е да се избегне нарушаване на конкуренцията по време на пилотната фаза и проектите да не бъдат търговски жизнеспособни. Инструментът не следва да заменя капитала от държавите членки, от регионалните и местните органи или частния капитал. Решение за продължаване на проекта след пилотната фаза следва да се вземе само след извършването на независима оценка. Важно е при тези оценки да се отчете дали избраните проекти са създали стойност за Съюза;

14. във връзка с въвеждането на схемата „Облигации за проекти“ с цел финансиране на стратегически инфраструктури, припомня вече изразеното от Комитета становище относно „Механизъм за свързване на Европа“⁽¹⁾, като препоръчва включването на местните и регионалните власти в проектите по линия на TEN с оглед оптимизиране на ползите за гражданите;

15. изразява обаче съжаление, че заключенията на Съвета не водят до бързи действия от страна на всички държави членки и не бяха по-решителни, насърчавайки по-нататъшни мерки в полза на растежа;

Подкрепа за създаването на работни места

16. оценява предложенията на Европейската комисия да се подпомага създаването на работни места, по-специално що се отнася до намаляването на данъчната тежест за предприятията, без да се оказва въздействие върху бюджета, а като се намалява данъчната тежест в полза на други форми на приходи (напр. екологични данъци);

17. припомня, по-специално с оглед на икономическата криза, важноста на това да се концентрират усилията не само върху създаването на нови работни места и насърчаването на структурните промени, но най-вече върху запазването на вече съществуващите;

18. предлага по-добро използване, координация и оперативна съвместимост на наличните инструменти на европейско, национално и регионално равнище, както и на равнище търговски камари (като по-специално приканва да се използва не само ЕСФ, но и ЕФРП) с оглед на подпомагането на самостоятелната заетост, социалните предприятия, редуването на

обучение и труд и създаването на нови предприятия. Една по-голяма координация ще гарантира възможност за по-ефективно използване на инструментите;

19. счита, че в една програма за растеж, която насърчава устойчиви и качествени работни места, трябва да залегне амбицията за създаване на истинска стратегия за промишлено възстановяване в Европа, като се разчита на активното участие на публичните власти от всички ешелони на управление, както и на една силна индустриална политика, благоприятстваща конкурентоспособността на МСП (които съставят основата и културната и производствената история на европейската икономика) и на сектора на услугите. Една стратегия за промишлено възстановяване предполага Европейската комисия да оползотвори напълно потенциала на Договора от Лисабон по отношение на индустриалната политика, като използва възможността да „предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на тази координация (между държавите членки в областта на индустриалната политика), по-конкретно инициативи за установяване на насоки и показатели, организиране на обмен на най-добри практики и подготовка на елементите, необходими за периодично наблюдение и оценка“ (член 173 от ДФЕС). Стратегията за промишлено възстановяване, която би трябвало да се изготви в рамките на средносрочния преглед на водещата инициатива „Индустриална политика за ерата на глобализацията“, ще трябва да бъде насочена най-вече към улесняването на достъпа до кредитиране, намаляването на административните тежести и създаването на по-добри условия за предприемачеството. По отношение на последния аспект Комитетът на регионите предоставя своя принос, като организира в сътрудничество с Европейската комисия конкурса „Предприемчив европейски регион“ (ПЕР); подчертава също и значението на един функциониращ и ефикасен публичен сектор, който е необходим за икономическия растеж;

20. смята, че ключовият елемент за конкурентоспособността на европейските предприятия е увеличаването на производителността посредством ефикасно устойчиво управление на ресурсите и чрез дългосрочно обучение, иновации и съвместно поемане на отговорност; с оглед на това счита за важно да се изтъкне опитът на предприятията, които развиват дейност в областта на устойчивостта и са разпознаваеми благодарение на използването на европейски сертификати;

21. по отношение на изтъкването на качеството на европейското производство, подчертава, че допълнителното въвеждане на означение за произход от ЕС, наред с използването на националните означения за произход и знаци за качество, също би могло да има положително въздействие върху предприятията, което съответно ще се отрази положително и върху заетостта;

22. препраща към становището на КР относно „Пакет „Отговорни предприятия“ (във връзка със съобщението на Европейската комисия COM(2011) 681-685 final), като подчертава, че спазването на принципа на социална и екологична устойчивост може да има положително въздействие по отношение на конкурентоспособността на предприятията, управлението на риска, намаляването на разходите, трайните контакти с клиента и капацитета за иновации;

23. одобрява мерките за насърчаване на създаването на работни места в дейностите, свързани с екологичната устойчивост, със здравните професии и с ИКТ (както беше подчертано и в заключенията на Бюрото на КР от 22 и 23 март 2012 г.), счита, че освен това е важно да се припомни, че европейският

⁽¹⁾ CдR 648/2012, COTER-V-24.

пазар на труда все още е съставен до голяма степен от работници, заети в индустриалните и производствените сектори, които допринесоха за историята на европейското развитие. Следователно отправя искане за допълнителна оценка на тези работни места чрез предлагане на инструменти за преквалификация на човешкия капитал;

24. припомня, че преходът към устойчива икономика с ниски емисии ще доведе задължително до реструктуриране на настоящия пазар на труда, което ще трябва да бъде подкрепено във всяко отношение чрез подходящи мерки за подпомагане;

25. споделя предложението да се удължи срокът на действие на механизма за микрофинансиране „Прогрес“, тъй като той позволява финансирането с малки суми на полезни за обществото и заслужаващи подкрепа функции;

26. подкрепя предложението на Европейската комисия да се запази действието на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ), предвид продължаващата ситуация на криза и несигурност сред европейските предприятия. Въпреки това очаква да бъде дадена повече яснота относно бъдещето на програмата, като изразява желание новите процедури за активиране на фонда да станат по-леки, по-бързи и по-сигурни;

Възстановяване на динамиката на пазара на труда

27. насърчава държавите членки да отчитат насоките на Европейската комисия в своите национални програми за реформи, с особено внимание към темата за съчетаването на гъвкавост и сигурност – истинско предизвикателство за европейския пазар на труда. Една политика, която отчита необходимостта от гъвкавост по отношение на заетостта, но която същевременно защитава гражданите, трябва задължително да бъде съгласувана с регионалните и местните власти. Изразява съжаление, че в противовес на политическия ангажимент, поет по време на пролетното заседание на Европейския съвет през 2012 г., и зададените от Комисията в съобщението ѝ насоки, не всички държави членки са представили в рамките на своите национални програми за реформи за 2012 г. национален план за заетост, в който да са изложени пълна гама от мерки в полза на създаването на работни места, особено на „екологосъобразни“ работни места;

28. изразява загриженост относно равнището на младежката неактивност и безработица в Европейския съюз и приканва Европейската комисия и държавите членки да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират на младите хора квалифициран и повишаващ квалификациите им труд, който да им предоставя икономическа независимост и стабилност;

29. отбелязва факта, че в някои страни равнищата на младежката безработица са покритични, отколкото в други и поради това приканва Европейската комисия да следи с особено внимание тези ситуации, включително като предвиди по-голям контрол върху действащите програми и като продължи с бързи темпове изпълнението на целта за изготвяне на предложение за препоръка на Съвета относно гаранционните инструменти за младежта;

30. признава, че в някои държави членки има случаи на злоупотреба от страна на работодателите със схемите за стажове и приветства предложението за въвеждане на рамка за качество на стажовете. Препоръчва обаче да не се създават

излишни затруднения, които биха довели до риск предприятията изобщо да не използват инструмента стаж;

31. приканва държавите членки да гарантират, че до 2013 г. всички стажанти ще могат, посредством сключването на договор за стаж, да разполагат с подходяща защита и с необходимата информация относно своите права и задължения, както и тези на работодателя;

32. посочва, че на студентите в Европейския съюз трябва да се предоставят добри възможности за задължителни стажове, тъй като по този начин те установяват по-тясна връзка с работната среда. От основно значение е да бъде създаден мост между академичната сфера и сферата на труда, което би могло да стане включително с помощта на програми като тази за учене през целия живот (LLP) или „Еразъм за млади предприемачи“. По-специално последната се оказва ефикасен инструмент за стимулиране на предприемачеството, което е от голямо значение за излизането от кризата;

33. се надява регионалните власти да могат да играят важна роля като мост между сферата на образованието и производствената сфера, като насърчават споразумения за признаване от страна на университетите на дейностите, извършвани на право в предприятията или съответно в институции от публичния или третия сектор по време на учебния процес. Това може да се осъществи чрез споразумения между местните или регионалните образователни служби, социалните партньори, както и представителите на предприятията и университетите;

34. констатира, че към настоящия момент стажът представлява за младежите един от основните начини за навлизане на пазара на труда, но въпреки това отбелязва, че в практиката не са изолирани случаите, в които младите хора са прехвърляни от един стаж на друг без възможност да получат истински трудов договор, който да им предоставя необходимите гаранции. Ето защо Комитетът на регионите изразява съжаление, че сред предложенията на Европейската комисия не фигурира насока към държавите членки относно това как най-добре да регулират и преодолеят тази ситуация посредством подходящи политики в областта на заетостта, евентуалното предоставяне на данъчни стимули и други целесъобразни мерки;

35. припомня, че младите хора са основен ресурс поради присъщия си капацитет за иновации и работа в екип, и че предприятията, организациите и публичните органи би трябвало да ги разглеждат в това им качество. Добавената стойност на един стаж се състои в това, че обученият стажант се превръща в активен ресурс за предприятието, организацията или публичния орган, който следователно има интерес да продължи да работи с него;

36. изразява надежда, че в близко бъдеще европейските страни ще съобразят образователните си системи с променящата се обстановка на световния пазар на труда. Основният показател за оценка на образованието – училищната посещаемост – не изпълнява добре тази роля. Ето защо Комитетът призовава да бъдат установени нови, по-ефикасни средства за оценка на образователната политика. Препоръчва се целите на висшето образование да бъдат преразгледани, а системата за измерване, мониторинг и финансиране да бъде съобразена с нуждите на пазара;

37. изразява съгласие с това, че е налице недостиг на умения, съответстващи на изискванията на бъдещия пазар на труда, и следователно оценява положително предложението за създаване на европейска панорама на уменията, която във възможно най-кратък срок трябва да доведе до етап на пълно признаване на квалификациите и уменията – необходима стъпка за осигуряване на истински единен пазар на труда в Европейския съюз;

38. подчертава, че бъдещият европейски паспорт на трудовите умения не трябва да бъде инструмент за признаване на „минимални“ стандарти, а да позволява действително оползотворяване на практическите способности (производствени, занаятчийски и др.), с които се отличават нашите територии и които в крайна сметка трябва да се възнаграждават според заслугите;

39. признава сегашното недостатъчно взаимодействие между образователната и трудовата сфера, поради което предлага да бъде насърчено редуването между образование и труд благодарение на горепосочените стажове, но също така и посредством обучителни програми в училищата и в университетите, които да се осъществяват пряко от работодателите;

40. предлага създаването на специални програми за обмен между служители на публичната администрация и предприятията, за да се запълни пропастта между публичната служба и нуждите на предприятията, като се даде възможност за взаимно опознаване и изучаване на добрите практики;

41. предлага наред с това да се насърчи непрекъснатото обучение (чрез специални програми, съфинансирани от европейските фондове) на работниците;

42. смята, че е важно посредством различни стимули да се насърчават форми на самостоятелна заетост, с особено внимание към стартиращите предприятия, създавани от млади предприемачи. Това би могло да спомогне за по-ефективното използване на ресурси, които в противен случай се изразходват по непродуктивен начин (разходи при ранно пенсиониране или обезщетения при безработица);

43. споделя необходимостта от насърчаване на мерки, които да могат да доведат до създаването на европейски пазар на труда, улеснявайки мобилността на гражданите и работниците в Европейския съюз благодарение на премахването на пречките от данъчно естество, прехвърлянето на обезщетенията за безработица в друга държава и преносимостта на пенсионните права;

44. е убеден, че спазването на задълженията и защитата на правата на мобилните работници трябва да продължи да фигурира сред приоритетите на ЕС, за да бъде насърчавана подходяща мобилност в рамките на вътрешния пазар. В този контекст услугата SOLVIT за оказване на подкрепа би могла да бъде интегрирана сред услугите на мрежата „Enterprise Europe Network“ (EEN), с цел работодатели и работници да се доближат до една услуга, представляваща интегрирана отправна точка по европейските теми;

45. приветства предложението за подобряване на сайта EURES, включително чрез въвеждане на услуга от вида „Match and Map“, която да спомога за ясното визуализиране на местоположението на предложенията. В тази връзка припомня ролята, изпълнявана на национално и регионално равнище от трудовите

борси, и предлага по-тясното им интегриране с мрежата „Enterprise Europe Network“ (EEN), регионите и търговските камари (които имат предимството, че са добре свързани с предприемаческите среди и че познават техните потребности и проблеми);

46. приканва Европейската комисия да изготви карта на наличните проучвания, които сравняват предлагането и търсенето на националните пазари на труда, за да се избегнат припокривания. Обменът и координацията на тези данни биха могли да бъдат от основно значение за една добра мобилност в рамките на ЕС. В този контекст отбелязва проучването „Excel-siog“, проведено от италианската система на търговските палати;

47. приветства започването на консултация преди края на 2012 г. относно икономическата миграция и предлага да бъде анализирана особено внимателно темата за циркулярната миграция, като се насърчи хармонизацията на националните разпоредби;

Подобряване на управлението на ЕС

48. одобрява по-голямата координация на европейското управление, като подчертава изключително важната роля на регионалните и местните власти в съответствие с принципа на субсидиарност;

49. споделя предложението ежегодно да бъде публикуван документ, съдържащ сравнителни показатели в областта на заетостта: подобна система би трябвало да представя не само националните пазари на труда, но и тези на регионите до равнище NUTS2, за да могат да бъдат намерени решения, които да отразяват по-добре различната действителност;

50. изразява надежда, че бъдещата Европейска система от сметки (ESA2010) ще може да събере повече регионални статистически данни на равнище NUTS2, за да предостави конкретни показатели с оглед подобряване на управлението на Европейския съюз и отчетността на различните управленски равнища;

51. споделя необходимостта от въвеждане на форми на мониторинг върху постигнатия напредък в прилагането на националните планове за работни места, стига те да не бъдат придружени от евентуални санкции, които имат отражение на регионално и местно равнище;

Приложение – Набор от ключови действия в областта на заетостта за екологосъобразната икономика

52. счита, че е наложително да се намери еднозначно определение на понятието „екологосъобразна заетост“ или заетост, която да бъде устойчива и съвместима с изискванията за опазване на околната среда. За тази цел е необходимо да бъдат разработени показатели, които трябва да представляват единствената европейска референтна рамка за измерването;

53. предлага регионалните и местните власти да бъдат привлечени за по-активно участие в определянето на политиките за насърчаване на „екологосъобразната заетост“ в рамките на националните планове за работни места;

54. предлага да се прецени възможността за разработване на понятието екологичен „метаклъстер“ за устойчиво развитие (или понятието за клъстер, необвързан с физическата близост на предприятията, който обаче, благодарение на новите технологии, все пак може да позволи сътрудничество и едновременно с това конкуренция в основата на успеха на индустриалните клъстери), за да се даде институционална основа и признание на екологосъобразните икономически дейности;

55. счита, че е необходимо всички приведени в действие инструменти (на европейско, национално и регионално равнище) за предоставяне на необходимата информация относно бъдещите екологосъобразни умения, търсени на пазара, да бъдат координирани помежду им и да се допълват взаимно, за да се избегнат ненужното пилеене на ресурси и припокриванията;

56. оценява дейността по информиране и разпространение на информацията, развивана чрез програми като „Intelligent Energy Europe“;

57. оценява като положително сътрудничеството с ЕИБ и поспециално предлага укрепването на програмата ELENA, за да се помогне на регионалните и на местните власти да мобилизират необходимите финансови ресурси за програмите, посветени на устойчивата енергия и възобновяемите енергийни източници;

58. изразява пълно съгласие с това, че фондовете ЕСФ и ЕФРР трябва да бъдат основните инструменти за насърчаване на развитието на нови умения и работни места;

59. въпреки това счита, че трябва да се насърчава едно новаторско използване на тези фондове чрез стимулиране на обучение, в което да се отчита и международната мобилност, за да може да се осъществява такава мобилност там, където има признати най-добри практики в областта на екологичната устойчивост;

60. въпреки че счита за интересно предложението за насърчаване на екологосъобразни инвестиции в рамките на механизма за микрофинансиране „Прогрес“, не разбира необходимостта от насърчаване на „форум на заинтересованите страни“;

61. вместо това предлага финансовите посредници, опериращи в рамките на програмата „Прогрес“, да бъдат икономически стимулирани да насърчават екологосъобразни проекти;

62. признава важноста на партньорствата като инструмент за конкретно прилагане на принципа на многостепенното управление и насърчава използването им;

63. счита, че е важно да се насърчава стратегическата широка координация между службите по заетостта, с цел да се намалят съществуващите разлики между отделните държави членки. Поради това изразява желание инструментът PARES да бъде адаптиран за тази цел;

64. оценява положително обмена на добри практики, включително посредством публикуването на ad hoc ръководство, стига от този обмен да последват конкретни действия;

Приложение – План за действие в полза на работната сила в сектора на здравеопазването в ЕС

65. изразява пълно съгласие с предложението за подобряване на планирането и прогнозирането на работната сила в сектора на здравеопазването в ЕС;

66. въпреки това изразява желание платформата между държавите членки да може бързо да приравни курсовете на обучение, което да доведе до олекотяване на бюрократичните процедури и по-голяма мобилност на работната сила в сектора на здравеопазването в рамките на Европейския съюз;

67. поради това отправя искане изготвянето на указания относно обмена на капацитет за образование и обучение при здравните професии да бъде изтеглено още за 2013 г., тъй като измерването на капацитета трябва да бъде само предпоставка за изготвянето на насоките;

68. изразява съмнения относно предложението за създаване на европейски комитет за квалификация за работниците в областта на сестринските и здравните грижи, както и на пилотен съюз на секторните умения, тъй като не се разбира добавената стойност на предложението;

69. счита, че предложената европейска платформа на държавите членки може да бъде достатъчният и необходим механизъм за изготвяне на карта на наличните умения в различните държави членки и за изготвяне на минимални изисквания за обучението на работната сила в сектора на здравеопазването, включително тази в областта на сестринските и здравните грижи;

70. оценява положително намерението да се опознаят най-добрите практики за наемане и задържане на работа на персонала, но въпреки това счита, че процесът трябва да бъде възможно най-евтин. Поради това предлага като първа стъпка да се открие ad hoc консултация и впоследствие да се прецени (въз основа на получените резултати) дали са необходими други форми на проучване;

71. в контекста на наемането на здравни работници припомня необходимостта да се създадат стимули за премахване на недекларирания труд, най-вече по отношение на персонала, предоставящ здравни грижи по домовете;

72. счита, че е необходимо кодексът на практики, изготвен от СЗО, да се прилага по единен начин в целия Европейски съюз, но предвид необвързващия характер на кодекса, отправя искане за повече информация относно това какви мерки биха могли да се вземат за неговото прилагане;

Приложение – Набор от ключови действия за заетостта в областта на ИКТ

73. оценява положително предложението за създаване на партньорства с цел привличане на участниците от пазара на ИКТ, търговските камари, публичните органи и научноизследователските институти в организацията на инициативи за обучение относно търсените от пазара умения;

74. въпреки това счита, че освен оказване на подкрепа за кампании за повишаване на осведомеността и насърчаване на развитието на кариери в областта на ИКТ за младите хора, съществува и необходимостта от по-силно насърчаване на инвестиции в този сектор (тъй като анализът на Европейската комисия показва, че тези инвестиции повишават производителността), чрез подобряване на конкурентоспособността на сектора посредством подходящи методи, които зачитат съществуващите различия между държавите членки (за пример биха могли да послужат обединенията на предприятия);

75. препоръчва да се обмислят действия в полза на новосъздадените предприятия, за да се насърчи заетостта в сектора на ИКТ. Примери за подобни действия могат да бъдат създаването на „инкубатори“ към научните и технологичните паркове (в които да бъде съсредоточено присъствието на нови високотехнологични предприятия чрез осигуряването на благоприятни условия и създаването на подходяща среда за синергии между предприятията) и преките инвестиции от страна на регионалните финансови институции (които, предоставяйки рисков капитал на едно новосъздадено предприятие през първите години от неговата дейност, биха могли да направят неговото финансиране по-просто и по-сигурно, като компенсират липсата на частни дружества за рисково инвестиране);

76. тъй като секторът на ИКТ е млад и се намира в естествено състояние на експанзия поради променените изисквания на пазара, предлага дейностите за подкрепа да включват обучението на работниците на възраст над 55 години, с особено внимание към общественния сектор, в който слабото текучество на персонала доведе до значително повишаване на средната възраст на зетите, забавяйки използването на нови информационни и телекомуникационни технологии за целите на предостаняните услуги;

77. оценява изготвянето на европейската рамка за електронни умения, като настоява за по-голяма координация с други подобни инициативи (като Европейския сертификат за компютърни умения – ECDL), за да се избегне припокриването на инициативи;

78. счита за положително желанието за финансиране на пилотен проект за създаване на карта на предоставените сертификати, стига този проект да се използва като първа стъпка към стандартизация на сертификатите;

79. приема виждането, според което ЕСФ трябва да има първостепенна роля за изпълнението на тези политики, но припомня, че за да бъдат получени конкретни резултати, е по-добре да бъде възприет подход на концентрация на разходите.

Брюксел, 1 февруари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

99-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, 31 ЯНУАРИ И 1 ФЕВРУАРИ 2013 Г.

Становище на Комитета на регионите относно „Статут и финансиране на европейските политически партии и на европейските политически фондации“

(2013/C 62/15)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- заявява твърдото си убеждение, че това предложение би могло да бъде средство за улесняване на разискванията на европейско и транснационално равнище и да спомогне за появата на европейско обществено мнение;
- подкрепя идеята получаването на европейски правен статут да става при условие, че се спазват високи стандарти в управлението, отчетността и прозрачността;
- одобрява факта, че регионалното парламентарно равнище присъства в регламента успоредно с европейското и национално равнище на етапа, при който политическите партии и свързаните с тях фондации внасят искане за регистрация в Европейския парламент като европейски политически партии и фондации;
- отправя искане към Съвета и Европейския парламент да включат КР в този процес на контрол на зачитането на основните ценности на ЕС;
- счита за приемливо предвиденото разпределение на финансирането на ЕС, но предлага при разпределението да се предвиди възможност да се взема предвид и броят на представителите в КР;
- препоръчва да се предвиди възможност за използване на европейско финансиране за кампании за референдум или граждански инициативи на европейско равнище.

Докладчик	г-н István SÉRTŐ-RADICS (HU/АЛДЕ), кмет на Uszka
Отправен документ	„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации“
	COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

Становище на Комитета на регионите – „Статут и финансиране на европейските политически партии на европейските политически фондации“

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации, публикувано от Европейската комисия на 12 септември 2012 г. Това предложение заменя и отменя Регламент № 2004/2003/ЕО, който урежда дейността на политическите партии и фондации до момента;

2. предвид факта, че е съставен от политически групи, възнамерява да допринесе за изготвянето на това законодателно предложение, което, наред с други достойнства, може също така да привлече по-голямо внимание на местно и регионално равнище към европейските политически решения и към участието на членовете на Комитета на регионите в оформянето на тези решения;

3. потвърждава готовността си да популяризира гражданството на Съюза⁽¹⁾ и да работи в полза на образованието за гражданство на Съюза⁽²⁾, както неотдавна потвърди, разглеждайки подробно въпроса в редица становища;

4. потвърждава по-конкретно ангажимента си в полза на насърчаването на гражданството на Съюза и свързаните с него права, по-специално правото на глас. Дейностите на Комитета на регионите в контекста на „Европейската година на гражданите – 2013 г.“ ще бъдат посветени на тази тема⁽³⁾;

5. подчертава важния факт, че като привлича гражданите за участие в процеса на европейска интеграция, европейското гражданство допринася за изграждането на европейската демокрация. Следователно да има разцвет на европейската представителна демокрация е в интерес на гражданите на Европейския съюз. В европейския законодателен процес европейските политически партии и политически фондации с истинско транснационално измерение имат ключова роля за това да бъде даден израз на гласовете на гражданите на европейско равнище;

6. заявява твърдото си убеждение, че това предложение би могло да бъде средство за улесняване на разискванията на европейско и транснационално равнище и да спомогне за появата на европейско обществено мнение; освен това то може да допринесе за интереса на гражданите към европейските избори и пови-

шаване на участието им в тях, както и за укрепване на демократичната легитимност на Европейския съюз;

7. одобрява общите цели на регламента – повишаване на видимото присъствие, популярността, ефективността, прозрачността и подотчетността на европейските политически партии и политически фондации;

8. счита, че е абсолютно необходимо европейските политически партии и политически фондации да бъдат по-добре свързани и би следвало дадена политическа партия да не може да има повече от една политическа фондация, която е официално свързана с нея;

Регистрация и контрол

9. разглежда като важна стъпка към политическо обединение на Европа създаването на единен европейски правен статут, който да дава на европейските политически партии или на европейските политически фондации възможност да се регистрират като такива и да получат правен статут, основан на правото на ЕС, и следователно да ги освобождава от многообразието на национални правни форми, на които се основава досегашното им съществуване; отбелязва, обаче, че това дали настоящият проект е в състояние да изпълнява тази функция зависи от подходящото му прилагане от страна на държавите членки;

10. подчертава, че рамката на европейски статут, предложена от Комисията, е съобразена с натрупания опит от функционирането на партии, обединения и фондации, регистрирани на национално равнище, които съществуват в момента и са добре познати, но настоящото предложение има определени ограничения (по-специално по отношение на независимия европейски правен статут), които навеждат на мисълта, че опитът на европейските политически партии от 2004 г. насам не е бил изцяло взет предвид при съставянето на новия статут;

11. подчертава, че изграждането на истински европейски правен статут е изключително важно за европейските политически партии и свързаните с тях европейски политически фондации, тъй като по този начин те ще могат да избират седалището си в която и да било държава членка при едни и същи условия, в зависимост от своите характеристики и политическа идентичност;

12. изтъква по тази причина, че е изключително важно европейският правен статут, въведен с настоящия регламент, да взема под внимание националните законодателства. Въпреки това препоръчва на европейските институции в бъдеще да предвидят изготвянето на пълноправен европейски правен статут;

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

⁽²⁾ CdR 120/2005.

⁽³⁾ R/CdR 1030/2012, т. 7.

13. подкрепя идеята получаването на европейски правен статут да става при условие, че се спазват високи стандарти в управлението, отчетността и прозрачността;

14. счита за важен етап, че конкретните условия и изисквания за получаване и, още по-важно, за запазване на европейския правен статут включват зачитане на ценностите, на които се основава ЕС. До момента това изискване фигурираше сред критериите за присъединяване на страните кандидатки, но този регламент издига основните ценности на ЕС в ранг на критерии, които могат и трябва да бъдат контролирани в рамките на политическото проследяване;

15. одобрява факта, че регионалното парламентарно равнище присъства в регламента успоредно с европейското и национално равнище на етапа, при който политическите партии и свързаните с тях фондации внасят искане за регистрация в Европейския парламент като европейски политически партии и фондации, като се вземат предвид техните представителства. Въпреки това, предвид структурните различия на държавите членки, остава необходимостта да се изясни естеството на междинното политическо равнище (лендер, регион, графство, департамент, провинция);

16. одобрява факта, че Европейският парламент осъществява годишен контрол на спазването от страна на европейските политически партии и европейските политически фондации на условията и изискванията, определени в регламента, както и че може да контролира, при внесено искане за това, дали дадена партия или фондация продължава да зачита ценностите, на които се основава Европейският съюз;

17. отправя искане към Съвета и Европейския парламент да включат КР в този процес на контрол на зачитането на основните ценности на ЕС;

18. препоръчва включването на КР да бъде задължително във всички случаи, когато съответната партия, подлежаща на контрол, е представена в КР;

Финансиране

19. припомня, че в своето становище относно новата многогодишна финансова рамка за периода след 2013 г. КР подчерта, че е изключително важно да се предвидят подходящи ресурси за участието на гражданите в усилията за утвърждаване на основните права и демокрацията и изграждане на европейско гражданство. Истинските транснационални европейски политически партии и свързаните с тях европейски политически фондации имат ключова роля за даването на израз на гласовете на гражданите на европейско равнище чрез преодоляване на политическите различия на национално и европейско равнище;

20. отбелязва, че в предложението на Комисията се прави разграничение между критериите за получаване на правен статут и тези, които са свързани с правото на финансиране;

21. целесъобразно е финансирането, което се предоставя от ЕС за европейските политически партии и европейските политически фондации, да продължи да бъде от бюджета на Европейския парламент;

22. одобрява факта, че признаването за европейска политическа партия или европейска политическа фондация, а следователно и изпълнението на условията и изискванията, от които зависи това, ще бъде предварително условие за получаване на право за финансиране от бюджета на ЕС;

23. счита за приемливо предвиденото разпределение на финансирането на ЕС (15 % да се разпределят поравно, а 85 % да се разпределят между партиите пропорционално на броя на избраните техни членове в Европейския парламент), но предлага при разпределянето да се предвиди възможност да се взема предвид и броят на представителите в КР;

24. приветства факта, че с настоящото предложение се повишава размерът на даренията, които е позволено да се получават в рамките на една година и от един дарител (физическо или юридическо лице) от настоящите 12 000 на максимум 25 000 EUR, за да се подобрят възможностите за политическите фондации и партии да генерират собствени ресурси;

25. одобрява принципа и практиката, според която европейското финансиране не може да се използва за пряко или непряко финансиране на национални, регионални или местни избори или на други политически партии, и по-специално на националните политически партии или техните кандидати: всъщност това би било в разрез с наднационалния дух на предложението;

26. не вижда обаче защо европейските политически партии и европейските политически фондации да не могат да финансират със собствени приходи кандидати на национални, регионални или местни избори, които представят собствените им европейски политически кръгове;

27. разбира целта на предложението да се забрани използването на европейско финансиране и за кампании за национални, регионални или местни референдуми (например във връзка с изменение на договора), но препоръчва да се предвиди възможност за използване на европейско финансиране за кампании за референдум или граждански инициативи на европейско равнище;

Практическо функциониране, местни и регионални перспективи

28. изразява убеждение, че в рамките на дейността си европейските политически партии ще съумеят все по-ефикасно да дават израз на желанията на гражданите по отношение на публичните правомощия и други представителни функции на европейско равнище, и ще могат да установят по-пряка връзка между европейското и местното/регионалното равнище на управление;

29. подчертава, че е необходимо на гражданите на Съюза в рамките на територията на държавите членки да се гарантира пълен достъп до информация, тъй като това е предварително условие за активното им политическо участие, и иска от членовете си да вземат мерки с цел държавите членки да гарантират достъпа до информация⁽⁴⁾. Съществуването на истински транснационални европейски политически партии би могло да играе важна роля и в това отношение;

⁽⁴⁾ CdR 170/2010, пар. 17. Вж. също CdR 355/2010, пар. 37.

30. признава, че съществуването на истински транснационални европейски политически партии би могло да доведе до ситуация в бъдеще, при която кандидатите да се представят на местни и регионални избори от името на европейска политическа партия, вместо от името на своята национална или регионална партия; това ще отвори още по-ясно пряката връзка между европейската и местната/регионалната политика;

31. подкрепя политическата воля да се действа така, че европейският правен статут и правилата за финансирането да влязат в сила много преди изборите за Европейски парламент през 2014 г. и да могат да се прилагат и по отношение на финансирането на кампании, провеждани на местно или регионално равнище от европейски политически партии и европейски политически фондации във връзка с европейски граждански инициативи;

Субсидиарност, пропорционалност и по-добро регулиране

32. счита, че предложението спазва принципа на subsidiarity, тъй като правилата относно европейския правен статут и финансирането на европейските политически партии и европейските политически фондации могат да бъдат определени единствено на равнището на ЕС;

33. подчертава, че многостепенната структура на новоутвърждащата се демократична система в ЕС би могла да намери практически израз, ако регламентирането позволява участие на КР в процеса на контрол върху спазването на основните

ценности на ЕС от страна на европейските политически партии и европейските политически фондации;

34. изтъква, че като цяло предложението зачита принципа на пропорционалност, тъй като не надвишава необходимото за постигането на целите, определени на европейско равнище;

35. счита за противоречиво, че макар и с предложението да се цели да бъде създадена нова европейска правна форма за двата вида организации (партии и фондации), в повечето аспекти на своите практически дейности те ще продължат да функционират на основание правната форма, призната в правния ред на държавата членка, в която се намира тяхното седалище;

36. изразява съжаление поради липсата на оценка на въздействието на предложението;

37. изтъква, че Европейската комисия се е консултирала със заинтересованите страни и е включила резултатите от тези консултации в предложението; въпреки това в документа не се посочва изрично дали местното и регионалното равнище са били включени в тези консултации;

38. настоятелно приканва Европейския парламент да включи и Комитета на регионите в предвидения в предложението процес на оценка на европейския правен статут и системата за финансиране. Тази оценка ще бъде направена на третата година след следващите избори за Европейски парламент.

II. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Член 2, параграф 5

Определения

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
5. „регионален парламент“ или „регионално събрание“ означава орган, чиито членове заемат изборна длъжност на регионално равнище или са политически подотчетни на изборно събрание,	5. „регионален парламент“ или „регионално събрание“ означава орган <u>на междинно равнище между общината и държавата</u> , чиито членове заемат изборна длъжност или са политически подотчетни на изборно събрание <u>на поднационално равнище</u> ;

Изложение на мотивите

Събранията, избрани на междинно равнище, нямат еднакъв профил в държавите членки. Те не навсякъде се наричат „регионални парламенти“ или „регионални събрания“. Предвид това многообразие на структури, би следвало да се изясни естеството на междинното политическо равнище (*лендер*, регион, графство, департамент, провинция и др.). Предложеният в изменението израз „междинно равнище“ е по-общ и представлява понятие, приложимо за всички държави членки, като същевременно се разграничава ясно от изборна длъжност на общинско равнище.

Изменение 2

Член 7, параграф 2

Проверка на регистрацията

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
2. По искане на една четвърт от членовете си, представляващи най-малко три политически групи в Европейския парламент, Европейският парламент взема решение с мнозинството от членовете си дали продължава да се спазва условието, предвидено с член 3, параграф 1, буква в) за европейските политически партии, и с член 3, параграф 2, буква в) за европейските политически фондации.	2. По искане на една четвърт от членовете си, представляващи най-малко три политически групи в Европейския парламент, Европейският парламент взема решение с мнозинството от членовете си дали продължава да се спазва условието, предвидено с член 3, параграф 1, буква в) за европейските политически партии, и с член 3, параграф 2, буква в) за европейските политически фондации.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Преди да вземе решение Европейският парламент изслушва представителите на съответната европейска политическа партия или европейска политическа фондация и изисква от комитет, съставен от независими изтъкнати личности, да даде становище по въпроса в разумен срок.</p> <p>Комитетът се състои от трима членове, като Европейският парламент, Съветът и Комисията посочват по един член в срок до шест месеца след края на първата сесия на Европейския парламент след изборите за Европейски парламент. Секретариатът и финансирането на комитета се осигуряват от Европейския парламент.</p>	<p>Преди да вземе решение Европейският парламент изслушва представителите на съответната европейска политическа партия или европейска политическа фондация и изисква от комитет, съставен от независими изтъкнати личности, да даде становище по въпроса в разумен срок. <u>Той включва Комитета на регионите в тази процедура при всички случаи, когато контролът засяга европейска политическа партия, представена в него.</u></p> <p>Комитетът се състои от трима членове, като Европейският парламент, Съветът и Комисията посочват по един член в срок до шест месеца след края на първата сесия на Европейския парламент след изборите за Европейски парламент. Секретариатът и финансирането на комитета се осигуряват от Европейския парламент.</p>

Изложение на мотивите

Регионалното измерение също е включено в предварителните условия за регистрация; ето защо е логично и Комитетът на регионите да играе роля в процедурата за контрол на спазването на основните ценности на ЕС във всички случаи, когато съответната партия е представена в КР.

Изменение 3

Член 18, параграф 4

Забрана за финансиране

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	<p><u>4. Забраната за финансиране не засяга подкрепата, оказвана от европейските политически партии и европейските политически фондации за кампании, свързани с европейски граждански инициативи.</u></p>

Изложение на мотивите

Европейските политически партии и европейските политически фондации трябва да се проявяват и да общуват с гражданите не само по време на предизборни кампании за Европейския парламент, но и като утвърждават европейските ценности в интервала между предизборните кампании, например посредством европейски граждански инициативи.

Брюксел, 31 януари 2013 г.

Председател
на Комитета на регионите
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2013 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 300 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на DVD	на 22 официални езика на ЕС	1 420 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	910 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на DVD (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	100 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), DVD, едно издание на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език/езици в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в едно общо многоезиково DVD.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

